

TUHUN VAHA JA NI NTEE SAN JUAN

Yāā nání Tūhun Yāā Dios nī nduu yā tēe

- 1** ¹Jondē jā xíhna ñúhún tá nī jēcōo ndihi jā íyó, de ja íyó Yāā jā nání Tūhun Yāā Dios, chi stéhēn yā ndihi tūhun nāsa Yāā cúu Yāā Dios. De Yāā jā nání Tūhun ndēē yā jíín Yāā Dios, de Yāā Dios cúu yā.
- ²Maá yā ndēē yā jondē jā xíhna ñúhún jíín Yāā Dios.
- ³De nī nsáhá Yāā Dios jā jíín maá yā nī jēcōo ndihi ndācá jā íyó. De mā jēcōo nī iin jā íyó de tú nduú ní nsáhá maá yā.
- ⁴Maá yā sáhá jā técu ndihi-ni, de maá yā cúu luz jā stúu inī ánō nchivī, cúu jā sáhá yā jā jícūhun inī ji sīquī Yāā Dios.
- ⁵De Yāā cúu luz ñúcuán stúu inī ánō nchivī jāá nduú jíca ndāā, de modo jā íyó ji nūū neē. De nchivī jā íyó nūū neē nduú cúu sndáhvā ji luz yā.
- ⁶De nī iyo iin tēe jā ní ntají Yāā Dios, nání dē Juan.
- ⁷Tēe ñúcuán nī nquiji dē nī nacani cájí dē tūhun maá Yāā cúu luz, tácu candíja ndācá nchivī jíín tūhun cáhān dē.
- ⁸Nsūú maá Juan cúu luz ñúcuán, chi cúu dē iin jā ní nacani cájí tūhun maá Yāā cúu luz.
- ⁹De Yāā cúu luz ndāā jā stúu inī ánō ndācá nchivī, nī nquiji yā inī ñayiví.
- ¹⁰De Yāā ñúcuán jā cúu Tūhun Yāā Dios nī ndēē yā inī ñayiví, de vísō jíín maá yā nī nsáhá Yāā Dios ñayiví, sochi nchivī ñayiví nduú ní ncúnī ji cuetáhví ji jā maá yā cúu.
- ¹¹Nī nquiji yā nūū nchivī maá yā nación hebreo, de nchivī ñúcuán nduú ní jétáhví ji yā.
- ¹²De vísō súcuan de sava nchivī chi nī jétáhví ji yā, de nī ncandíja ji jā sáhá yā jēhē ji. De nūū maá ji nī jēhe yā tūhun jā nduu ji sēhe Yāā Dios.
- ¹³De jā ndúu ji sēhe Yāā Dios, nsūú jíín modo jā cácu nchivī inī ñayiví, nī nsūú sīquī jā cúnī ndá tēe, chi maá Yāā Dios sáhá yā jā ndúu ji sēhe yā.
- ¹⁴Maá Yāā jā cúu Tūhun Yāā Dios nī nduu yā tēe, de nī ndēē yā jíín ó. De nī jinī ō jā vii ndasí cúñáhnú yā, chi mátúhún-ni yā cúu Sēhe Yāā cúu Tatá, Yāā cúñáhnú súcuan. De maá-ni jā váha sáhá yā yóhó, de maá-ni tūhun ndāā cáhān yā.

¹⁵De Juan nī nacani dē tūhun yā, de nī ncāhān dē: Yāā yáhá cúu jā ní ncāhān ni tá nī ncachī ni jā Yāā quiji chi cúñáhnú cā yā nsūú cā nduhū, chi ja íyó yā jondē ncháha ca cacu nī, ncachī dē.

¹⁶De ndihi ó nī nīhīn ō cuāhā ndasí jā váha jā íyó nūū yā, chi maá-ni jā váha sáhá sáhá yā yóhó.

¹⁷Moisés nī stéhēn dē ley Yāā Dios nūū nchivī janahán, de Jesucristo chi sa sáhá yā jā váha yóhó de stéhēn yā ndācá tūhun ndāā Yāā Dios nūū ō.

¹⁸Nduú ní jínī cuitī ni iin nchivī nūū Yāā Dios. De mátúhún-ni Sēhe yā jā ndéē yā jínī Tatá yā, suu yā nī stéhēn nūū ō nāsa Yāā cúu Yāā Dios.

Tūhun Jesús jā ní ncāhān Juan tēe scuénduté

(Mt. 3.11-12; Mr. 1.7-8; Lc. 3.15-17)

¹⁹De nchivī hebreo ciudad Jerusalén, nī ntají ji jacū sūtū jínī ndá tēe grupo levita jā ndíso tíñú inī templo cāhnú. De nī nquenda ndá dē nūū Juan tácuā cātúhún dē ní iin cúu Juan de nā tiñū ndíso dē.

²⁰De Juan cájí nī ncachī dē: Nsūú nduhū cúu Cristo, ncachī dē.

²¹De nī jicā tūhún tucu ndá dē: ¿Túsaá de ní iin cúu nú? ¿A cúu nú Elías, tēe nī nacani tūhun Yāā Dios jondē janahán, á naá cúu? ncachī dē. Nsūú dē cúu nī, ncachī Juan. De nī jicā tūhún tucu ndá dē: ¿Túsaá de á cúu nú tēe nācani tūhun Yāā Dios jā cáchī tutū īī jā quiji? Nduú, ncachī tucu Juan.

²²De nī ncāhān tucu ndá dē: ¿De ní iin cúu nú túsaá? Cachī nūū ndá nī, chi jínī ñúhún jā cachī tūhun nī nūū ndá tēe jā ní ntají nduhū vāji nī. Cachī nā tiñū ndíso nú vii.

²³De nī ncāhān Juan: Maá nī cúu tēe jā ní ncāhān Isaías, tēe nī nacani tūhun Yāā Dios jondē janahán, jā quiji nī cana jee nī jondē nūū ñuhun tíhá. De cáhān ni jínī nchivī jā ná sáhá tūha ji maá ji, chi quiji maá Jētohō ō, ncachī Juan.

²⁴De ndá tēe grupo fariseo cúu jā ní ntají dē ndá tēe jā ní nquiiji nūū Juan.

²⁵De nī jicā tūhún ndá dē Juan: ¿Túsaá de nūcu scuénduté nú de tú nsūú Cristo ni Elías ni maá tēe jā quiji jā nacani tūhun Yāā Dios cúu nú?

²⁶De nī ncāhān Juan: Nduhū chi jínī ndute scuénduté nī. Sochi māhñú ndá nú íyó iin Yāā jāá nduú jínī ndá nú.

²⁷De Yāā ñúcuán cúu jā ní ncāhān ni jā quiji yā de cúñáhnú cā yā nsūú cā nduhū. Chi nduú cúñáhnú cuitī ni nūū yā, ni jā cuetíñú yā nduhū vísō iin tiñū lúlí cā jā nandají nī correa nijān yā, ncachī dē.

²⁸Súcuán nī ncuu jā ní natúhún ndá dē jínī Juan jondē Betábara jā íyó ichi nūū quenda ncandīi yūte Jordán, nūū scuénduté Juan.

Siqui jā cúu yā Ticāchí lúli Yāa Dios

29De quivī téen de nī jinī Juan nū Jesús jā vāji yā nū dē. De nī ncāhān dē jín nchivī: Cūndēhé ndá nú, chi yáhá vāji maá Yāa jā cúu Ticāchí lúli jā ní ntají Yāa Dios, de cuū yā jā sáhá ndoo yā cuāchi nchivī ñayiví.

30Yāa yáhá cúu jā ní ncachī ni jā quiji iin Yāa cúñáhnú ndasí, chi ja íyó yā jondē ncháha ca cacu nī.

31De jondē saá de ncháha ca cunī ni ní iin cúu yā, sochi nī nquiji nī jā scuénduté nī nchivī nación maá ó jín ndute, tácuá stéhēn ni yā nū jī.

32De suni nī ncāhān cā dē tūhun yā: Nī jinī ni Espíritu Santo, nī ncuun yā ichi andiví, cáá yā tá cáá paloma, de nī jēcōsō yā xīnī Jesús.

33De jondē saá de ncháha ca cunī ni jā suu yā cúu. De maá Yāa Dios jā ní ntetínú yā nduhū jā scuénduté nī jín ndute, nī ncāhān yā jín nī: Tá cunī nū jā cuun Espíritu Santo de jēcōsō xīnī iin tē, suu tē ñúcuán cúu Yāa jā cuāha Espíritu Santo jā cundeē inī ánō nchivī, ncachī Yāa Dios.

34De ja nī jinī ni, de nācani cájī nī tūhun jā maá yā cúu Sēhe Yāa Dios, ncachī Juan.

Tūhun ūū tē jā ní ncana Jesús xihna cā

35De incā quivī téen de Juan íyó tucu dē ñúcuán jín ūū tē jíca jín dē.

36De nī jinī dē nū Jesús jā jíca yā ñúcuán. De nī ncāhān dē: Cūndēhé ndá nú, chi ñúcuán cúu maá Yāa jā cúu Ticāchí lúli jā ní ntají Yāa Dios.

37De ndúū tē jíca jín Juan nī jini dē tūhun yáhá, de nī jēcuniquin dē Jesús.

38De nī ndicó cóto Jesús, de nī jinī yā jā níquin ndúū dē yātā yā. De nī ncāhān yā jín dē: ¿Nā cuá ndúcú ndúū nū? De nī ncāhān dē: Maestro, ¿ní cúu nū ndéē ní?

39De nī ncāhān yā: Ná cóhōn de cunī nū, ncachī yā. De nī jēhēn ndúū dē, de nī jinī dē nū ndéē yā. De nī nquendōo dē jín yā quivī ñúcuán, chi ja íyó tá cacūmī jañini.

40De Andrés, ñanī Simón Pedro, cúu iin dē jā ní jini dē tūhun nī ncāhān Juan de nī jēcuniquin dē Jesús.

41De Andrés, ñamā nī jēnanducú dē ñanī dē Simón, de nī ncāhān dē jín: Nī nquetáhān ndá nī jín Mesías, ncachī dē. De tūhun yáhá cāhān: Cristo, Yāa nī ntají Yāa Dios.

42Ñúcuán de cuānohōn dē nū Jesús jín ñanī dē Simón. De tá nī jinī Jesús nū Simón, de nī ncāhān yā: Maá nú cúu Simón sēhe Jonás. De jondē mitan de cunaní nú Cefas, ncachī yā. De tūhun yáhá cāhān: Pedro, de suu cúu yūū.

Jā ní ncana yā Felipe jíin Natanael

⁴³De incā quīvī tēen de cūnī Jesús quihīn yā región Galilea. De nī jēcutáhán yā jíin Felipe, de nī ncāhān yā jíin dē: Cuniquīn nduhū ná cóhōn.

⁴⁴De Felipe cúu tēe ñuū Betsaida, jā cúu ñuū Andrés jíin Pedro.

⁴⁵De nī jēnanducú dē Natanael, de nī ncāhān dē jíin: Nī nquetáhán ndá nī jíin Yāā jā yósō tūhun yā nūū tutū ley jā ní ntee Moisés, jíin nūū tutū jā ní ntee ndá tēe nī nacani tūhun Yāā Dios janahán. De Jesús sēhe José ñuū Nazaret cúu yā, ncachī dē.

⁴⁶De nī ncāhān Natanael jíin dē: ¿De nāsa cúu cúñáhnú iin tēe jā ní ncacu ñuū ndāhvī Nazaret? De nī ncāhān Felipe: Ná cóhōn de cunī nū, ncachī dē.

⁴⁷De nī jinī Jesús jā vāji Natanael, de ncāhān yā: Yáhá vāji iin tēe ndāā jā cúu ndija tatā Israel, chi nduú stáhvī cuitī dē, ncachī yā.

⁴⁸De nī ncāhān Natanael jíin yā: ¿Nāsa jíinī ní sāán? De nī ncāhān Jesús: Ja nī jinī ni ndóhó jondē ncháha ca cana Felipe ndóhó, tá nī iyo nú jēhē ñutun higo, ncachī yā.

⁴⁹Ñúcuán de nī ncāhān Natanael jíin yā: Maestro, maá ní cúu Sēhe Yāā Dios, maá ní cúu Rey nación maá ó Israel, ncachī dē.

⁵⁰De nī ncāhān Jesús: ¿A jā ní ncāhān ni jā ní jinī ni ndóhó tá nī iyo nú jēhē ñutun higo, á suu cúu jā ní ncandíja nú nduhū, á naá cúu? Sochi coo tiñu ñáhnú cā cunī nū nsūú cā yáhá, ncachī yā jíin dē.

⁵¹De nī ncāhān cā yā: Jāndāā cáhān ni jíin ndá nú jā jondē mitan de cunī nū jā nune nūū ndéē Yāā Dios andiví, de ndá ángel yā ndaa yā nuu yā nūū nduhū, Yāā nī nduu tēe, ncachī yā.

Jā ní jēhēn yā iin vico tándāhá ñuū Caná

2 ¹De nī ncháha ūnī quīvī, de nī iyo iin vico tándāhá ñuū Caná ndáñuū Galilea. De ñúcuán íyó naná Jesús.

²De suni nī ncana nchivī Jesús jíin ndá tēe scuáha jíin yā, nī jēhēn yā vico jíin ndá dē.

³De nī ndoco vino. De naná Jesús nī ncāhān ña jíin yā: Nī ndoco vino ndá ji, ncachī ña.

⁴De nī ncāhān Jesús jíin ña: ¿De nūcu cáhān ní súcuán jíin sá, naná? Chi ncháha ca quenda quīvī jā sáhá sá tiñu ñáhnú, ncachī yā.

⁵De naná yā chi nī ncāhān ña jíin ndá nchivī jícó ndíso cōhō: Sáhá ndá nú ndācá jā cáchī yā nūū nū, ncachī ña.

⁶De ñúcuán íyó iñū tinaja yūū jā ñúhun ndute nándahá ndá nchivī hebreo jā ndúndoo ji nūū Yāā Dios. De iin iin tinaja quenda cuhun cūmī xico á ciento litro ndute.

⁷De nī ncāhān Jesús jín nchivī jícó ndíso cōhō: Chuhun chitú ndá nú ndute tinaja yáhá. De nī nchuhun chitú ndá ji.

⁸De nī ncāhān yā: Mitān de tavā ndá nú jacū de quisiáha nú coto túnī tēe cúu encargado vico, ncachī yā. De nī jēsiáha ji nūū dē.

⁹De nī jito túnī dē ndute jā ní nduu vino, de nduú jínī dē ní cúu nūū ní nīhīn ndá ji. Chi maá-ni ndá mozo cúu jā jínī, chi maá ji nī ntavā ndute. Nūcuán de tēe encargado nī ncana dē tēe tándāhá.

¹⁰De nī ncāhān dē: Ndācá nchivī chi xihna cā vino vāha jēhe ji, de tá nī jīhi vāha nchivī íyó vico, de sá de jēhe ji vino jā íyó núu cā. Sochi maá nú tucu nī nsāhá nú, chi jā sándihí de jēhe nú vino jā vāha ndasí cā, ncachī dē.

¹¹Tiñu yáhá jā ní nsāhá Jesús inī nūū Caná ndáñuū Galilea cúu tiñu ñáhnú jā xihna ñúhún jā ní nsāhá yā jā stéhēn yā poder yā. De súcuán nī stéhēn yā jā cúñáhnú ndasí yā. De ndá tēe scuáha jín yā nī ncandíja dē yā.

¹²De sá de cuāhān yā nūū Capernaum jín naná yā jín ndá ñanī yā jín ndá tēe scuáha jín yā. De nī ndeē yā ñúcuán jacū quivī.

Jā ní ntavā yā nchivī inī templo

(Mt. 21.12-13; Mr. 11.15-18; Lc. 19.45-46)

¹³De jā cuácuñatin vico pascua jā sáhá ndá táhán yā hebreo, de cuāhān yā Jerusalén.

¹⁴De inī patio templo cāhnú nī jinī yā ndá nchivī jā xícó stiquī jín ticāchí jín paloma, jín ndá nchivī sáma xúhún, ndéē ndá ji nūū mesa ji.

¹⁵De jā súcuán nī jinī yā, de nī nsāhá yā iin cuarta ñii. De nī ntají yā ndācá ji inī templo, jondē jín ticāchí jín stiquī ji. De nī jitē yā xúhún nchivī sáma. De nī scócáva yā ndá mesa ji.

¹⁶De nī ncāhān yā jín nchivī xícó paloma: Tavā ndá quiti yáhá. De mā sáhá nú yāhvi inī vehe Tatá nī, ncachī yā.

¹⁷Nūcuán de ndá tēe scuáha jín yā, nī nūcūhun inī dē tūhun yósō nūū tutū ii: Ja ñatin cuū sá jā ndíhvi ndasí inī sá siquī vehe ní, cáchī yā jín Tatá yā, cáchī tutū.

¹⁸De ndá táhán yā hebreo nī jīcā tūhún dē yā: ¿De nā tiñu ñáhnú sáhá nú jā stéhēn nū poder nū, de cucáhnú inī nī jā ndíso tínú nú jā sáhá nú súcuán? ncachī dē jín yā.

¹⁹De nī ncāhān yātá yā: Scócáva ndá nú templo yáhá, de nūū únī quivī de nacani nī, ncachī yā.

²⁰Nūcuán de nī ncāhān ndá tēe hebreo: Uū xico iñū cuiyā de nī jīnu templo yáhá. De ndóhó, ¿á nūū únī-ni quivī de nacani nú, á naá cúu? ncachī dē.

²¹Sochi templo jā ní ncāhān Jesús cúu maá yiqui cúñu yā, chi cahnī nchivī yā de natecū yā nūū únī quivī.

²²Jā ñúcuán cúu jā tá nī natecū yā jā ní jīhī yā, de ndá tēe nī scuáha jín yā nī nūcūhun inī dē jā ní ncāhān yā tūhun yáhá. De nī ncandíja ndá dē tūhun jā yósō nūu tutū īi, jín tūhun yáhá jā ní ncāhān Jesús.

Jā jínī Jesús nāsa cáá inī ánō nchivī

²³De tá íyó Jesús Jerusalén maá vico pascua, de cuāhā nchivī nī ncandíja jī jā cúu yā Cristo, chi nī jínī jī ndācá tiñu ñáhnú jā sáhá yā jā stéhēn yā poder yā.

²⁴Sochi maá Jesús nduú ní jétáhvī yā jī, chi ja jínī yā nāsa cáá inī ánō ndá jī.

²⁵De nduú jínī ñúhún jā cachī nī iin nchivī nūu yā nāsa íyó ndá nchivī, chi maá yā ja jínī yā nāsa cáá inī ánō jī.

Jā ní natúhún Jesús jín Nicodemo

3 ¹De íyó iin tēe grupo fariseo, nání dē Nicodemo, de cúñáhnú dē nūu nchivī nación dē hebreo.

²Tēe yáhá nī nquiji dē nūu Jesús iin jacuāā, de nī ncāhān dē jín yā: Maestro, ja jínī ndá sá jā maá Yāa Dios nī ntají yā níhín jā stéhēn ní tūhun yā nūu ndá sá. Chi tú nduú íyó Yāa Dios jín ní, de mā cūú sáhá ní nī iin tiñu ñáhnú tá cúu nūu sáhá ní jā stéhēn ní poder ní, ncachī dē.

³De nī ncāhān Jesús: Jāndāā cáhān nī jín nū jā tú mā nácacu jeé iin nchivī, de mā cūú quīvi jī ndahá Yāa Dios jā tatúnī yā nūu jī, ncachī yā jín dē.

⁴De nī ncāhān Nicodemo jín yā: ¿De nāsa cuu nacacu iin tēe de tú ja nī jahnu dē? ¿A cuu nūcūhun tucu dē chíjin naná dē de nacacu tucu dē? ncachī dē.

⁵De nī ncāhān Jesús: Jāndāā cáhān nī jín nū jā tú mā nácacu iin nchivī, de mā cūú quīvi jī ndahá Yāa Dios jā tatúnī yā nūu jī. De jā nácacu jī cúu jā ndúndoo cuāchi jī tá cúu nūu sáhá ndute, de cundeē Espíritu Santo inī ánō jī.

⁶Jā cácu sáhá nchivī, chi sēhe nchivī cúu. Sochi jā cácu sáhá Espíritu yā, chi sēhe yā cúu.

⁷Mā sáhvi inī nū canī inī nū nāsa cúu tūhun nī ncāhān nī jín nū jā cánuú nacacu jeé ndá nū.

⁸De tāchī chí quēne ní-nī cúu nūu cúnī maá, de jínī nū jā cáyu, sochi nduú jínī nū ní jondē vāji ní jondē quīhín. De suni súcuán cúu ndācá nchivī jā nácacu sáhá Espíritu, chi nduú jínī nū nāsa sáhá yā tiñu ñúcuán, ncachī yā.

⁹De nī jīcā tūhún tucu Nicodemo: ¿De nāsa cúu túsaá?

¹⁰De nī ncāhān Jesús: Maá nū cúu iin maestro jā cúñáhnú nūu ndá táhán ó Israel, ¿de á nduú jícūhun inī nū tūhun yáhá, á naá cúu?

11 Jāndāā cāhān nī jín nū jā tūhun jā jícūhun inī nī cúu jā cāhān nī jín nū. De nācani cājí nī sīquī tiñu jā ní jinī nī. Sochi nduú cándíja ndá nū tūhun jā cāhān nī.

12 Chi nī ncāhān nī tūhun nāsa sáhá Yāā Dios inī ñayiví, de nduú cándíja ndá nū. ¿Túsaá de nāsa cuu candíja nū de tú cāhān nī tūhun nāsa sáhá yā jondē andiví?

13 Chi nī iin nduú ní ncāa andiví jā cunī nāsa íyó ñúcuán, chi mátúhún-ni nduhū, Yāā nī nduu tē. Chi andiví ndéē nī, de nī ncuun nī vāji nī.

14 De tá cúu nū ní jata caa Moisés iin cōō cāa, tá nī jica ndá nchivī nū ñuhun tíhá, suni súcuán maá nī, Yāā nī nduu tē, cánuú jā cundita caa nī yīcā cruz.

15 De súcuán cánuú tácu ndācā nchivī jā candíja ji jā scácu nī ji, mā tánū tāhvī ji, chi sa cutecū ji níí cání andiví.

Ndasí nī ncundáhvī inī yā nchivī ñayiví

16 Chi Yāā Dios nī ncundáhvī ndasí inī yā nchivī ñayiví. De jā ñúcuán nī ntají yā Sēhe yā nī nquiji, vísō mátúhún-ni yā íyó, tácu ndācā nchivī jā cándíja ji jā scácu yā ji, mā tánū tāhvī ji chi sa cutecū ji níí cání andiví.

17 Chi nduú ní ntají Yāā Dios Sēhe yā inī ñayiví jā stánū tāhvī yā nchivī, chi sa jā scácu yā ji.

18 Nchivī jā cándíja ji jā scácu yā ji, mā tánū tāhvī ji. Sochi nchivī nduú cándíja, ja nī ntānū tāhvī ji, chi nduú ní ncándíja ji maá Sēhe Yāā Dios, jā mátúhún-ni yā íyó.

19 Maá Yāā jā stúu inī ánō nchivī, ja nī nquenda yā inī ñayiví. Sochi nchivī nī jētahān cā inī ji caca ji modo nū neē nsūú cā jā stúu yā inī ánō ji, chi tiñu sáhá ji cúu tiñu néhén. Jā ñúcuán cúu jā tñū tāhvī nchivī jāá nduú cándíja.

20 Chi ndācā nchivī jā sáhá tiñu néhén, nduú jētahān cuitī inī ji luz yā. De nduú jēhe ji tūhun jā stúu yā inī ánō ji, chi nduú cúnī ji jā natūu tiñu néhén jā sáhá ji.

21 Sochi nchivī jā sáhá tiñu ndāā, jēhe ji tūhun jā stúu yā inī ánō ji, tácu natūu jā ndācā tiñu sáhá ji cúu tiñu jētahān inī Yāā Dios, ncachī yā.

Jā ní ncāhān tucu Juan tūhun Jesús

22 Ñúcuán de Jesús jín ndá tē scuáha jín yā, cuāhān yā región Judea. De nī ndéē yā ñúcuán jacū tiempo jín ndá dē, de scuénduté ndá dē nchivī.

23 De suni scuénduté Juan, ndéē dē lugar jā nání Enón ñatin ñuū Salim, chi ñúcuán íyó cuāhā ndute. De nī nquiji ndá nchivī nū dē, de nī scuénduté dē ji.

24 Súcuán nī nsāhá dē jondē ncháha ca quīvi dē vecāa.

²⁵Ñúcuán de sava tēe scuáha jíin Juan ndasí nī ncāhān ndá dē jíin sava táhān dē hebreo sīquī ní iin cúu modo vāha cā jā cuenduté nchivī jā ndundoo ji nūū Yāā Dios.

²⁶De nī nquiji ndá dē nūū Juan, de nī ncāhān dē: Maestro, tēe jā ní iyo jíin ní yūte Jordán ichi nūū quēnda ncandiī, jā ní nacani ní tūhun dē nūū sá, mitan de scuénduté maá dē, de ndiviī nchivī jéhēn ji nūū dē.

²⁷De nī ncāhān Juan: Nī iin tēe mā cūú sáhá dē tiñu Yāā Dios de tú mā tétínú yā dē.

²⁸Ndá máá nú chi nī jini nú jā ní ncāhān cājí nī jāá nsūú maá nī cúu Cristo, chi cúu nī iin jā ní ntají Yāā Dios jā cosō nūú nacani tūhun jā quiji yā.

²⁹De tá sáhá nchivī vico tándāhá, de maá tēe tándāhá cúu jā ndéca ñasíhí. De amigo tēe tándāhá chi íyó jíin dē, de nīni tūhun cāhān dē. De cúsiī ndasí inī dē jā nīni dē tūhun cāhān tēe tándāhá. De saá-ni nduhū, chi cúu nī tá cúu amigo tēe tándāhá. Chi nī nquenda maá Cristo, de cúsiī ndasí inī nī jā nīni nī tūhun cāhān yā.

³⁰De cánuú jā nduñáhnú cā maá yā de nuu cā maá nī, ncachī Juan.

Jā ní nquiji yā jondē nūū sūcún

³¹De Yāā jā vāji jondē andiví, cúñáhnú yā nūū ndihi. Chi ndācá jā ní ncacu inī ñayiví yáhá, sēhe ñayiví cúu, de maá-ni tūhun ñayiví cāhān. Sochi Yāā jā vāji ichi andiví, chi cúñáhnú yā nūū ndihi nchivī.

³²De nácani yā tūhun jā ní jinī yā jíin jā ní jini yā. De nchivī chi nduú cándíja ji tūhun cāhān yā.

³³Sochi tú iin nchivī cándíja ji tūhun cāhān yā, suu cúu jā jétúhún ji jā Yāā ndāa cúu Yāā Dios.

³⁴Chi Yāā jā ní ntají Yāā Dios vāji, chi maá-ni tūhun Yāā Dios cāhān yā. Chi Yāā Dios nduú jéhe yícuāhá yā Espíritu yā nūū Yāā jā ní ntají yā.

³⁵Maá yā jā cúu yā Tatá, ndasí mānī yā jíin Sēhe yā, de ndiviī nī nchihi yā ndahá Sēhe yā jā tatúnī yā nūū.

³⁶Nchivī jā cándíja maá Sēhe yā jā scácu yā ji, cutecū ji níí cání andiví. De nchivī jāá nduú cúnī candíja sēhe yā, mā cútecū ji, chi sa cuāha Yāā Dios castigo jā ndoho ji níí cání.

Jā ní ncāhān Jesús jíin ñahan Samaria

4¹De ndá tēe grupo fariseo, nī nīhīn dē tūhun jā íyó cuāhā cā nchivī scuáha jíin Jesús nsūú cā jíin Juan, jíin jā cuāhā cā nchivī scuénduté yā nsūú cā Juan.

²Sochi nsūú maá yā cúu jā scuénduté, chi ndá tēe scuáha jíin yā cúu jā scuénduté.

³De tá nī jinī Jesús jā súcuán nī nīhīn ndá dē tūhun, de nī nquee yā región Judea, de cuānohōn yā región Galilea.

⁴De ichi jā nōhōn yā chi yáha región Samaria.

⁵De nī nquenda yā iin ñuū región Samaria jā nání Sicar, ñatin ñuhun jā ní jēhe Jacob nūū sēhe dē José jondē janahán.

⁶De ñúcuán íyó pozo jā nání pozo Jacob. De nī jēcundeē Jesús xiín pozo ñúcuán, chi nī ncuítá yā jā cuáhān yā ichi. De cúu tá cahūxī ūū.

⁷De nī nquenda iin ñahan Samaria, vāji ña jā quehen ña ndute. De nī ncāhān Jesús jíin ña: Cunī mānī ní ndute coho sá, ncachī yā.

⁸De ndá tēe scuáha jíin yā, ja cuáhān ndá dē ñuū cuācuēen dē jā cajī dē jíin yā.

⁹De ñahan Samaria nī ncāhān ña jíin yā: ¿Nūcu jícān ní ndute nūū sá coho ní? Chi tēe hebreo cúu ní, de ñahan Samaria cúu sá, ncachī ña. Súcuán nī ncāhān ña, chi nchivī hebreo nduú cáhān ndá ji jíin nchivī Samaria.

¹⁰De nī ncāhān Jesús: Tú jā jínī ní nāsa cúnī Yāa Dios sāhá yā jā váha níhín, jíin ní iin cúu sāán jā jícān sá ndute nūū ní, ñúcuán de maá ní cācān ní nūū sá, de cuāha sá ndute jā cutecū ní níí cání sāhá, ncachī yā.

¹¹De nī ncāhān ña jíin yā: Señor, cúnú ndasí pozo yáhá, de nduú ná nēe ní jā tavā ní ndute. ¿Túsaá de ní nīhīn ní ndute jā cutecū sá sāhá?

¹²¿De á cúñáhnú cā maá ní nsūú cā tatá ó Jacob, á naá cúu? Chi maá dē nī sndóo dē pozo yáhá nūū ō. De yáhá nī jihi maá dē ndute, jíin ndá sēhe dē, jíin ndá quiti ndéca dē, ncachī ña.

¹³De nī ncāhān Jesús: Ndācā nchivī jā jíhi ndute yáhá, chi yīchī tucu ji.

¹⁴Sochi nchivī jā coho ndute jā cuāha sá nūū ji, chi mā yīchī cuitī cā ji. Chi ndute jā cuāha sá quene inī ji tá cúu ndute jā quēne nūū ñūhún, de sāhá jā cutecū ji níí cání, ncachī yā jíin ña.

¹⁵De maá ña nduú ní jícūhun inī ña, de nī ncāhān ña jíin yā: Señor, cuāha ní ndute ñúcuán coho sá, tácuā mā yīchī cuitī cā sá, de nī nduú cā jínī ñūhún quiquehen sá ndute pozo yáhá, ncachī ña.

¹⁶De nī ncāhān Jesús jíin ña: Cuácāna ní yíí ní de quiji ní jíin dē, ncachī yā.

¹⁷Nduú nā yíí sá íyó, ncachī ña. De nī ncāhān Jesús: Ndāā cáhān ní jāá nduú nā yíí ní íyó.

¹⁸Chi ja nī iyo ūhūn yíí ní, de tēe ndéca ní mitan chi nsūú yíí ní cúu dē. Yáhá cúu jā ní ncāhān ndāā ní, ncachī yā.

¹⁹De jā súcuán nī ncāhān yā, de nī ncāhān ña: Señor, iin tēe nácani tūhun Yāa Dios cúu ní, jáni inī sá.

²⁰Ndá ndīyi tatā sá nchivī Samaria, yucu yáhá nī nchiñúhún ji Yāa Dios. Sochi ndá máá ní nchivī hebreo, cáhān ní jā Jerusalén cúu nūū cánuú chiñúhún ó yā, ncachī ña.

²¹De nī ncāhān Jesús jíin ña: Nánā, candíja ní tūhun cáhān sá, chi quiiji quivī jāá nsūú yucu yáhá ni nsūú Jerusalén cúu nūū chíñúhún ní maá Yāā cúu Tatá, chi ndihi-ni lugar de cuu chíñúhún ní yā.

²²Ndá máá ní nchivī Samaria chi nduú jíinī ní ní iin cúu jā chíñúhún ní. Sochi ndá máá sá chi jíinī sá ní iin cúu jā chíñúhún sá. Chi jondē nūū ndá máá sá nchivī hebreo cúu nūū vāji Yāā jā scácu nchivī.

²³De ja nī nquenda quivī jā ndá nchivī jā chíñúhún Yāā cúu Tatá, mitan de víhí cā chíñúhún ndija ji yā, chi jondē jíin inī jíin ánō ji. Chi maá Tatá súcuán cúnī yā jā chíñúhún nchivī yā.

²⁴Yāā Dios cúu Espíritu, de nchivī jā cúnī ji chíñúhún ji yā, cánuú jā chíñúhún ndija ji yā jondē jíin inī jíin ánō ji, ncachī yā.

²⁵De nī ncāhān tucu ña: Jíinī sá jā quiiji Mesías jā cúu Cristo, Yāā jā tají Yāā Dios. De tá quenda maá yā, de stéhēn cājí yā ndācá tūhun nūū ō.

²⁶De nī ncāhān Jesús: Maá sá jā cáhān sá jíin ní, suu sá cúu Yāā ñúcuán.

²⁷De juni cáhān cā yā súcuán, de nī nenda ndá tēe scuáha jíin yā. De sáhvi inī ndá dē ndéhé dē jā nátúhún yā jíin ñahan ñúcuán. De ni iin dē nduú ní jícā tūhún dē yā naá cúu jā jícā tūhún yā ña á naá cúu jā nátúhún yā jíin ña.

²⁸Ñúcuán de nī sndóo ña quiyi ña, de cuāhān ña jondē ñuū. De nī ncāhān ña jíin ndá nchivī ñúcuán:

²⁹Nehēn ndá nú ná cóhōn de cunī nū iin tēe jā ní ncachī ndihi ndācá jā ní nsāhá nī. Sanaā de maá yā cúu Cristo jā ndétu ó jā quiiji, ncachī ña.

³⁰Ñúcuán de nī nquee ndá ji ñuū, de cuāhān ji nūū íyó Jesús.

³¹De juni cuāhān ndá ji nūū yā, de ndá tēe scuáha jíin yā nī ncāhān ndāhvī dē jíin yā: Maestro, cají ní stāā vii, ncachī dē.

³²De nī ncāhān yā jíin ndá dē: Íyó stāā cají ni jāá nduú jíinī ndá nú nāsa cúu, ncachī yā.

³³Ñúcuán de ndá tēe scuáha jíin yā nī jícā tūhún táhān ndá de: ¿A ja nī nquisiáha iin nchivī jā ní nchajī yā, á naá cúu? ncachī dē.

³⁴De nī ncāhān Jesús: Jā ní ncachī ni jā íyó jā cají ni cúu jā cúsiī inī ni sáhá nī tiñu cúnī Yāā nī ntají nduhū vāji nī, jíin jā sínu nī tiñu jā ní jēhe yā nūū nī.

³⁵De cáhān ndá nú jā cúmanī cūmī cā yōō de tēhndē trigo. Sochi nduhū chi cáhān ni jíin nú: Cūndéhé ndá nú, chi nchivī cuāhā cúu ji tá cúu trigo jā ní ncuaān jā tēhndē, chi ja íyó tūha ji candíja ji nduhū.

³⁶De ndá tēe scándíja nchivī, cúu dē tá cúu tēe jēhndē trigo, de nīhīn dē yāhvi dē. De jā nástútú ndá dē nchivī cúu jā cutecū ji ní cání andiví. De ndá tēe jā scútē nuu tūhun nī xihna cā, cúu dē modo tēe jítē trigo, de inuú-ni cusii inī dē jíin ndá cā tēe jā stéhēn cā síquī ñúcuán.

³⁷Chi ndāā cáhān iin tūhun: Iin tēe jítē, de incā tēe nástútú, cáchī.

38De jā suu cúu jā ní ntají nī ndá ndóhó jā scándíja nú nchivī ja nī jini tūhun nī nī nacani incā tēe. Chi ndá cā tēe chi ja nī nacani dē tūhun nū nchivī, de ndá máá nú chi modo jā nástútú nú ji cúu jā scándíja nú ji, ncachī yā.

39De cuāhā nchivī Samaria jā ndēē űuū űúcuán, nī ncandíja ji Jesús jā ní jini ji tūhun jā ní ncāhān ñahan űúcuán. Chi nī ncāhān ña jā ní ncachī yā ndihi ndācá jā ní nsāhá ña.

40Jā suu cúu jā ndá nchivī Samaria űúcuán nī nquenda ji nūū yā, de nī ncāhān ndāhvī ji jín yā jā ná quéndōo yā űuū ji. De nī ndōo yā űúcuán ū quivī.

41De cuāhā cā ji nī ncandíja ji yā jín tūhun cáhān maá yā.

42De nī ncāhān ndá ji jín ñahan űúcuán: Nduú cā jini űúhún jā cāhān maá nú de candíja nī yā, chi ja nī jini ndá nī tūhun jā cáhān maá yā. De jini ndācá ó jā maá yā cúu ndija Cristo, Yāā jā scācu nchivī ñayivī, ncachī ndá ji.

Jā ní nasāhá vāha yā sēhe tēe ndíso tíñú nūū rey

43De tá nī nchāha ū quivī, de Jesús nī nquee yā Samaria, de nī naquehen yā ichi cuānohōn yā región Galilea.

44Chi ja nī ncāhān maá yā jā ndá tēe nācani tūhun Yāā Dios, nduú íyó yíñúhún nchivī űuū dē jín dē, de saá-ni jín maá yā.

45De tá nī nenda yā Galilea, de nchivī űúcuán nī jetáhvī ji yā, chi suni maá ji nī jēhēn ji vico pascua Jerusalén, de nī jini ndá ji ndācá tiñu nī nsāhá yā quivī jā ní iyo vico űúcuán.

46űúcuán de nī jēhēn tucu yā űuū Caná ndáñuū Galilea, nūū ní nsāhá yā jā ndute nī nduu vino. De inī űuū Capernaum nī iyo iin tēe cúñáhnú jā ndíso tíñú nūū rey. De cúhū sēhe dē.

47Tēe űúcuán nī nihīn dē tūhun jā ní nquenda tucu Jesús región Galilea jā ní jēhēn yā región Judea. De nī jēndēhé dē yā, de nī ncāhān ndāhvī dē jā ná quíhīn yā jín dē vehe dē, de nasāhá vāha yā sēhe dē, chi ja ñatin cuū ji.

48De nī ncāhān yā jín dē: Tú mā cūnī nú ndá tiñu ñáhnú jā sāhvi inī nū sāhá, de mā cándíja cuitī ndá nú, ncachī yā.

49De tēe ndíso tíñú nūū rey, nī ncāhān dē: Señor, sāhá ní favor ná cóhōn, chi tú ná cúcuéé ní de cuū sēhe sá, ncachī dē.

50űúcuán de nī ncāhān Jesús: Cuānohōn vehe nú, chi cutecū sēhe nú. De nī ncandíja dē tūhun nī ncāhān Jesús, de cuānohōn dē-ni.

51De juni jica dē cuānohōn dē vehe dē, de nī nquenda ndá mozo dē nī nquitahān ji dē, de nī ncāhān ji: Ja nī nduvāha sēhe ní, ncachī ji.

52De nī jicā tūhún dē nā hora cúu jā ní nquijéhé nī nduvāha ji. De nī ncāhān ndá ji jín dē: Cahiin icu nī nquee cahni ji.

⁵³Ñúcuán de maá tatá ji nī nsāhá dē cuenta jā hora ñúcuán cúu jā ní ncāhān Jesús jíin dē jā cutecū sēhe dē. De nī ncandíja dē jíin níi vehe dē jā cúu yā Yāā jā ní ntají Yāā Dios.

⁵⁴Yáhá cúu vuelta ūū jā ní nsāhá Jesús tiñu ñáhnú jā ní stéhēn yā poder yā región Galilea, tá nī nenda yā jā ní jēhēn yā región Judea.

Jā ní nasāhá vāha yā iin tēe jā cáá nūū pila Betesda

5 ¹Ñúcuán de cuāhān tucu Jesús Jerusalén, chi íyó tucu vico jā sáhá ndá táhán yā hebreo.

²De Jerusalén íyó iin pila ndute ñatin maá viéhé jā nání viéhé ticāchí. De yuhú hebreo nání Betesda. De nūū íyó pila ñúcuán íyó ūhūn corredor.

³De ndá corredor ñúcuán cáá cuāhā nchiví cúhū, jā cuāá, jā cojo, jā vehlé. De ndétu ndá ji jā candā ndute ñúcuán.

⁴Chi íyó quiví jā cúun iin ángel yā nūū pila, de scándā yā ndute. De nchiví jā quiví xihna cā inī pila tá scándā yā ndute, de ndúvāha ji nā-ni cuēhē ndóho ji.

⁵De ñúcuán cáá iin tēe jā ní ncuu ōcō xāhōn ūnī cuīyā cúhū dē.

⁶De nī jinī Jesús jā cáá dē, de nī jinī yā jā ní ncuu cuāhā cuīyā cúhū dē. De nī ncāhān yā jíin dē: ¿A cúnī nū nduvāha nú? ncachī yā.

⁷De nī ncāhān tēe cúhū: Señor, nduú níhīn sá ni iin tēe squiví sāán inī pila tá cándā ndute. Chi ndācá vuelta jā cúnī sá quiví sá, de quiví-ni incā nchiví xihna cā, ncachī dē.

⁸De nī ncāhān Jesús: Nacōo de naquehen nú camilla nū de caca nú, ncachī yā.

⁹De tēe ñúcuán nī nduvāha dē-ni. De nī naquehen dē camilla dē, de nī nquijéhé dē jíca dē. De quiví nátātú cúu quiví ñúcuán.

¹⁰De nī ncāhān ndá táhán dē hebreo jíin dē: Quiví nátātú cúu mitan. De cáchī ley jā má cūú cuiso nú camilla nū.

¹¹De nī ncāhān tēe nī nduvāha: Tēe jā ní nasāhá vāha nduhū, nī ncāhān dē jíin nī jā naquehen nī camilla ni de caca nī, ncachī dē.

¹²Ñúcuán de nī jīcā tūhún ndá dē: ¿Ní tēe nī ncāhān jíin nú jā naquehen nú camilla nū de caca nú?

¹³De tēe nī nduvāha, nduú jīnī dē ní iin tēe cúu jā ní nasāhá vāha dē. Chi íñí cuāhā nchiví ñúcuán, de Jesús ja cuāhān yā.

¹⁴De cuéé cā de nī naquetáhán Jesús jíin dē inī templo cāhnú. De nī ncāhān yā: Mitan chi nī nduvāha nú. De mā sáhá cā nū cuāchi, chi tú nduú, de quiji iin tūndóhó xēen cā sīquī nū, ncachī yā.

¹⁵Sá de cuāhān tēe ñúcuán de nī ncachī tūhun dē nūū ndá táhán dē hebreo jā Jesús cúu jā ní nasāhá vāha yā dē.

¹⁶De sīquī jā ní nsāhá Jesús tiñu yáhá quīvī nátātú, jā ñúcuán cúu jā ndá tēe hebreo jínī ūhvi dē yā, de cúnī ndá dē cahni dē yā.

¹⁷De nī ncāhān Jesús jín ndá dē: Maá Tatá nī chi ní cání sáhá yā tiñu váha, de suni sūcuán sáhá maá nī tiñu váha.

¹⁸De sīquī jā ní ncāhān yā sūcuán, de ndá tēe hebreo víhí cā cúnī dē cahni dē yā. Chi nsūú maá-ni jāá nduú squíncuu yā jā cáhān ley sīquī quīvī nátātú, chi suni jā ní ncāhān yā jā Tatá yā cúu Yāa Dios de sūcuán sáhá inuú yā maá yā jín Yāa Dios.

Sīquī jā ndíso tíñú Sēhe Yāa Dios

¹⁹De nī ncāhān Jesús: Jāndāā cáhān nī jín ndá nú: Nduhū jā cúu Sēhe Yāa Dios, nī iin mā cūú sáhá nī jā maá nī, chi sáhá nī maá-ni tiñu jā jínī nī jā sáhá Tatá nī. Chi ndācá jā sáhá Tatá nī, suni sáhá nduhū jā cúu nī Sēhe yā.

²⁰Chi Tatá nī mānī yā jín nduhū jā cúu nī Sēhe yā, de stéhēn yā nūū nī ndihi jā sáhá yā. De coo tiñu ñáhnú cā jā stéhēn cā yā nsūú cā jā ní ncuu mitan, jā sáhvi inī ndá nú cunī nū.

²¹Chi tá cúu nūū nāstécū Tatá nī ndīyi de cutecū tucu ji, saá-ni nduhū jā cúu nī Sēhe yā, suni sáhá nī jā cutecū ní-ni cúu jā cúnī maá nī.

²²De maá Tatá nī, nduú sándaā yā sīquī nī iin nchivī, chi nī jēhe yā tūhun jā sándaā maá nī sīquī ndācá nchivī, chi Sēhe yā cúu nī.

²³De sūcuán de coo yíñúhún ndihi nchivī nūū nī, tá cúu nūū íyó yíñúhún ji nūū Tatá nī. De nchivī jāá nduú íyó yíñúhún nūū nī, túsaá de suni nduú íyó yíñúhún ji nūū maá Tatá nī, Yāa jā ní ntají nduhū vāji nī.

²⁴Jāndāā cáhān nī jín ndá nú: Tú iin nchivī chuhun inī ji tūhun cáhān nī, de candíja ji jā Yāa ndāā cúu Yāa jā ní ntají nduhū vāji nī, nchivī ñúcuán cutecū ji ní cání andiví, de mā tánū tāhvi ji. Chi mā cōó cā ji tá cúu ndīyi, chi sa cutecū ji ní cání.

²⁵Jāndāā cáhān nī jín ndá nú jā quiji quīvī, de mitan de ja nī nquijéhé, jā ndācá nchivī jā cúu tá cúu ndīyi, cunī ndá ji tūhun jā cáhān nduhū, Sēhe Yāa Dios. De nchivī cuetáhvi chi cutecū ji ní cání.

²⁶Chi tá cúu nūū íyó poder maá Tatá nī jā sáhá yā jā tēcū ndācá-ni, suni sūcuán nī jēhe yā poder nūū maá nī jā sáhá nī jā cutecū ndācá-ni.

²⁷De suni nī nsāhá yā jā ndíso tíñú nī jā sándaā nī sīquī nchivī, chi cúu nī Yāa nī nduu tēe.

²⁸Mā sáhvi inī ndá nú cani inī nū sīquī tūhun cáhān nī. Chi quiji quīvī jā ndācá ndīyi cunī ji tūhun cáhān nī,

²⁹de quee ji nūū yíyuhū ji. De ndá ndīyi jā ní nsāhá tiñu váha, natecū ji jā cutecū ji ní cání. De ndá ndīyi jā ní nsāhá tiñu néhén, natecū ji de quīvī ji nūū tánū tāhvi ji.

Jā ní stéhēn yā jā ní ntetíñú Yāā Dios yā

30 Ni iin mā cūú sáhá nī jā maá nī. Chi nāsa ndácu Yāā Dios nūū nī, súcuan sándaā nī tiñu nchivī. De ndāā sándaā nī, chi nduú sáhá nī jā cúnī maá nī, chi sáhá nī jā cúnī maá Tatá nī, Yāā nī ntají nduhū vāji nī.

31 Tú maá nī cāhān jā cúu nī Sēhe Yāā Dios, de cachī nchivī jāá nduú jétíñú tūhun cāhān nī.

32 Sochi íyó incā jā cāhān jā cúu nī Sēhe yā. De jínī nī jā tūhun cāhān yā, chi níhīn tiñú.

33 Ndá máá nú nī ntají nú ndá tēe jā ní jīcā tūhún dē Juan. De Juan chi ndāā nī ncāhān dē tūhun nī.

34 De vísō súcuan de nsūú nduhū cúu jā jínī ñúhún jā stéhēn iin tēe jā Sēhe Yāā Dios cúu nī. Chi ndá máá nú cúu jā jínī ñúhún, tácu candíja ndá nú de cācu nú. Jā ñúcuán nī ncāhān nī jā íyó ndāā tūhun nī jā ní nacani Juan.

35 Maá Juan nī ncuu dē tá cúu iin lámpara jā cáyū de cútūu, cúu jā ní nacani dē tūhun nī. De ndá máá nú chi jacū-ni quivī nī jētahān inī nū jā ní stéhēn dē nūū nū.

36 Sochi íyó jā stéhēn cājí cā jā cúñáhnú nī nsūú cā jā ní ncāhān Juan. Maá tiñu sáhá nī, suu stéhēn cājí jā Tatá nī nī ntají ndija yā nduhū vāji nī, chi tiñu yáhá nī ntetíñú yā nduhū jā sáhá nī.

37 De Tatá nī jā ní ntají yā nduhū vāji nī, suni maá yā cāhān nūū tutū īī jā cúñáhnú nī, vísō nduú ní jínī jín sóho ndá nú jā cāhān yā, de nī nduú ní jínī jínúū nū yā.

38 Sochi nduú ní nchúhun inī ndá nú tūhun jā ní ncāhān Tatá nī, chi nduú cándíja ndá nú nduhū, Yāā jā ní ntají yā.

39 De nánducú viī ndá nú ndācā tūhun cāhān tutū īī, chi jáni inī nū jā ñúcuán níhīn nū tūhun jā cutecū nū níí cání sáhá. De sīquī maá nī cúu jā cāhān tutū īī.

40 Sochi nduú cúnī ndá nú cuetáhvī nú nduhū jā quivī nú ndahá nī tácu cutecū nū níí cání.

41 Nduú sáhá nī cuenta tūhun jā cāhān ndá nchivī jā cúñáhnú nī.

42 Chi ja jínī nī nāsa cúu ánō ndá nú jāá nduú íyó mānī nū jín Yāā Dios.

43 Nduhū vāji nī jín tiñu cúnī Tatá nī, de nduú jétáhvī ndá nú nduhū. Sochi tú incā tēe quenda dē jín tiñu cúnī maá dē, de sa tēe ñúcuán ñamā cuetáhvī nú dē.

44 ¿Nāsa cuu candíja ndá nú? Chi máni jā cúnī ndá nú jā cuñáhnú nú sáhá ndá táhán nú, de nduú ndúcú nú jā cuñáhnú nú sáhá Yāā Dios, jā íyó mátúhún-ni yā.

⁴⁵Mā cānī inī ndá nú jā cāhān nī cuāchi sīquī nū nūū Tatá nī. Chi íyó iin jā cāhān cuāchi sīquī nū, suu Moisés, tēe jā ñúhún inī ndá nú jā quendōo ndāā nū jín ley jā ní ntee dē.

⁴⁶Chi tú ní ncándíja ndá nú jā ní ntee Moisés, de suni candíja nú nduhū nīcu, chi tūhun maá nī cúu jā ní ntee dē.

⁴⁷Te tú nduú cándíja ndá nú tūhun nī jā ní ntee dē, ¿de nāsa candíja nú tūhun cāhān maá nī túsaá? ncachī yā jín ndá dē.

Jā ní scáji yā ūhūn mil nchivī

(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17)

6 ¹Ñúcuán de cuāhān Jesús incā lado mar Galilea, jā cúu mar Tiberias. ²De cuāhā ndasí nchivī nī jēcuniquīn jī yā, chi nī jinī jī ndācá tiñu ñáhnú jā stéhēn yā poder yā jā ní nasāhá vāha yā nchivī cúhū.

³De nī ncaa yā iin yucu, de nī jēcundeē yā ñúcuán jín ndá tēe scuáha jín yā.

⁴De ja nī ncuñatin vico pascua jā núcūhun inī ndá táhān yā hebreo jā ní ncācu jī nūū nchivī nación Egipto.

⁵De nī nūcūndēhé yā, de nī jinī yā jā vāji cuāhā ndasí nchivī. De nī ncāhān yā jín Felipe: ¿Ní jondē cueen ó jā cajī ndá nchivī yáhá?

⁶De súcuán nī ncāhān yā jā jító túnī yā dē tú nāsa cāhān dē. Chi ja jínī maá yā nāsa sāhá yā.

⁷De nī ncāhān Felipe jín yā: Ni mā quēndá ūū ciento denario stāā jā cajī ndá jī vísō jacū-nī, ncachī dē.

⁸Ñúcuán de nī ncāhān incā tēe scuáha jín yā, jā cúu Andrés, ñanī Simón Pedro:

⁹Yáhá íyó iin tēe lulí jā ndíso jī ūhūn stāā cebada jín ūū tiacá. ¿De ní quenda ñúcuán, chi nchivī cuāhā ndasí cúu? ncachī dē.

¹⁰Ñúcuán de nī ncāhān Jesús: Cāhān ndá nú jín nchivī ná cúndeē jī, ncachī yā. De ñúcuán íyó cuāhā itē, de nī jēcundeē ndá jī, de tá ūhūn mil tēe cúu.

¹¹De nī nquehen Jesús stāā ñúcuán, de xihna cā nī nacuetáhvī yā nūū Yāā Dios. De nī jēhe yā nūū ndá tēe scuáha jín yā, de ndá máá dē nī nsajī dē nūū ndá nchivī ndēē ñúcuán. De suni súcuán nī nsāhá yā jín tiacá, de nī nchajī ndá jī nāsaa cúni jī cajī jī.

¹²De tá nī ndahā chijín jī, de nī ncāhān yā jín ndá tēe scuáha: Nastútú ndá nú ndá pedazo jā ní nquendōo, tácuā mā nāā cuitī.

¹³De nī nastútú ndá dē, de nī nchitú ūxī ūū tīcá pedazo jā ní nquendōo cā sīquī ndihúhūn stāā cebada.

¹⁴De jā ní jinī ndá nchivī tiñu ñáhnú jā ní nsáhá Jesús jā stéhēn yā poder yā, de nī ncāhān jī: Jāndāā ndija jā tēe yáhá cúu jā cáhān tutū jā quiji inī ñayiví jā nacani tūhun Yāā Dios, ncachī ndá ji.

¹⁵De nī jinī Jesús jā cúnī ndá ji sáhá ji fuerza jā cuu yā rey ji nícu. De nī ncujiyo tucu mátúhún yā-ni, nī ncaa yā cuāhān yā nūū sūcún cā yucu.

Jā ní jica jéhé yā nūū mar

(Mt. 14.22-27; Mr. 6.45-52)

¹⁶De jā cuácuneē, de ndá tēe scuáha jíín yā nī nuu dē yucu cuāhān dē nūū mar.

¹⁷De nī ndivī ndá dē inī barco, de nī scáca dē jā quihīn dē incā lado mar jondē ñuū Capernaum. De ja nī ncuneē, de ncháha ca nenda Jesús nūū ndá dē.

¹⁸Ñúcuán de nī jiquihi iin tāchī níhin, de jísō ndute mar sáhá.

¹⁹De tá nī ncuu tá cúu ūhūn á iñū kilómetro jica ndá dē jíín barco, de nī jinī dē jā jica Jesús nūū mar, de nī ncuñatin yā nūū barco. De nī nchūhú ndá dē.

²⁰De maá yā nī ncāhān yā jíín dē: Maá nī cúu, de mā cúyūhú ndá nú.

²¹De nī ncusiī inī ndá dē jā ná quívi yā inī barco. De nī nsáhá yā jā ñamā-ni nī nquenda barco nūū ñuhun yíchí nūū cuāhān ndá dē.

Jā ní nanducú ndá nchivī Jesús

²²De quivī téēn de ndá nchivī jā ní nquendōo incā lado mar, nī jinī ji jā ndá tēe scuáha jíín yā cuāhān dē jíín mátúhún-ni barco jā ní iyo ñúcuán, jíín jāá nduú ní nquívi Jesús jā quihīn yā jíín dē.

²³Sá de sava cā barco jā váji ichi ñuū Tiberias, nī nquenda ñatin lugar nūū ní nchaji ndá ji stāā jā ní nacuetáhvī maá Jētohō ō jēhē.

²⁴De jā ní jinī nchivī jāá nduú cā Jesús íyó yā ñúcuán, de nī ndá tēe scuáha jíín yā, de nī nquívi ji ndá barco ñúcuán, de cuāhān ji ñuū Capernaum cuānanducú ji yā.

Jesús cúu stāā jā cutecū ō níí cání

²⁵De tá nī nquenda ji jondē incā lado mar, de nī nanihīn ji Jesús. De nī jicā tūhún ji yā: Maestro, ¿nā hora nī nquenda ní yáhá?

²⁶De nī ncāhān Jesús: Jāndāā cáhān nī jíín ndá nú jā nánducú nú nduhū sīquī jā ní nchaji nū jondē nī ndahā chíjin nú, de nsūú sīquī jā ní jinī nū ndācá tiñu ñáhnú jā ní stéhēn ni poder ni.

²⁷Mā cúndihvī inī nū maá-ni sīquī jā caji nū jā ñamā nataxīn, chi sa cundihvī inī nū jā nīhīn nū stāā jā cutecū nū níí cání sáhá. De nduhū, Yāā

nī nduu tēe, taji nī maá stāā jā cutecū nū nīí cání. Chi Tatá nī Yāā Dios nī janí yā nduhū jā sáhá nī súcuán, ncachī yā jín ndá ji.

28Ñúcuán de nī jicā tūhún ji yā: ¿Nāsa sáhá ndá sá tácuá squíncuu sá tiñu cúnī Yāā Dios?

29De nī ncāhān Jesús: Tiñu jā cúnī Yāā Dios cúu jā candíja ndá nú nduhū, Yāā jā ní ntají yā vāji.

30Ñúcuán de nī ncāhān ndá ji: ¿Túsaá de nā tiñu ñáhnú sáhá ní cunī ndá sá de candíja sá jā ní ntají yā níhín? ¿Nā tiñu cúu jā sáhá ní?

31Chi ndá tatā ō janahán nī nchajī dē maná jā ní ncuun ichi andiví jondē nūū ñuhun tíhá, tá cúu nūū yósō nūū tutū ii: Yāā Dios nī jēhe yā stāā nī ncuun ichi andiví nī nchajī ndá ji, cáchī tutū, ncachī ndá ji jín yā.

32De nī ncāhān Jesús: Jāndāā cáhān nī jín ndá nú: Nsūú Moisés ní jēhe stāā ñúcuán nūū ndá dē jā ní ncuun ichi andiví, chi maá Tatá nī nī jēhe. De maá yā jēhe stāā andiví jā cutecū nū nīí cání sáhá.

33Chi stāā jā jēhe Yāā Dios cúu maá Yāā jā ní ncuun ichi andiví, de sáhá yā jā nchivī ñayiví cutecū ji nīí cání andiví, ncachī yā.

34De nī ncāhān ndá ji: Señor, níní cuāha ní stāā ñúcuán cají ndá sá túsaá.

35De nī ncāhān Jesús: Maá nī cúu maá stāā jā cutecū nū nīí cání sáhá. Nā-nī nchivī quívi ndahá nī, mā cōcón cuitī cā ji. De nā-nī nchivī cándíja nduhū, mā yíchī cuitī cā ji.

36Sochi ndá ndóhó ja nī ncāhān nī jín nú jāá nduú cándíja nú nduhū, vísō nī jinī nū nūū nī.

37Ndācá nchivī jā sáhá Tatá nī jā candíja ji nduhū, maá ji quívi ndahá nī. De jétáhvī nī ndācá ji jā cúnī ji quívi ji ndahá nī, chi mā tají cuitī nī ji.

38Chi nī nquiji nī jondē andiví tácuá sáhá nī tiñu jā cúnī Yāā jā ní ntají nduhū, de nsūú jā sáhá nī jā cúnī maá nī.

39De tiñu jā cúnī Tatá nī, Yāā nī ntají nduhū, cúu jā má scuíta nī nī iin nchivī jā jēhe yā nūū nī, chi coto nī ji de nastécū nī ji quívi jīnu ñayiví.

40De Yāā nī ntají nduhū, cúnī yā jā ndācá nchivī jā níhín ji tūhun nduhū de candíja ji nduhū jā cúu nī Sēhe Yāā Dios, cutecū ji nīí cání andiví. Chi nastécū nī ji quívi jīnu ñayiví, ncachī yā.

41Ñúcuán de nī nquijéhe ndá táhān yā hebreo cáhān ji contra sīquī yā, chi nī ncāhān yā jā maá yā cúu stāā jā ní ncuun ichi andiví.

42De nī ncāhān ji: ¿A nsūú tēe yáhá cúu Jesús sēhe José? De jínī ō tatá dē naná dē. ¿De nāsa cúu jā cáhān dē jā ní ncuun dē ichi andiví túsaá?

43De nī ncāhān Jesús jín ndá ji: Mā cáhān ndá nú sīquī nī.

44Ni iin nchivī mā cūú quívi ji ndahá nī de tú mā sáhá Tatá nī jā cuu inī ji quívi ji, chi maá yā nī ntají nduhū vāji nī. De nastécū nī ji quívi jīnu ñayiví.

45De suha yósō nūū tutū jā ní ntee ndá tēe nī nacani tūhun Yāā Dios janahán: Ndācá ji chi stéhēn Yāā Dios nūū ji, cáchī. Túsaá de ndācá nchivī

jā jínī tūhun jā cáhān Tatá nī de jétáhvī ji jā stéhēn yā nūū ji, nchivī ñúcuán chi quīvi ji ndahá nī.

46Ni iin nchivī nduú ní jínī cuitī ji nūū maá Tatá nī. Chi mátúhún-ni nduhū cúu jā ní jinī nūū yā, chi jondē nūū maá yā vāji nī.

47Jāndāā cáhān ni jínī ndá nú jā nchivī jā candíja jā scácu nī ji, maá ji cutecū ji níí cání.

48Maá nī cúu stāā jā cutecū nū níí cání sāhá.

49Ndá tatā nū janahán, nī nchajī dē stāā maná jā ní ncuun ichi andiví jondē nūū ñuhun tíhá, sochi nduú ní nsáhá jā cutecū dē níí cání.

50De stāā jā cáhān ni jā vāji ichi andiví, chi nā-ni nchivī cajī, de cutecū ji níí cání andiví.

51De suu maá nī cúu stāā ñúcuán jā ní nquiji ichi andiví jā sáhá jā cutecū nū níí cání. De nchivī jā cajī stāā yáhá, cutecū ji níí cání andiví. De stāā jā cuāha nī cúu yiqui cúñu nī, de cuāha nī tácu nchivī ñayiví cutecū ji níí cání, ncachī yā.

52Ñúcuán de ndá táhán yā hebreo nī ncāhān ji jínī táhán ji: ¿Nāsa cuu cuāha tēe yáhá yiqui cúñu dē cajī ō? ncachī ji.

53De nī ncāhān Jesús jínī ji: Jāndāā cáhān ni jínī ndá nú: Tú mā cándíja nú jā yiqui cúñu nduhū, Yāā nī nduu tēe, cúu tá cúu stāā, de nīñī ni cúu tá cúu ndute, túsaá de mā cútecū nū níí cání sāhá.

54Chi ndá nchivī jā candíja jā yiqui cúñu nī cúu tá cúu stāā de nīñī ni cúu tá cúu ndute, maá ji cutecū níí cání. De nastécū ni ji quīvī jā jīnu ñayiví.

55Chi yiqui cúñu nī jínī nīñī ni cúu ndija jā sáhá jā cutecū ji níí cání.

56De ndá nchivī jā candíja jā yiqui cúñu nī jínī nīñī ni cúu tá cúu stāā jínī ndute jā cutecū ji níí cání sāhá, maá ji íñī nīhin ji jínī nī, de íyó nī jínī ji.

57Maá Tatá nī, Yāā técu, nī ntají yā nduhū vāji nī, de técu ni sáhá maá yā. De saá-ni ndá nchivī jā candíja jā cúu nī tá cúu stāā ji jínī ndute ji, suni súcuán cutecū ji níí cání sāhá nī.

58Maá nī cúu stāā jā ní nquiji ichi andiví. De stāā jā cáhān ni nduú cúu tá cúu stāā maná jā ní nchajī ndá tatā nū janahán, chi nduú ní nsáhá jā cutecū ji níí cání. Chi stāā jā cáhān ni, de nchivī jā cajī, cutecū ji níí cání sāhá, ncachī yā.

59Ndá tūhun yáhá nī stéhēn Jesús nūū nchivī jā ní ndutútú inī vehe īī sinagoga ñuū Capernaum.

Tūhun jā cutecū ō níí cání

60De cuāhā nchivī scuáha jínī yā, nī jini ji tūhun yáhá jā ní stéhēn yā, de nī ncāhān ndá ji: Vījín ndasí tūhun yáhá. ¿Nāsa cuu cuetáhvī ó túsaá?

61De nī jinī Jesús jā cáhān ndá ji jā vījín cúu tūhun yáhá, de nī ncāhān yā: ¿A vījín sáhá tūhun yáhá jínī ndá nú?

62 ¿De nāsa sāhá nú de tú cunī nū jā nduhū, Yāā nī nduu tēe, ndaa nī quīnohōn nī nūū ní ndeē nī xihna ñúhún?

63 Maá ánō nchivī cúu jā sáhá jā técu ji. Chi yiqui cúñu ji nduú jétínú cuitī súcuán. De ndá tūhun jā ní ncāhān nī jín nú cúu jā quendōo vāha ánō nū, de cutecū nū ní cání sāhá.

64 Sochi sava nú chi nduú cándíja nú, ncachī yā. Chi jondē jā xihna ñúhún ja jínī Jesús nā nchivī cúu jā má cándíja, jín ní iin dē cúu jā nastúu dē yā.

65 De nī ncāhān cā yā: Jā ñúcuán nī ncāhān nī jín ndá nú jā má cúu quīvi nī iin nchivī ndahá nī de tú mā sāhá Tatá nī jā cuu inī ji quīvi ji, ncachī yā.

66 De jondē quīvi ñúcuán de cuāhā nchivī scuáha jín yā, nī sndóo ji yā, de nduú cā ní jíca ji jín yā.

67 Ñúcuán de nī ncāhān yā jín ndihúxī ūū tēe scuáha jín yā: ¿A suni cunī ndá máá nú quīhīn nū, á naá cúu?

68 De nī ncāhān Simón Pedro: Señor, ¿nā nūū cā quīhīn sá? Chi maá ní cúu jā nācani tūhun jā cutecū sá ní cání sāhá.

69 De nī ncandíja ndá sá de jínī sá jā maá ní cúu Cristo, Sēhe Yāā Dios, Yāā técu, ncachī dē.

70 De nī ncāhān Jesús: De vísō nī nacāji nī ndihúxī ūū ndá nú, de íyó iin nú jā ní nquīvi tāchī inī, ncachī yā.

71 De súcuán nī ncāhān yā siquī Judas Iscariote, sēhe Simón. Chi maá dē nastúu dē yā, vísō iin táhán jā úxī ūū tēe scuáha jín yā cúu dē.

Jāá nduú ní ncándíja ndá ñanī Jesús

7 1 Ñúcuán de jíca nuu Jesús región Galilea. Chi nduú cunī yā caca nuu yā región Judea, chi ndá táhán yā hebreo jā ndeē ñúcuán, cunī dē cahnī dē yā.

2 De cuācuñatin vico jā sāhá ndá táhán yā hebreo vehe ramádā jā cundeē ji.

3 De ndá ñanī yā nī ncāhān dē jín yā: ¿Nūcu maá yáhá-ni íyó nú? Vāha cā quīhīn nū región Judea, tácuā ndá tēe ñúcuán jā cándíja dē ndóhó, suni cunī dē tiñu ñáhnú jā sáhá nú.

4 Chi tú cunī iin tēe jā cūtē nuu tūhun dē, de mā sāhá yuhū dē tiñu. De tú sáhá nú ndācá tiñu ñáhnú, vāha cā sāhá nú jā cunī ndiviī nchivī túsaá.

5 Súcuán nī ncāhān ndá ñanī yā jín yā, chi nī ndá máá dē nduú cándíja dē yā.

6 Ñúcuán de nī ncāhān Jesús: Ncháha ca quenda maá quīvi jā quīhīn nī. De ndá máá nú chi nā-ni quīvi de cuu quīhīn nū.

7 Chi mā quítī inī nchivī ñayiví cunī ji ndóhó, de maá nī chi quítī inī ji jínī ji, chi cáhān nī jā maá-ni tiñu néhén sáhá ndá ji.

8 Cuáhán ndá máá nú vico. De maá nī chi mā quīhīn nī mitan, chi ncháha ca quenda maá quīvi jā cánuú quīhīn nī, ncachī yā.

⁹Súcuán nī ncāhān yā tūhun yáhá jíin ndá dē, de nī nquendōo yā Galilea.

Jā ní jēhēn Jesús vico vehe ramádā

¹⁰De tá nī nchāha ndá ñanī yā cuāhān dē vico ñúcuán, de sá de suni cuāhān maá yā. De nduú ní jēhēn nijīn yā, chi nduú ní stúu yā maá yā.

¹¹De ndá táhán yā hebreo nánducú ji yā vico ñúcuán, de cáhān ndá ji: ¿Ní cúu nūú íyó tēe ñúcuán? ncachī ji.

¹²De ndasí nī ncāhān nchivī jā síquī yā, chi sava ji cáhān: Tēe vāha cúu dē. De sava cā ji cáhān: Nduú chi stáhvī dē nchivī.

¹³De yuhū-nī nī ncāhān ji tūhun yā, chi yúhú ji jā quītī inī ndá táhán ji hebreo.

¹⁴De tá nī ncuu sava vico, de nī nquenda Jesús, nī nquīvi yā templo cāhnú, de nī nquijéhe yā stéhēn yā tūhun.

¹⁵De nī nsāhvi inī ndá táhán yā hebreo níni ji, de nī ncāhān ji: ¿Nāsa jíni tēe yáhá cuāhā tūhun ndíchí? Chi nduú ní jíca dē escuela, ncachī ji.

¹⁶Ñúcuán de nī ncāhān Jesús: Tūhun jā stéhēn nī chi nsūú tūhun maá nī cúu, chi tūhun jā ní jēhe maá Yāā jā ní ntají nduhū cúu.

¹⁷Tú iin nchivī cúnī ji sāhá ji tiñu cúnī Yāā Dios, nchivī ñúcuán chi jicūhun inī ji á jondē nūú Yāā Dios vāji tūhun stéhēn nī, á tūhun jā jáni inī maá nī cúu.

¹⁸Tēe jā cáhān tūhun jáni inī maá dē, tēe ñúcuán ndúcú dē jā sāhá ñáhnú nchivī dē. De tú iin tēe ndúcú dē sāhá ñáhnú dē Yāā jā ní ntají dē, tēe ñúcuán cúu tēe ndāā, de nduú nā tūhun stáhvī íyó jíin dē.

¹⁹¿A nsūú jā ní jēhe Moisés ley yā nūú nū jā squíncuu nú? De nī iin nú nduú squíncuu. Chi sa jā cúnī ndá nú cahnī nū nduhū, ¿de nājēhē cúu? ncachī yā.

²⁰De nī ncāhān ndá nchivī ñúcuán: Tāchī ndóho nú. ¿Ní iin cúnī cahnī ndóhó?

²¹De nī ncāhān Jesús: Nī nasāhá vāha nī iin tēe quīvī nátātú, de ndiviī nū nī nsāhvi inī nū nī jinī nū jā quīvī nátātú nī nsāhá nī tiñu ñúcuán.

²²De Moisés nī jēhe dē ley jā cúu circuncidar nūú ndá nú. De sáhá ndá nú circuncidar sūchí yíi nūú únā quīvī jā ní ncacu ji, vísō quīvī nátātú cúu. (Sochi nsūú maá Moisés ní jáquīn ley ñúcuán, chi ja nī iyo nūú ndācá tata dē.)

²³Túsaá de tú sáhá ndá nú circuncidar vísō quīvī nátātú cúu, tácuā squíncuu nú ley Moisés, ¿de nūcu quītī inī ndá nú jā ní nasāhá vāha ndasí nī iin tēe quīvī nátātú?

²⁴Mā cānī ñamā inī nū jā cuāchi sáhá nī. Chi sa canī vāha inī nū síquī ndācá tiñu vāha, ncachī yā.

Jā ní ncachī Jesús ní jondē vāji yā

25Ñūcuán de sava nchivī Jerusalén nī jīcā tūhún táhán ji: ¿A nsūú tēe yáhá cúu jā nánducú ndá tēe cúñáhnú jā cahni dē, á naá cúu?

26De yáhá cáhān nijīn dē nūū chitū, de nduú ni iin jāsī jā sáhá dē. ¿A sanaā de nī ncundaā inī ndá tēe cúñáhnú jā tēe yáhá cúu Cristo jā cáchī tutū jā quiji, á naá cúu?

27De nduú chi ja jínī ō ní nūū vāji tēe yáhá. De tá quiji Cristo, chi ni iin ó mā cúnī ō ní jondē quiji yā, ncachī ji.

28Ñūcuán de nī ncāhān jee Jesús jā stēhēn yā tūhun inī templo: Jínī ndá nú nduhū, de jínī nū nā űuū vāji nī. De vísō sūcuán de maá Yāā ndāā cúu jā ní ntajī nduhū vāji nī, de nduú vāji nī jā cúnī maá nī. De nduú jínī ndá nú nāsa Yāā cúu yā.

29De maá nī chi jínī ni yā, chi jondē nūū maá yā vāji nī, de maá yā nī ntajī nduhū, ncachī yā.

30Ñūcuán de nī nducú ndá dē tiin dē yā. De ni iin dē nduú ní ncúu tiin dē yā, chi ncháha ca quenda maá quivī jā tiin dē yā.

31Sochi cuāhā nchivī nī ncandīja ji yā, de nī ncāhān ji: ¿A nsūú tēe yáhá cúu Cristo, Yāā ndétu ó jā quiji? Chi cuāhā ndasí tiñu űáhnú sáhá yā jā stēhēn yā poder yā, ncachī ji.

Jā ní ntajī ndá dē policía jā tiin dē Jesús

32De nī jínī ndá tēe fariseo jā sūcuán cáhān ndá nchivī tūhun yā. De ndá máá dē jínī ndá sūtū cúñáhnú, nī ntajī dē ndá policía jā jíto templo, vāji dē jā tiin dē yā.

33De nī ncāhān Jesús: Jacū-ni cā quivī coo nī jínī ndá nú. Ñūcuán de quīnohōn ni nūū Yāā nī ntajī nduhū vāji nī.

34De nanducú ndá nú nduhū, sochi mā nánihīn nū nduhū. Chi mā cūú cuēē nū nūū cundeē nī, ncachī yā.

35Ñūcuán de ndá táhán yā hebreo nī jīcā tūhún táhán dē: ¿De ní cúu nūū quīhīn tēe yáhá jā mā nánihīn ō dē? ¿A quīhīn dē nūū ndá táhán ó hebreo jā ní jītē nuu jā ndēē nación Grecia? ¿De á stēhēn dē tūhun nūū nchivī Grecia, á naá cúu?

36¿De nā tūhun cúu jā ní ncāhān dē jā nanducú ó dē de mā nánihīn ō dē, jā má cūú cōhōn nūū cundeē dē? ncachī ndá dē.

Siqui ndute jā cutecū ō ní cání sáhá

37De quivī sándihí vico űūcuán de íyó vico cáhnú cā. De quivī űūcuán nī nacuiñī Jesús, de nī ncāhān jee yā: Tú nā-ni nchivī cúu ndasí inī ji ndācá

jā váha jā sáhá nī jēhē ji, jondē tá cúu nūū yíchī ndasí ji ndute, túsaá de ná quívi ji ndahá nī de coho ji ndute, cúu jā nīhīn ji ndācá jā váha ñúcuán.

³⁸De nchivī jā candíja jā scácu nī ji, chí inī ánō ji cundee Espíritu Santo, de cuu yā tá cúu iin yūte jā quéne de níí cání jíca ndute. De suu cúu jā sáhá yā jā cutecū ji níí cání, tá cúu nūū cáhān tutū īī, ncachī yā.

³⁹De súcuán nī ncāhān yā jā nchivī candíja jā scácu yā ji, nīhīn ji Espíritu Santo. Chí ncháha ca quenda maá Espíritu, chí ncháha ca ndaa Jesús quīnohōn yā nūū nduñáhnú yā.

Jā ní ncusín inī nchivī jā síquī yā

⁴⁰De sava ndá nchivī cuāhā, tá nī jini ji tūhun yáhá, de nī ncāhān ji: Jāndáā jā tēe yáhá cúu jā cáchī tutū jā quiji dē nacani dē tūhun Yāā Dios, ncachī ji.

⁴¹De sava cā ji nī ncāhān: Tēe yáhá cúu Cristo, Yāā nī ntají Yāā Dios. Sochi sava cā ji nī ncāhān ji: Nduú chí nsūú Galilea quiji Cristo.

⁴²Chí cáchī tutū īī jā chíjin tatā rey David cacu Cristo, de cacu yā ñuū Belén, ñuū nūū ní ncacu maá David, ncachī ji.

⁴³De súcuán nī ncusín inī ndá nchivī jā síquī yā.

⁴⁴De sava ji cúnī ji tiin ji yā jā chindasī ji yā, de nī iin ji nduú ní ntíin ji yā.

Jāá nduú ní ncándíja ndá tēe cúñáhnú

⁴⁵Ñúcuán de ndá policía jā jíto templo, nduú ní ntíin ndá dē Jesús, de cuānohōn ndá dē nūū ndá tēe fariseo jíin ndá sūtū cúñáhnú. De ndá tēe ñúcuán nī jīcā tūhún dē policía: ¿Nūcu nduú ní nquíji ndá nú jíin dē?

⁴⁶De nī ncāhān ndá policía: Nduú cuitī nī iin tēe cáhān vāha ndasí tá cúu nūū cáhān tēe ñúcuán, ncachī dē.

⁴⁷De nī ncāhān ndá tēe fariseo: ¿De á suni jondē ndá máá nú nī stáhvī dē, á naá cúu?

⁴⁸Nī iin táhān nī ndá sūtū cúñáhnú jíin tēe fariseo, nduú cándíja ndá nī tūhun cáhān tēe ñúcuán, ¿de nūcu cándíja ndá máá nú?

⁴⁹De ndá nchivī cuāhā ñúcuán jāá nduú jícūhun inī ji ley Moisés, chí tñnū tāhvī ji, ncachī ndá dē.

⁵⁰De nī ncāhān Nicodemo, tēe jā ní jēhēn nūū yā iin jacuāā, de suni iin tēe fariseo cúu dē:

⁵¹Cáchī ley jā má cūú tee ó cuāchi síquī iin tēe, de tú mā cúnini ó xihna cā nāsa cáhān dē, tácuā cucáhnú inī ō nā cuāchi nī nsáhá dē, ncachī dē.

⁵²De nī ncāhān ndá dē: De ndóhó, ¿á suni jondē Galilea vāji nú jā cáhān nū jēhē tēe ñúcuán? Nanducú viī nū nūū tutū īī de cunī nū jā Galilea nduú quée cuitī nī iin tēe nācani tūhun Yāā Dios, ncachī ndá dē.

⁵³De cuānohōn ndá dē tá vehe tá vehe dē.

Tūhun ñahan jā ní ncasíquí ndéē tāhán

- 8** ¹De nī ncaa Jesús cuāhān yā yucu Olivos.
²De jā cuácunijīn incā quīvī, de nī nquenda tucu yā templo. De ndihi nchivī nī nquenda jī nūū yā. De nī jēcundeē yā, de nī stéhēn yā tūhun nūū ndá jī.
³Ñúcuán de ndá tēe stéhēn ley janahán jíin ndá tēe grupo fariseo, nī nquiji ndá dē jíin iin ñahan jā ní nihīn dē ña jā cásíquí ndéē ña. De nī jani dē ña mähñú.
⁴De nī ncāhān dē jíin yā: Maestro, nī nihīn ndá sá ñahan yáhá jā cásíquí ndéē ña.
⁵De ley Moisés ndácu nūū ō jā cuāha ó yūū xīnī ndá ñahan sáhá súcuán tácuā cuū ña. De maá ní, ¿nāsa cáchī ní?
⁶De súcuán nī ncāhān ndá dē jā jíto túnī dē yā tú cuetáhví yā jā cáhān ley ñúcuán, chí tú nduú de cáhān dē cuāchī sīquī yā. De Jesús nī jīquindeyi yā, de nī ntee yā nūū ñūhún jíin xīnī ndāhá yā.
⁷De jā cáhān cáhān ndá dē, de nī nūcuīñī yā, de nī ncāhān yā jíin dē: Tú ní iin ndá máá nú nduú nā cuāchī nú, de xihna cā ndóhó cuāha yūū xīnī ña túsaá, ncachī yā.
⁸De nī jīquindeyi tucu yā, de nī ntee tucu yā nūū ñūhún.
⁹De tá nī jini ndá dē jā súcuán nī ncāhān yā, de nī jícūhun inī dē jā suni íyó cuāchī dē. De tá iin tá iin dē nī nquee dē cuāhān dē, de xihna cā tēe ñáhnú cā nī nquee, de jondē nī ndihi. De nī nquendōo maá-nī cā Jesús jíin ñahan jā íñī ñúcuán.
¹⁰De nī nūcuīñī tucu yā, de nduú cā nī iin tēe ñúcuán ní jíinī yā, chí maá-nī cā ñahan íñī. De nī ncāhān yā jíin ña: ¿Ní cuāhān ndá tēe jā ní ncāhān cuāchī sīquī nū? ¿A nduú cā ní nénda nī iin dē jā cáhān dē cuāchī sīquī nū?
¹¹De nī ncāhān ña: Nduú nī iin dē, Señor. Ñúcuán de nī ncāhān Jesús jíin ña: Nī nduhū, mā cáhān nī cuāchī sīquī nū. De cuáhán de mā sáhá cā nū cuāchī, ncachī yā.

Jesús cúu maá luz jā stúu inī ánō nchivī

- ¹²De incā vuelta nī ncāhān Jesús jíin nchivī: Maá nī cúu tá cúu luz jā stúu inī ánō nchivī ñayiví, jā sáhá nī jā jícūhun inī jī sīquī Yāā Dios. De nchivī jā candíja nduhū, mā cācá cā jī modo nūū neē, chí sa cunevāha jī luz inī ánō jī jā sáhá jā cutecū jī níí cání.
¹³Ñúcuán de nī ncāhān ndá tēe fariseo jíin yā: Ndóhó chí cáhān nū jēhē maá nú, de nduú jétíñú tūhun cáhān nū.

14De nī ncāhān yā jín ndá dē: Vísō cāhān nī jēhē maá nī, de íyó ndāā tūhun cāhān nī. Chi jín nī ní jondē vāji nī ní jondē quīhīn nī. Sochi ndá ndóhó nduú jín nī ní jondē vāji nī ní jondē quīhīn nī.

15Ndá ndóhó chi modo nchivī ñayiví sándaā nū sīquī tūhun cāhān nī. De nduhū chi nduú sándaā mátúhún nī-nī sīquī nī iin nchivī.

16De tú sáhá ndāā nī sīquī ji, de ndāā sándaā nī, chi nduú sáhá mátúhún nī-nī, chi sándaā nī jondē jín maá Tatá nī, Yāā nī ntají nduhū vāji nī.

17De yósō nū tutū ley jā névāha ndá nú jā tú inuú cāhān ūū testigo, de cánuú cuetáhvī nú jā cāhān dē, chi íyó ndāā tūhun cāhān dē.

18Túsaá de nduhū cúu iin jā cāhān ndāā nī jēhē nī. De incā jā cāhān ndāā jēhē nī cúu maá Tatá nī, Yāā nī ntají nduhū, ncachī yā.

19De nī ncāhān ndá dē jín yā: ¿Ní cúu nū ndéē Tatá nú túsaá? De nī ncāhān yā: Nduú jín ndá nú ní iin cúu nduhū nī Tatá nī. De tú jā jín nū nduhū, de suni cunī nū Tatá nī nīcu.

20Ndá tūhun yáhá nī ncāhān Jesús jā stēhēn yā inī templo nū íyó ndá jātūn nū sócō nchivī xūhún. De nduú ní ntíin nī iin dē yā, chi ncháha ca quenda quivī jā tiin dē yā.

Jā ní ncāhān yā jā má cūú quīhīn ji nū cundeē yā

21De nī ncāhān tucu Jesús jín ndá dē: Nduhū chi quīhīn nī, de nanducú ndá nú nduhū, de mā nánihīn nū nduhū, chi quendōo cuāchi nú sīquī nū tá cuū nū. De jā ñúcuán mā cūú cuēē nū nū quīhīn nī, ncachī yā.

22Ñúcuán de ndá tēe hebreo nī ncāhān dē jín táhán dē: ¿A cahnī tēe yáhá maá dē, de á suu ñúcuán cúu jā cāhān dē jā má cūú cōhōn nū quīhīn dē, á naá cúu? ncachī ndá dē.

23De nī ncāhān yā: Ndá máá nú chi ñayiví yáhá vāji nú, sochi nduhū chi jondē andiví vāji nī. Ndá máá nú cúu nchivī ñayiví yáhá, de nduhū chi nsūú tēe ñayiví yáhá cúu nī.

24Jā ñúcuán cúu jā ní ncāhān nī jā quendōo cuāchi nú sīquī nū tá cuū nū. Chi tú mā cándíja nú jā maá nī cúu Cristo, de quendōo ndíja cuāchi nú sīquī nū tá cuū nū, ncachī yā.

25De nī jicā tūhún ndá dē yā: ¿Túsaá de ní iin cúu nú? De nī ncāhān yā: Ja nī ncachī nī nū nū jondē jā xíhna ñúhún ní iin cúu nī.

26De íyó cuāhā cā tūhun jā cuu cāhān nī jín nú de sáhá ndāā nī sīquī nū. Sochi mā cāhān nī, chi inī ñayiví yáhá cāhān nī maá-nī tūhun jā ní jini nī nī ncāhān Yāā nī ntají nduhū vāji nī. De maá-nī tūhun ndāā cāhān yā, ncachī yā.

27De nduú ní jícūhun inī ndá dē jā cāhān yā tūhun Tatá yā andiví.

28Jā ñúcuán nī ncāhān cā yā: Tá nī ncháha jā ní jata caa ndá nú nduhū, Yāā nī nduu tēe, yicā cruz, ñúcuán de cunī nū ní iin cúu nī. De cunī nū jāá

nduú nā cuá sáhá nī jā cúnī maá nī, chí cáhān nī maá-nī tūhun jā ní stéhēn Tatá nī nūū nī.

²⁹Chí maá Tatá nī, Yāā nī ntají nduhū, íyó yā jíin nī. De nduú sndóo mátúhún yā nduhū, chí níní sáhá nī tiñu jā jétahān inī maá yā, ncachī yā.

³⁰De jā ní ncāhān yā tūhun yáhá, de cuāhā nchivī nī ncandíja jī yā.

Siquí ní-nī nchivī cúu sēhe Yāā Dios jíin sēhe tāchī cúñáhnú

³¹Ñúcuán de nī ncāhān Jesús jíin ndá táhān yā hebreo jā ní ncandíja jī yā: De tú cuiñi nihin nú jíin tūhun stéhēn nī nūū nū, de cuu ndíja nú nchivī scuáha jíin nī.

³²De jícūhun inī nū tūhun ndāā, de tūhun ndāā sáhá jā nduu libre nū nūū maá jā yíhí nú ndahá.

³³De nī ncāhān ndá jī jíin yā: Nduú yíhí cuitī nī ndahá nī iin, chí tatā Abraham cúu ndá nī. ¿De nūcu cáhān nū jā nduu libre nī túsaá?

³⁴De nī ncāhān Jesús: Jāndāā cáhān nī jíin ndá nú jā ndācá nchivī jā sáhá cuāchi, nduú íyó libre jī, chí yíhí jī chíjin cuāchi jā sátíñú cāhá jī nūū.

³⁵De nchivī jā sátíñú cāhá, chí nduú cúu jī iin táhān nchivī vehe nūū sátíñú jī. Sochi iin sēhe chí sa cúu ndíja jī táhān nchivī vehe jī.

³⁶Túsaá de maá nī jā cúu Sēhe Yāā Dios, tú sáhá nī jā má sátíñú cāhá nú cā nūū cuāchi, túsaá de nduu libre ndíja ndá nú, de cuu nú sēhe yā.

³⁷De jíin nī jā tatā Abraham cúu ndá nú, de vísō sūcuán de cúnī ndá nú cahnī nū nduhū, chí nduú jétáhvī nú tūhun cáhān nī.

³⁸Nduhū chí cáhān nī tūhun jā ní stéhēn Tatá nī nūū nī. De ndá ndóhó chí sáhá nú tiñu jā ní ncāhān tatá ndá máá nú, tāchī cúñáhnú, ncachī yā.

³⁹De nī ncāhān ndá jī: Tatā Abraham cúu ndá nī. De nī ncāhān Jesús: Tú jā candíja ndá nú tá cúu nūū ní ncandíja Abraham, tácuā cuu ndíja nú tatā dē, ñúcuán de tiñu váha jā ní nsáhá dē suni sáhá ndá máá nú nícu.

⁴⁰De mitan chí cúnī ndá nú cahnī nū nduhū, vísō nī ncāhān nī jíin nú ndācá tūhun ndāā jā ní stéhēn Tatá nī nūū nī. De Abraham chí nduú ní nsáhá cuitī dē tá sáhá ndá máá nú.

⁴¹Chí inuú-nī sáhá ndá nú tá sáhá maá tatá nú, ncachī yā. Ñúcuán de nī ncāhān ndá jī: Ndá máá nī chí nduú cúu nī sēhe ndáhvī jāá nduú tatá. Chí íyó iin-nī tatá nī, de Yāā Dios cúu yā.

⁴²Ñúcuán de nī ncāhān Jesús: Tú Yāā Dios cúu ndíja tatá nú, de coo manī nū jíin nī nícu. Chí jondē nūū Yāā Dios nī nquee nī vāji nī. De nduú vāji nī jā cúnī maá nī, chí maá yā nī ntají nduhū.

⁴³¿De nājēhē cúu jāá nduú jícūhun inī ndá nú tūhun cáhān nī túsaá? Suu sīquí jāá nduú cúnī nū chuhun inī nū tūhun cáhān nī.

⁴⁴Ndá máá nú chí tatá nú cúu tāchī cúñáhnú. De cúnī ndá nú sáhá nú tiñu jā cúnī tatá nú ñúcuán. Maá tāchī cúñáhnú nī jahnī ndíyi jondē jā xíhna

ñúhún. De nduú cuiti nā tūhun ndāā íní jín, de nduú cuiti nā tūhun ndāā cáhān. De cáhān tāchī cúñáhnú tūhun stáhvī sīquī jā súcuán cáá maá. Chi maá tāchī cúu jā ndíso tūhun stáhvī, de nī squíjéhé ndihi tūhun stáhvī.

⁴⁵Sochi nduhū chi cáhān nī tūhun ndāā, de jā núcuán cúu jāá nduú cándíja ndá nú nduhū.

⁴⁶De nī iin nú mā níhīn nū cuāchi sīquī nī, chi nduú cuiti nā cuāchi nī. De maá-nī tūhun ndāā cáhān nī, ¿de nūcu nduú cándíja ndá nú nduhū?

⁴⁷Ndá nchivī jā cúu sēhe Yāā Dios, chi chūhun inī jī tūhun Yāā Dios. De ndá ndóhó chi nduú cúu nú sēhe Yāā Dios, de jā núcuán nduú cúnī nū chuhun inī nū, ncachī yā jín ndá dē.

Iyó Jesús jondē ncháha ca coo Abraham

⁴⁸Núcuán de nī ncāhān ndá táhān yā hebreo: Ndāā cáhān ndá nī jā cáneē nū tá cúu nchivī Samaria, de ndóho nú tāchī.

⁴⁹De nī ncāhān Jesús: Nduú ndóho nī tāchī, chi íyó yínúhún nī nūū Tatá nī. De ndá ndóhó chi nduú íyó yínúhún nú nūū nī.

⁵⁰Nduhū chi nduú ndúcú nī jā cuñáhnú nī. Iyó iin jā sáhá jā cúñáhnú nī, de maá yā sándaā sīquī tūhun cáhān ndá nú.

⁵¹Jándāā cáhān nī jín nú, tú nī nchivī squíncuu tūhun cáhān nī, de mā cúu cuiti jī, ncachī yā.

⁵²De ndá tēe hebreo nduú ní jícūhun inī dē, de nī ncāhān dē: Mitān de nī ncucáhnú inī ndá nī jā ndóho ndija nú tāchī. Chi Abraham jín ndá tēe nī nacani tūhun Yāā Dios jondē janahán, nī jīhī ndá dē. De ndóhó chi cáhān nū, tú nī iin squíncuu tūhun cáhān nū, de mā cúu cuiti jī, cáchī nū.

⁵³¿De á cúñáhnú cá maá nú nsūú cá tatā ō Abraham, á naá cúu? Chi nī jīhī dē, de suni nī jīhī ndá tēe nī nacani tūhun yā. ¿De ní iin cá sáhá nú maá nú túsaá? ncachī ndá dē.

⁵⁴De nī ncāhān Jesús: Tú nduhū sáñáhnú nī maá nī, de nduú níhīn tiñú. Maá Tatá nī cúu jā sáñáhnú nduhū. De cáhān ndá nú jā maá yā cúu Yāā Dios maá nú.

⁵⁵De vísō súcuán de nduú jínī nū nāsa Yāā cúu yā. De nduhū chi jínī nī yā. De tú cáhān nī jāá nduú jínī nī yā, de cuu nī tēe stáhvī tá cúu ndá máá nú. De nduú chi jínī ndija nī yā, de squíncuu nī tūhun cáhān yā.

⁵⁶De tatā ō Abraham nī ncusiī inī dē jā cunī dē quivī quenda nī. De ja nī jínī dē, de nī jínī nī jā ní ncusiī ndasí inī dē, ncachī yā.

⁵⁷Núcuán de nī ncāhān ndá tēe hebreo jín yā: Va ncháha ca coo nú ūū xico ūxī cuiyā, ¿de nāsa cúu jā cáhān nū jā ní jínī nū nūū Abraham? ncachī dē.

⁵⁸De nī ncāhān Jesús: Jándāā cáhān nī jín ndá nú jā jondē ncháha ca cacu Abraham de ja íyó nī, ncachī yā.

59Ñúcuán de nī nquehen ndá dē yūū jā cuāha dē yā. Sochi nī nquee yuhū yā-ni, nī nchāha yā māhñú ndá dē, de nī nquee yā inī templo cuāhān yā.

Jā ní nasāhá vāha yā iin tēe nī ncacu cuáá

- 9** ¹De jā jíca Jesús cuāhān yā, de nī jinī yā nūū iin tēe nī ncacu cuáá.
²De ndá tēe scuáha jíin yā nī jīcā tūhún dē yā: Maestro, ¿nūcu nī ncacu cuáá tēe yáhá? ¿A cuāchi tatá dē naná dē cúu, á cuāchi maá dē cúu?
³De nī ncāhān Jesús: Nsūú cuāchi maá dē, nī nsūú cuāchi tatá dē naná dē cúu jā ní ncacu dē súcuán, chi sa nī ncacu dē súcuán tácuca cunī nchivī tiñu ñáhnú jā sāhá Yāa Dios jíin dē.
⁴Junī cúu inī ñayiví tá nūū cúu nduú, de cánuú sāhá nī tiñu Yāa jā ní ntají nduhū. Chi quiji tiempo jā cuu tá nūū cúu jacuáa, jāá nduú cā nā tiñu cuu sāhá nī iin.
⁵Junī ndéē nī inī ñayiví, de cúu nī luz jā cútūu inī ánō nchivī ñayiví, tácuca jīcūhun inī jī sīquī Yāa Dios, ncachī yā.
⁶De tá nī ncuu nī ncāhān yā súcuán, de nī jati yā ntesíi yā nūū ñūhún, de nī nsāhá yā ndēhyū jíin ntesíi yā, de nī ntee yā sīquī tīnūú tēe cuáá.
⁷De nī ncāhān yā jíin dē: Cuáhán nūū pila Siloé de naquete nú tīnūú nú, ncachī yā. De tūhun Siloé cáhān: Ndute jā ní scáca ndá dē nī nquenda. Ñúcuán de cuāhān dē, de nī naquete dē tīnūú dē, de nī ndunijīn-ni, de cuānohōn dē.
⁸Ñúcuán de ndá nchivī ndéē ñatin jíin dē, jíin ndá nchivī jā ní jinī jā ní ncuu dē tēe cuáá, nī jīcā tūhún táhán jī: ¿A nsūú tēe yáhá cúu jā jícān caridad jā ndéē yáhá?
⁹De sava jī nī ncāhān: Suu dē cúu. De sava cā jī nī ncāhān: Nsūú dē cúu, sochi súcuán cáá dē. De maá dē chi nī ncāhān dē: Suu nī cúu.
¹⁰Ñúcuán de nī jīcā tūhún ndá jī: ¿De nāsa cúu jā ní nune tīnūú nú túsaá?
¹¹De nī ncāhān dē: Tēe nání Jesús nī nsāhá dē ndēhyū, de nī ntee dē tīnūú nī, de nī ncāhān dē jíin nī: Cuáhán nūū pila Siloé de naquete nú tīnūú nú. De nī jēhēn nī, de nī naquete nī, de nī nune-ni tīnūú nī, ncachī dē.
¹²Ñúcuán de nī jīcā tūhún jī dē: ¿Ní cúu nūū íyó tēe ñúcuán? ncachī jī. Nduú jíin nī, ncachī dē.

Jā ní stíchī ndá tēe fariseo tēe nī ncacu cuáá

- ¹³Ñúcuán de nī jēsíáha ndá jī tēe nī ncacu cuáá nūū ndá tēe fariseo.
¹⁴De quivī nátātú cúu jā ní nsāhá Jesús ndēhyū jā ní nacune yā tīnūú dē.
¹⁵De ndá tēe fariseo nī jīcā tūhún tucu dē nāsa nī nune tīnūú dē. De nī ncāhān dē: Nī ntee dē ndēhyū sīquī tīnūú sá, de nī naquete sá, de nī ndunijīn-ni tīnūú sá, ncachī dē.

16Ñúcuán de nī ncāhān sava tēe fariseo: Tēe ñúcuán chi nsūú jondē nūū Yāā Dios vāji dē, chi nduú nēe iī dē quīvī nātātú. Sochi sava cā dē nī ncāhān: ¿Nāsa cuu sāhá tēe ñúcuán ndá tiñu ñáhnú de tú tēe íyó cuāchi cúu dē? De nī ncusíin inī ndá dē sīquī yā.

17De nī jīcā tūhún tucu ndá dē tēe nī ncacu cuáá: Ndóhó, ¿nāsa cáhān nū sīquī tēe jā ní nacune tīnūú nú túsaá? De maá dē nī ncāhān dē: Iin tēe nácani tūhun Yāā Dios cúu dē, ncachī dē.

18Sochi ndá tēe hebreo ñúcuán nduú ní ncándíja dē jā ní iyo cuáá tēe ñúcuán de nī ndunijīn tīnūú dē. De nī ncana ndá dē tatá naná tēe cuáá.

19De nī jīcā tūhún ndá dē: ¿A yáhá cúu sēhe nú jā ní ncacu cuáá cáchi nū? ¿Túsaá de nāsa nī ndunijīn tīnūú dē mitan?

20De nī ncāhān tatá dē jīín naná dē: Suu sēhe nī cúu tēe yáhá jā ní ncacu cuáá.

21Sochi nduú jīnī nī nāsa nī ndunijīn tīnūú dē mitan, de nī nduú jīnī nī ní tēe nī nacune tīnūú dē. Cātūhún ndá nú maá dē, chi ja ñáhnú dē, de ná cáchi maá dē.

22Súcuán nī ncāhān tatá dē jīín naná dē, chi yúhú dē ndéhé dē ndá táhān dē tēe hebreo. Chi ja nī nsāhá ndāā ndá tēe ñúcuán jā tú ní iin nchivī cachī jī jā Jesús cúu Cristo, Yāā nī ntajī Yāā Dios, de tavā dē jī jā má cūú cā quīvi jī inī vehe iī sinagoga.

23Jā ñúcuán nī ncāhān tatá dē jīín naná dē: Cātūhún ndá nú maá dē, chi ja ñáhnú dē.

24Ñúcuán de ndá tēe hebreo nī ncana tucu dē tēe nī iyo cuáá. De nī ncāhān dē jīín: Cachī cājī nú nūū nī jā cunī jínúū Yāā Dios. Chi jīnī ndá nī jā tēe íyó cuāchi cúu tēe nī nacune tīnūú nú.

25Ñúcuán de nī ncāhān dē: Nduú jīnī sá tú íyó cuāchi dē, á naá cúu. De íyó iin jā jīnī sá, cúu jā tēe cuáá nī ncuu sá, de mitan chi nī ndunijīn tīnūú sá, ncachī dē.

26De nī jīcā tūhún tucu ndá dē: ¿Nāsa nī nsāhá dē jīín nú? ¿Nāsa nī nacune dē tīnūú nú túsaá?

27De nī ncāhān dē: Ja nī ncachī tūhun sá nūū ndá ní, de nduú cúnī ní cuetáhví ní. ¿De nūcu cúnī ndá ní jā cachī tucu sá nūū ní? ¿De á suni cúnī ndá ní candíja ní dē, á naá cúu?

28Ñúcuán de nī ncāhān nēhén ndá jīín dē, sá de nī ncāhān cā: Maá nú chi cándíja nú tēe ñúcuán, sochi ndá máá nī chi cándíja nī Moisés.

29De jīnī ndá nī jā ní ncāhān Yāā Dios jīín Moisés. Sochi tēe ñúcuán, nī nduú jīnī nī ní jondē vāji dē.

30De nī ncāhān tēe nī iyo cuáá: Sáhvi inī sá jā cáhān ndá ní jāá nduú jīnī ní jā vāji dē nūū Yāā Dios, vísō nī nacune dē tīnūú sá.

³¹De jínī ō jā Yāā Dios nduú nínī yā jā jícān táhvī nchivī íyó cuāchi. Chi nínī yā jā cáhān ndá máá-nī nchivī jā chíñúhún nūū yā de sáhá jī jā cúnī yā.

³²De nīí tiempo vāji ó, de nduú ní jínī cuitī ō jā nácune iin tēe tīnūú incā tēe nī ncacu cuáá.

³³De tú nsūú jondē nūū Yāā Dios vāji tēe ñúcuán, de mā cūú cuitī sáhá dē iin tiñu súcuán, ncachī dē.

³⁴De nī ncāhān ndá tēe hebreo: Ndóhó chi íyó ndasí cuāchi nú jondē quívi nī ncacu nú, ¿de á maá nú stéhēn nūū nī, á naá cúu? ncachī dē. De nī ntavā ndá dē tēe ñúcuán yātā vehe īī sinagoga.

Siqui nchivī jā íyó cuáá ánō

³⁵De nī nīhīn Jesús tūhun jā ní ntavā ndá dē tēe ñúcuán. De nī naquetáhān yā jín dē, de nī ncāhān yā: ¿A cándíja nú Sēhe Yāā Dios?

³⁶De nī ncāhān dē: Señor, ¿nī iin cúu yā tácuca candíja sá yā?

³⁷De nī ncāhān Jesús: Ja nī jínī nū nūū yā, de suu cúu nduhū jā cáhān nī jín nú, ncachī yā.

³⁸Ñúcuán de nī jēcuīñī jítí dē nūū yā, de nī ncāhān dē: Cándíja sá jā maá ní cúu Jētoho sá.

³⁹De nī ncāhān Jesús: Vāji nī inī ñayiví yáhá jā sáhá ndāā nī sīquī nchivī. Chi nchivī íyó cuáá ánō, ndunijīn inī ánō jī jā jícūhun inī jī sīquī nī. De nchivī jā jáni inī jī jā jícūhun inī jī, sochi nduú, chi sa nducuáá ánō jī, ncachī yā.

⁴⁰De sava tēe fariseo jā íñí jín yā, tá nī jini dē tūhun yáhá, de nī ncāhān ndá dē: ¿De á jáni inī nū jā sunī tēe nduú jícūhun inī cúu ndá máá nī túsaá?

⁴¹De nī ncāhān Jesús: Tú jā cúu ndá nú tēe nduú jícūhun inī, de mā cōó cuāchi nú. De sīquī jā ní ncāhān ndá nú jā jícūhun inī nū, sochi nduú jétáhvī nú, jā ñúcuán cúu jā cundeē cuāchi nú sīquī nū, ncachī yā.

Tūhun yátá sīquī tīcāchí

10 ¹De nī ncāhān cā yā: Jāndāā cáhān nī jín ndá nú, tá yíhí ndá tīcāchí inī corral jā névāha cáhnú nchivī, de tú iin tēe nduú quívi dē ichi viéhé corral, chi sa incā lado corral cáa dē quívi dē, tēe ñúcuán cúu jācuīhná, chi vāji jā sacuíhná.

²Sochi tēe quívi ichi viéhé, tēe ñúcuán cúu pastor jā jító tīcāchí.

³De tēe jító viéhé, nácune dē jā quívi tēe ñúcuán. De tīcāchí dē nácunī tī tāchī dē. De cána dē sívī tīcāchí maá dē, de távā dē tī.

⁴De tá nī ntavā dē ndihi tīcāchí maá dē, de yósō nūū dē nūū tī cuāhān dē. De ndá tīcāchí chi níquīn tī dē, chi nácunī tī tāchī dē.

⁵De mā cúniquīn tī yātā incā tēe, chi sa cunu tī cunī tī dē, chi nácunī tī jāá nsūú jētohō tī cúu.

⁶Tūhun yátá yáhá nī ncāhān Jesús jíin nchivī, de nduú ní jícūhun inī ji nā tūhun cúu jā ní ncāhān yā.

Jesús cúu maá pastor vāha

⁷Ñúcuán de nī ncāhān cā Jesús jíin nchivī: Jāndāā cáhān nī jíin ndá nú: Maá nī cúu tá cúu viéhé corral nūū quívi ndá nchivī jā cúu tá cúu ticāchí nī.

⁸Ndācá tēe jāá nduú ní ntájí Yāā Dios, jā ní nquiji ndá dē jondē ncháha ca quenda nī, cúu ndá dē tá cúu jācuíhná, chi nduú ní stéhēn dē tūhun ndāā. De nchivī jā cúu tá cúu ticāchí nī, nduú ní jétáhvī ji ndá dē.

⁹Maá nī cúu tá cúu viéhé. De nchivī jā jíin maá nī quívi ji, scācu nī ji. De cúu ji tá cúu ticāchí jā ndívi ndá tī nūū yíhí vāha tī, de quée tucu tī nūū cajī vāha tī.

¹⁰Tēe cuíhná chi maá-ni jā vāji dē jā sacuíhná dē ticāchí, de cahnī dē, de snāā dē tī. De nduhū chi vāji nī tácuā cutecū nchivī cúu tá cúu ticāchí nī, de jondē ndetū ndasí coo ji níí cání.

¹¹Maá nī cúu maá pastor vāha. De pastor vāha chi jíto vāha dē ticāchí dē, vísō jondē cuū dē jā jéhē tī.

¹²Sochi iin tēe jā quéhen yāhvi, nsūú pastor tī cúu dē, chi nsūú ticāchí maá dē cúu tī. De tú jíinī dē jā vāji yīhī, de sndóo dē ticāchí, de jínu dē cuāhān dē. De yīhī chi tíin tī ticāchí, de sáhá tī jā jítē nuu ticāchí.

¹³De tēe quéhen yāhvi chi jínu dē cuāhān dē síquī jā ticāchí tátū cúu jā jíto dē, de jā ñúcuán nduú cúndáhvī inī dē tī.

¹⁴Maá nī cúu maá pastor vāha. De jíinī nī ndācá nchivī jā cúu tá cúu ticāchí nī, de ndá máá ji jíinī ji nduhū.

¹⁵De yáhá cúu tá cúu jā Tatá nī jíinī yā nduhū, de maá nī jíinī nī Tatá nī. De cuū nī jā síquī nchivī cúu ticāchí nī.

¹⁶De suni íyó cā nchivī cúu ticāchí nī, de síin síin nchivī cúu ndá ji. De cánuú jā suni quīcuēca nī ndá nchivī ñúcuán. De cuetáhvī ji tūhun jā cáhān nī. De cundeē cāhnú-ni ndihi nchivī cándíja, de coo iin-ni pastor ji.

¹⁷De Tatá nī mānī ndasí yā jíin nī síquī jā jéhe nī maá nī jā cuū nī jā jéhē nchivī, de natecū tucu nī.

¹⁸Nī iin mā cuū cahnī nduhū, chi maá nī cúu jā jéhe tūhun jā cuū nī. Jā cáchī maá nī de cuū nī, de jā cáchī maá nī de natecū nī, chi súcuán íyó poder nī. Súcuán nī ncāhān Tatá nī jā sáhá nī, ncachī yā.

¹⁹De jā ní jini ndá táhān yā hebreo tūhun yáhá, de nī ncusíin tucu inī ji.

²⁰De cuāhā ji nī ncāhān: ¿Nūcu níni ndá nú tūhun jā cáhān dē? Chi ndóho dē tāchī, de nī ntiví xīnī dē.

²¹Sochi sava gā ji nī ncāhān: Nsūú súcuan cāhān tēe ndóho tāchī, tá cúu nūū cāhān tēe yáhá. De iin tēe ndóho tāchī, ¿á cuu nacune dē tīnūú tēe cuáá? ncachī ndá ji.

Jā ní ncuyichī inī ndá ji Jesús

²²De tiempo vījin cúu, de ciudad Jerusalén násāhá ndá nchivī vico jā núcūhun inī ji quīvī jā ní ncuhiī templo cāhnú.

²³De jīca nuu Jesús inī templo, inī corredor jā nání Salomón.

²⁴De ndá táhán yā hebreo nī ncutútú ji nūū yā, de nī ncāhān ji: ¿Nāsaa cā quīvī sāhá nú jā má cúcāhnú inī ndá nī? Chi tú maá nú cúu Cristo, de cachī cājí nú nūū ndá nī.

²⁵De nī ncāhān Jesús: Ja nī ncachī tūhun nī nūū ndá nú, de nduú ní ncándíja nú. Ndācá tiñu jā ní ntetínú Tatá nī nduhū jā sāhá nī, nūcuán cúu jā stéhēn cājí jā maá yā nī ntají nduhū.

²⁶De nduú cándíja ndá nú, chi nsūú ticāchī nī cúu nú, tá cúu nūū ní ncāhān nī jín nú.

²⁷Ndá nchivī jā cúu ticāchī nī, chi nácunī ji jā maá nī cúu jā cāhān jín ji. De jínī nī ji, de níquīn ndá ji nduhū.

²⁸De cutecū ji níí cání sāhá nī, de mā tánū tāhvī cuitī ji. De nī iin mā cūú nacandēē ji inī ndahá nī.

²⁹Maá Tatá nī nī squívi yā ji ndahá nī. De cúñáhnú cā maá yā nsūú cā ndācá cā. De nī iin mā cūú nacandēē ji inī ndahá yā.

³⁰Maá nī jín Tatá nī, chi iin-nī cúu nī, ncachī yā.

³¹Nūcuán de ndá táhán yā hebreo nī nquehen tucu dē yūū jā cuāha dē yā.

³²De nī ncāhān yā jín dē: Nī stéhēn nī cuāhā tiñu váha nūū nū jā ní nsāhá nī jín poder Tatá nī. ¿De á sīquī jā ní nsāhá nī ndá tiñu váha cúu jā cuāha nú yūū nduhū, á naá cúu? ncachī yā.

³³De nī ncāhān ndá dē: Nsūú sīquī jā ní nsāhá nú tiñu váha cúu jā cuāha nī yūū ndóhó, chi sīquī jā cāhān nū tūhun nāvāha jā quītī inī Yāā Dios, chi cāchī nū jā inuú cúu nú jín Yāā Dios. Chi tēe-nī cúu nú, de sáhá nú jā inuú cúu nú jín Yāā Dios, ncachī ndá dē.

³⁴De nī ncāhān Jesús: Yósō nūū tutū ley jā névāha ndá nú jā ní ncāhān Yāā Dios: Tá cúu yāā cúu ndá nchivī cándíja, cāchī Yāā Dios, cāchī tutū.

³⁵De jínī ō jā má cūú cāhān ō jāā nduú cāhān ndāā tutū īī. Chi nī ncāhān yā jā ndá nchivī jā ní ncandíja tūhun yā, cúu ji tá cúu yāā. De víhí cā cúu nduhū.

³⁶¿Túsaá de nūcu cāhān ndá nú jā tūhun nāvāha cúu jā ní ncāhān nī jā Sēhe Yāā Dios cúu nī? Chi maá Yāā Dios nī jani yā nduhū sīquī tiñu īī, de nī ntají yā nduhū vāji nī inī ñayiví.

³⁷Tú nduú sáhá nī tiñu sáhá Tatá nī, túsaá de mā cándíja ndá nú nduhū.

38 Sochi tú sáhá nī, de vísō nduú cándíja nú nduhū, de candíja nú sīquī ndá tiñu sáhá nī. De súcuán de cucáhnú inī nū jā iin-ni cúu Tatá nī jín nī, de iin-ni cúu nī jín Tatá nī, ncachī yā.

39 Nūcuán de ndúcú tucu ndá dē tiin dē yā. Sochi nī ndoñúhún yā-ni nū ndá dē cuāhān yā.

40 De cuānohōn yā yūte Jordán ichi nū quenda ncandiī, nū ní iyo Juan nī scuénduté dē. De nī ndeē yā nūcuán.

41 De nī nquenda cuāhā nchivī nū yā, de nī ncāhān ndá ji jín táhán ji: Ndāā chi vísō nduú ní nsáhá Juan nī iin tiñu ñáhnú, de nī ncundaā ndihi tūhun jā ní ncāhān dē sīquī nāsa sáhá tēe yáhá, ncachī ji.

42 De cuāhā nchivī nūcuán nī ncandíja ji yā.

Jā ní jīhī Lázaro

11 ¹De nī iyo iin tēe cúhū, nání dē Lázaro. De maá dē jín cuāha dē María jín Marta, cúu ndá dē nchivī nū Betania.

²De María jā cúu cuāha Lázaro, suu ña cúu jā ní nchihi aceite perfume jēhē Jētohō ō, de nī nasíchī ña jín ixi xínī ña.

³De ndūū cuāha dē nūcuán nī ntetíñú ña tūhun cuāhān nū Jesús: Señor, tēe jā mānī ní jín, cúhū dē, cáchī ña, ncachī mozo.

⁴De tá nī jini Jesús tūhun, de nī ncāhān yā: Cuēhē yáhá chi nsūú cuēhē jā cuū dē cúu. Chi sa sáhá Yāā Dios jā cunī nchivī nāsa cúñáhnú yā. Chi nduhū, Sēhe Yāā Dios, jín cuēhē yáhá de stēhēn ni jā suni cúñáhnú maá nī, ncachī yā.

⁵De mānī Jesús jín Marta jín cūhū ña jín Lázaro.

⁶De vísō súcuán de tá nī nīhīn yā tūhun jā cúhū dē, de nī nquendōo yā ū cā quivī nū ndeē yā.

⁷Nūcuán de nī ncāhān yā jín ndá tēe scuáha jín yā: Ná cóhōn quīnohōn ō región Judea.

⁸De nī ncāhān ndá tēe scuáha jín yā: Maestro, cáta ñatin-ni quivī cúu jā ndúcú ndá táhán ó hebreo cuāha dē yūū ní. ¿De á cunī ní quihīn tucu ní nūcuán, á naá cúu? ncachī dē.

⁹De nī ncāhān Jesús: Mā cūú cahni nchivī nduhū de tú ncháha ca quenda maá quivī cuū ni. Chi jā íyó nī ñayiví yáhá cúu tá cúu jā íyó ūxī ū hora iin nduú. De jā sáhá nī jā cunī Yāā Dios, de súcuán cúu nī tá cúu tēe jā jica nduú, de nduú scáchihi dē jēhē dē, chi nijin nū dē ñayiví yáhá.

¹⁰Sochi tēe jāá nduú sáhá jā cunī Yāā Dios, chi modo jā jica dē jacuāā, de modo jā scáchihi dē jēhē dē, chi nduú cútūu inī ánō dē, ncachī yā.

¹¹Nūcuán de nī ncāhān tucu yā: Amigo ō Lázaro quixīn dē, de quihīn ni jā sndóto nī dē, ncachī yā.

12Ñúcuán de ndá tēe scuáha nī ncāhān dē: Señor, tú quíxīn dē de jínī ō jā nduvāha dē.

13Sochi Jesús chi sūcuán nī ncāhān yā jā ní jīhī dē. De jáni inī ndá tēe scuáha jā quíxīn ndija dē.

14Ñúcuán de nī ncāhān cājī yā: Ja nī jīhī Lázaro.

15De cúsiī inī nī jāá nduú ní íyo nī ñúcuán, tácuā vāha cā candíja ndá nú tá cunī nū tiñu ñáhnú jā sáhá nī. Túsaá de ná cóhōn nūū ndīyi ñúcuán, ncachī yā.

16Ñúcuán de Tomás, tēe cúu cuátī, nī ncāhān dē jínī ndá táhān dē jā scuáha jínī yā: Suni ná cóhōn tácuā cuū ō jínī yā, ncachī dē.

Jesús cúu jā sáhá jā natecū de cutecū ní cání

17De tá nī nquenda Jesús, de jínī yā ja nī ncuu cūmī quivī jā ní ncuyuhū Lázaro.

18De ñatin-ni íyó ñuū Betania jínī ñuū Jerusalén, chi tá ūū kilómetro yósāvā.

19De Marta jínī María, nī nquenda cuāhā táhān ña hebreo jā cáhān ji tūhun ndeé inī jínī ña jā ní jīhī cuāha ña.

20De tá nī nīhīn Marta tūhun jā vāji Jesús, de nī nquee ña cuātahān ña yā. De María chi nī ndōo ña vehe.

21De nī ncāhān Marta jínī Jesús: Señor, tú ní íyo ní yáhá, de mā cúu cuāha sá nícu.

22De vísō sūcuán de jínī sá jā ndācá jā cācān ní nūū Yāā Dios, de sáhá yā, ncachī ña.

23De nī ncāhān Jesús jínī ña: Natecū cuāha nú, ncachī yā.

24De nī ncāhān Marta: Jínī sá jā natecū dē quivī jā natecū ndācá ndīyi jondē quivī jīnu ñayiví.

25De nī ncāhān Jesús: Maá nī cúu Yāā jā sáhá jā natecū nchivī jínī jā cutecū ji ní cání. Nchivī cándíja jā scácu nī ji, vísō ná cúu ji, de natecū ji.

26De nchivī jā técu de candíja ji nduhū, cutecū ji ní cání andiví. ¿A cándíja nú tūhun yáhá? ncachī yā.

27De nī ncāhān ña: Señor, cándíja sá jā maá ní cúu Cristo Sēhe Yāā Dios, jā cáchī tutū jā quiji inī ñayiví, ncachī ña.

Jā ní jacu Jesús nūū yíyuhū Lázaro

28De tá nī ncāhān ña sūcuán, de cuāhān ña-ni, cuācana yuhū ña cūhū ña María: Maá Maestro nī nquenda yā, de cána yā ndóhó, ncachī ña.

29De jā ní jini María tūhun yáhá, de ñamā nī nacuiñī ña, de cuāhān ña nūū yā.

³⁰De ncháha ca quívi Jesús ñuū, chi nī nquendōo yā nūū ní jētahān Marta yā.

³¹De nchivī hebreo jā ndēē inī vehe jíin María jā cáhān ji tūhun ndeē inī jíin ña, nī jinī ji jā ñamā nī nacuiñī ña cuāhān ña. De nī jēcuniquīn ndá ji ña, chi jáni inī ji jā cuāhān ña cuacu ña jondē nūū yíyuhū ndiyi.

³²Ñúcuán de nī nquenda María nūū íyó Jesús, de nī jēcuiñī jítí ña nūū jéhē yā, de nī ncāhān ña: Señor, tú ní ndēē ní yáhá, de mā cúū cuāha sá nícu, ncachī ña.

³³De nī jinī Jesús jā jácu ña jíin jā jácu ndá nchivī jā vāji jíin ña. De nī ncucuécá ndasí inī yā, de nī ntahúhvī inī yā jā cúndáhvī inī yā ji.

³⁴De nī jicā tūhún yā ña: ¿Ní cúu nūū ní nchiyuhū ndá nú dē? De nī ncāhān ña jíin yā: Ná cóhōn de cunī ní, Señor, ncachī ña.

³⁵De nī jacu Jesús.

³⁶Ñúcuán de nī ncāhān ndá nchivī hebreo jíin táhān ji: Cūndēhé nācā mānī ndasí nī iyo dē jíin ndiyi ñúcuán.

³⁷De sava ji chi nī ncāhān ji: Tēe yáhá jā ní nacune dē tīnūú tēe cuáá, ¿a mā cúū sáhá dē jā má cúū Lázaro nícu? ncachī ji.

Jā ní nastécū yā Lázaro

³⁸De nī ntahúhvī ndasí tucu inī Jesús, de nī nquenda yā nūū yíyuhū ndiyi. De iin yavī cava cúu, de yúyávi ñúcuán ndasí iin yūū.

³⁹De nī ncāhān yā: Sáhá jíyo ndá nú yūū jiñā, ncachī yā. De Marta, cuāha ndiyi ñúcuán, nī ncāhān ña: Señor, ja jéhēn xicō dē, chi ja nī ncuu cūmī quívi yíyuhū dē.

⁴⁰De nī ncāhān Jesús jíin ña: ¿A nsūú ja nī ncāhān nī jíin nú jā tú candíja nú de cunī nū jā cúñáhnú ndasí Yāā Dios jíin poder yā? ncachī yā.

⁴¹Ñúcuán de nī nsáhá jíyo ndá dē yūū jā ndasí yúyávi ndiyi. De nī nūcūndēhé-ni Jesús ichi andiví, de nī ncāhān yā: Tatá, ná cútahvī sá nūū ní jā sáhá ní jā jícān sá.

⁴²De jíin sá jā níní sáhá ní jā jícān sá. De jā quendōo vāha nchivī íñí yáhá cúu jā súcuán cáhān sá, tácuá ná cándíja ji jā maá ní nī ntají sāán.

⁴³De tá nī ncāhān yā súcuán, de nī ncāhān jee yā: Lázaro, quee quiji nú, ncachī yā.

⁴⁴De nī nquee-ni tēe jā ní jīhī, de ñúsúcún ndahá dē sīhin dē jíin tira sahma. De nūū dē ñúsúcún iin sahma. De nī ncāhān Jesús jíin ndá nchivī: Nandají ndá nú sahma ñúsúcún dē, tácuá cuu caca dē, ncachī yā.

Jā ní scáni táhán ndá dē tūhun jā cahnī dē Jesús

(Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2)

45Ñúcuán de cuāhā nchivī hebreo jā ní nquenda nūū María, nī ncandíja ji Jesús, chi nī jinī ji tiñu jā ní nsāhá yā.

46Sochi sava ji cuāhān ji nūū ndá tēe fariseo, de nī ncachī tūhun ji nāsa nī nsāhá Jesús.

47Ñúcuán de ndá tēe fariseo jíin ndá sūtū cúñáhnú nī ndutútú dē junta jíin ndá cā tēe cúñáhnú. De nī ncāhān ndá dē: ¿Nāsa sāhá ó? Chi tēe ñúcuán sāhá ndasí dē tiñu ñáhnú.

48De tú cuāha ó tūhun jā sāhá cā dē súcuán, de ndiviī nchivī candíja ji dē. De quiji ndá tēe nación Roma jā cúñáhnú, de canī dē templo cāhnú ó, de scútē nuu dē nchivī nación ndācá ó, ncachī ndá dē.

49De iin táhán dē jā nání Caifás, jā cúu maá sūtū cúñáhnú cā cuiyā ñúcuán, nī ncāhān dē: Ndá ndóhó chi nduú jíinī cuitī nū,

50ni nduú jícūhun inī nū jā vāha cā jā cuū iin tēe jā jēhē nchivī nación ndācá ó nsūú cā jā naā ndiviī ō, ncachī dē.

51De nduú ní ncāhān dē tūhun yáhá jā jáni inī maá dē. Chi sīquī jā cúu dē sūtū cúñáhnú cā cuiyā ñúcuán, de nī nsāhá Yāa Dios jíin dē jā ní nacani dē tūhun jā cuū Jesús jā jēhē nchivī nación hebreo.

52De nsūú maá-ni jā jēhē nación hebreo, chi suni jā jēhē ndiviī nchivī jā cúu sēhe Yāa Dios jā ní jītē nuu ndācá nación, tácu inuú-ni cuu ndá ji.

53De jondē quivī ñúcuán de ndācá tēe hebreo jā cúñáhnú, nī scáni táhán ndá dē tūhun jā cahnī dē Jesús.

54De jā ñúcuán nduú cā ní jica nijin yā nūū ndá táhán yā hebreo, chi nī nquee yā región Judea, de cuāhān yā iin ñuū nání Efraín, nūū íyó ñatin ñuhun tíhá. De ñúcuán nī ndeē yā jíin ndá tēe scuáha jíin yā.

55De nī ncuñatin vico pascua jā násāhá ndá nchivī hebreo. De cuāhā nchivī ndācá ñuū ñúcuán cuāhān ji Jerusalén, tácu squíncuu ji jā cāhān ley jā cuchi ji ndundoo ji nūū Yāa Dios, de sá de quijéhé vico pascua.

56De nánducú ndá ji Jesús, de jícā tūhún táhán ji inī templo: ¿Nāsa jáni inī ndá nú? ¿A quiji dē vico, á nduú? ncachī ji.

57De ndá sūtū cúñáhnú jíin ndá tēe fariseo nī ndacu dē tiñu jā tú ní iin nchivī jíinī ji ní nūū íyó yā, de ná cāchī tūhun ji, tácu tiin ndá dē yā.

Jā ní nchihi María perfume jēhē Jesús

(Mt.26.6-13; Mr. 14.3-9)

12 ¹De cúmanī iñū cā quivī de coo vico pascua. De nī jēhēn tucu Jesús ñuū Betania nūū ndēē Lázaro, tēe jā ní jihī de nī nastécū yā dē.

²De nī nsāhá ndá ji iin vico jā cuxíní ji jíín yā jā íyó yíñúhún ji jíín yā. De Marta nī jani ña cōhō. De Lázaro yáji dē stāa jíín yā nūū mesa jíín ndá cā nchivī.

³Ñúcuán de María nī nquenda ña jíín tá sava litro aceite perfume jā cúu ndinuhun itā nardo, jā yāhvi ndasí ndéē. De nī nchihi ña jēhē Jesús, de nī nasíchi ña jíín ixi ña. De ní inī vehe nī nchitú xicō perfume.

⁴Ñúcuán de nī ncāhān Judas Iscariote sēhe Simón, iin tēe scuáha jíín yā, de suu dē cúu jā nastúu dē yā:

⁵¿Nūcu nduú ní ncúyāhvi perfume yáhá jā ūnī ciento denario, de cuāha ó nūū nchivī ndāhvī nícu?

⁶Súcuán nī ncāhān dē, nsūú jā cúndāhvī ndija inī dē nchivī ndāhvī, chi sa jā cúu dē tēe cuíhná. Chi maá dē nēe itīn xūhún, de quéhen cuíhná dē jā jáquīn ndá tēe ñúcuán.

⁷Sá de nī ncāhān Jesús: Mā stáhān nū ña. Chi jā ní nsāhá ña yáhá cúu jā ní nsāhá tūha ña nduhū jōndē quīvī jā quiyuhū ni.

⁸Chi níí cání ndéē nchivī ndāhvī jíín nú, sochi nduhū chi mā cúndeē ni cā jíín nú, ncachī yā.

Jā ní scáni táhán ndá dē tūhun jā cahnī dē Lázaro

⁹De cuāhā nchivī hebreo nī jini ji tūhun jā ndéē yā ñuū Betania. De nī nquenda ndá ji, de nsūú maá-ni jā cúni ji cūndēhé ji nūū Jesús, chi suni cúni ji cūndēhé ji nūū Lázaro, tēe jā ní nastécū yā.

¹⁰Ñúcuán de ndá sūtū cúñáhnú nī scáni táhán dē tūhun jā suni cahnī dē Lázaro.

¹¹Chi jā síquī Lázaro de nī ncujiyo cuāhā táhán dē hebreo nūū dē, de cándíja ji Jesús.

Jā ní nquīvi Jesús Jerusalén

(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40)

¹²De incā quīvī, de ndá nchivī cuāhā jā ní nquenda vico pascua, nī jini ji tūhun jā váji Jesús Jerusalén.

¹³De nī jahnū ji ndahá ñūū, de nī nquee ji cuātahān ji yā. De nī ncana jee ndá ji: Cúñáhnú ndasí Yāa Dios. Vāha ndasí Yāa cúu Yāa jā váji jíín tiñu maá Jētohō ō Yāa Dios. Vāha ndasí Yāa cúu Rey maá ó nchivī Israel, ncachī ji.

¹⁴De nī nihīn Jesús iin burro, de nī jēcōsō yā tī, tá cúu nūū cáhān tutū īi:

¹⁵Nchivī Jerusalén jā suni nání Sión, mā cúyūhú ndá nú.

Yáhá cūndēhé nú jā váji Rey nū,

de yósō yā iin burro.

Cáchī tutū.

¹⁶De quivī ñúcuán de ndá tēe scuáha jíin yā nduú ní jícūhun inī dē jā súcuán quée ndaā ndācá jā yósō nūū tutū īī. De jondē tá nī nduñáhnú Jesús jā cuánohōn yā andiví, de sá de nī nūcūhun inī dē ndá tūhun jā yósō síquī yā, jíin jā súcuán nī nsāhá ndá dē jíin yā.

¹⁷De ndá nchivī jā ní īyo jíin yā tá nī ncana yā Lázaro nūū yíyuhū dē, de nī nastécū yā dē, nī nacani ji tūhun nāsa nī nsāhá yā.

¹⁸Jā ñúcuán cúu jā ní nquee nchivī cuāhā, nī jētahān ji yā, chi nī jini ji tūhun jā ní nsāhá yā tiñu ñáhnú jā ní stéhēn yā poder yā.

¹⁹Ñúcuán de nī ncāhān ndá máá tēe fariseo: Mitan de ja nī jinī ō jā má cūú cuitī cā casī ō. Chi ndéhé ó jā ndiviī cuitī nchivī cuāhān ji jíin dē, ncachī ndá dē.

Nchivī nación Grecia nánducú ji Jesús

²⁰De sava nchivī nación Grecia, suni nī nquenda ji Jerusalén vico pascua jā chiñúhún ji Yāa Dios.

²¹De nī nquenda ndá ji nūū Felipe, tēe ñuū Betsaida ndáñuū Galilea. De nī ncāhān ji jíin dē: Señor, cúnī ndá sá cāhān sá jíin Jesús, ncachī ji.

²²De nī jēhēn Felipe, nī ncachī tūhun dē nūū Andrés. De ndúū dē cuācachī tūhun dē nūū Jesús.

²³De nī ncāhān Jesús jíin dē: Ja nī nquenda quivī jā nduñáhnú maá Yāa nī nduu tēe.

²⁴De ndāa cāhān nī jíin ndá nú, iin nūnī trigo tú mā níncava nūū ñūhún jā quiyuhū, túsaá de coo mátúhún-ni. Sochi tú quiyuhū, de nacayā cuāhā ndasí. De suni súcuán cánuú jā cuū nī de quiyuhū nī, tácu coo cuāhā nchivī jā nduu ji sēhe Yāa Dios.

²⁵De nā-nī nchivī tú nduú jéhe ji tūhun cundoho ji jā síquī nduhū, de tñnū tñhvī ji. De nchivī jā jéhe ji tūhun cundoho ji jā síquī nduhū inī ñayiví yáhá, cutecū ji níí cání andiví.

²⁶De tú ní nchivī cúnī ji satíñú ji nūū nī, de ná cúniquīn ji nduhū. De nūū cundee maá nī, suni ñúcuán cundee nchivī sítíñú nūū nī. De nchivī jā sítíñú nūū nī chi sāhá Tatá nī jā cuñáhnú ji.

Jā ní ncāhān Jesús jā cuū yā

²⁷De mitan de cúcuécá ndasí inī nī sáhá tñndóhó jā quiji síquī nī. ¿De nāsa cāhān nī? ¿A cāhān nī jíin Tatá nī: Scácu ní sāán nūū tñndóhó jā quiji síquī sá, cachī nī? Mā cūú, chi jā síquī ñúcuán cúu jā ní nquiji nī ñayiví.

²⁸Tatá, stéhēn ní jā cúñáhnú ndasí ní jíin poder ní, ncachī yā. Ñúcuán de ichi andiví nī ncāhān iin tūhun: Ja nī stéhēn nī jā cúñáhnú nī, de stéhēn tucu nī incā vuelta, ncachī yā.

²⁹De nī jini ndá nchivī íní ñúcuán, de nī ncāhān ji jā taja cána. De sava cā ji nī ncāhān: Iin ángel Yāa Dios nī ncāhān jín yā.

³⁰De nī ncāhān Jesús jín ji: Nduú ní ncāhān Yāa Dios tūhun yáhá jā síquī nduhū, chi sa síquī ndá máá nú tácuā cunī nū jā ní ncāhān yā jín nī.

³¹Mitan cúu jā sándaā Yāa Dios síquī cuāchi nchivī ñayiví yáhá. Mitān cúu jā scúnu yā jānēhēn jā tátúnī inī ñayiví yáhá.

³²De nduhū, tá jīnu cundita caa nī cuū nī inī ñayiví, de sáhá nī jā cuu inī ndá nchivī quivī ji ndahá nī, ncachī yā.

³³Súcuán nī ncāhān yā jā stéhēn yā nāsa modo cuū yā.

³⁴De nī ncāhān nchivī jín yā: Nī jini ndá sá tūhun jā cáhān tutū ley Yāa Dios jā névāha ó, jā Cristo cutecū yā ní cání. ¿De nūcu cáhān ní jā Yāa nī nduu tēe, cánuú cundita caa yā cuū yā? ¿Ní iin cúu maá Yāa nī nduu tēe túsaá? ncachī ji.

³⁵Ñúcuán de nī ncāhān Jesús: Jacū-ni cā quivī cundeē nī jín ndá nú jā cúu nī luz jā cúnijīn inī ánō nū. Túsaá de mitān juni íyó cā luz nī jín nú, de caca nú jín, chi iin sanaā-ni de cuāhān nī, de quendōo nú modo nūū neē. Chi nchivī jīca modo nūū neē, nduú jín ji ní cúu nūū quíhīn ji.

³⁶Túsaá de juni ndēē cā nī jín nú, de candíja nú nduhū jā cúu nī luz, tácuā nduu nú nchivī jīca jín luz, ncachī yā. Súcuán nī ncāhān yā ndá tūhun yáhá, de cuāhān yā-ni, de nduú cā ní stéhēn yā maá yā nūū ji.

Jāa nduú ní ncándíja nchivī hebreo jā cúu yā Cristo

³⁷De vísō cuāhā tiñu ñáhnú nī nsāhá Jesús jā stéhēn yā poder yā nūū nchivī, de nduú ní ncándíja ji yā.

³⁸Chi cánuú quee ndaā tūhun jā ní ncāhān Isaías, tēe nī nacani tūhun Yāa Dios janahán:

Tátā Yāa Dios, nduú ní ncándíja ndá nchivī tūhun jā ní nacani sá,
de nduú ní ncándíja ji tiñu ñáhnú jā ní stéhēn ní poder ní nūū ji.

Ncachī Isaías.

³⁹Jā ñúcuán nduú ní ncúu candíja ndá ji, chi nī ncāhān tucu Isaías:

⁴⁰Nī nsāhá Yāa Dios modo jā cuáá ánō ndá ji,
jín jā cúnihīn inī ji,
tácuā coo modo jā má cūní ndá ji,
de nī mā jícūhun inī ji,
nī mā násāma inī ji quivī ji nūū nī,
jā nasāhá vāha nī ánō ji nūū cuáchi ji.

Ncachī Cristo, cáchī tutū.

⁴¹Ndá tūhun yáhá nī ncāhān Isaías, chi ja nī jinī dē nāsa cúñáhnú ndasí Jesús, de nī ncāhān dē nāsa coo quivī jā quiji yā.

⁴²De vísō sūcuán de cuāhā nchivī hebreo chi nī ncandíja ji yā, de suni jondē jín sava tēe tátúnī. Sochi nduú ní ncáchī ndá dē jā cándíja dē yā, chi sīquī jā yúhú dē tēe fariseo. Chi tú sūcuán de mā cuáha cā ndá tūhun jā quīvi dē vehe īī sinagoga.

⁴³Chi ndá tēe tátúnī cúsiī cā inī dē jā cuñáhnú dē sáhá nchivī, nsūú cā jā cuñáhnú dē sáhá Yāa Dios.

Tūhun jā cáhān Jesús cúu jā sáhá ndāa sīquī nchivī

⁴⁴De nī ncāhān jee Jesús: Nchivī cándíja nduhū, de nsūú mátúhún-ni nduhū cándíja ji, chi suni cándíja ji jondē maá Tatá nī, Yāa nī ntají nduhū.

⁴⁵De nchivī jínī nūū ni, suni jínī ji nūū Yāa nī ntají nduhū.

⁴⁶Maá nī jā cúu luz jā cúnijīn inī ánō nchivī, nī nquiji nī inī ñayiví tácu ndá nchivī cándíja nduhū, mā cācá ji modo nūū neē.

⁴⁷De tú iin nchivī jínī ji tūhun cáhān ni, de tú nduú jétáhvī ji, de nsūú nduhū cúu jā sáhá ndāa sīquī ji. Chi nduú vāji nī jā nacunehen nī cuāchi sīquī nchivī ñayiví, chi sa jā scācu nī ji.

⁴⁸De nchivī jā squéne yichī nduhū, de nduú jétáhvī ji tūhun cáhān ni, íyó iin jā sáhá ndāa sīquī ji. Suu ndācá tūhun jā ní ncāhān ni, tūhun ñúcuán cúu jā nacunehen cuāchi sīquī ji quīvi jīnu ñayiví.

⁴⁹Chi nduú cáhān ni jā cúu inī maá nī, chi Tatá nī, Yāa nī ntají nduhū, maá yā nī ndacu nūū ni nāsa cāhān ni jín nāsa stéhēn ni.

⁵⁰De jínī nī jā tūhun ndācu Tatá nī sáhá jā cutecū nchivī níí cání. Túsaá de ndá tūhun jā cáhān ni, chi maá-ni tūhun jā ní ncachī Tatá nī cúu, ncachī yā.

Jā ní naquete yā jēhē ndá tēe scuáha

13 ¹De jaínī incā quīvi de quijéhé vico pascua. De ja jínī Jesús jā ní nquenda quīvi jā quee yā ñayiví yáhá quīnohōn yā nūū Tatá yā. De níí cundáhvī inī yā nchivī maá yā jā íyó inī ñayiví. De mitan jā ní ndihi quīvi jā íyó yā ñayiví, de sáhá yā iin tiñu jā stéhēn cājí yā jā cundáhvī inī yā ji.

²De tāchī cúñáhnú ja nī scúu inī ánō Judas Iscariote sēhe Simón, jā mitan nastúu dē yā.

³De jínī Jesús jā vāji yā jondē nūū Yāa Dios, de quīnohōn yā nūū Yāa Dios. De jínī yā jā ní nsáhá Tatá yā jā cúñáhnú yā sīquī ndihi-ni.

⁴De cúxínī yā jín ndá tēe scuáha jín yā, de nī nacuiñī yā. De nī stáa yā sahma níjin yā, de nī juhnī yā iin toalla chījin yā.

⁵De nī nchuhun yā ndute inī iin tijēhēn. De nī nquijéhé yā náquete yā jēhē ndá tēe scuáha. De násíchī yā jín toalla jā núhnī chījin yā.

⁶De nī nquenda yā nūū Simón Pedro. De nī ncāhān Pedro jín yā: Señor, ¿a sa maá ní naquete ní jēhē sá?

⁷De nī ncāhān Jesús: Nduú jícūhun inī nū jā sáhá nī mitan, de cúcuéé cā de jícūhun inī nū.

⁸De nī ncāhān Pedro jíin yā: Mā náquete cuitī ní jēhē sá. De nī ncāhān Jesús: Tú mā náquete nī jēhē nū, de mā cūú coo inuú inī nū jíin nī.

⁹De nī ncāhān Simón Pedro: Señor, tú súcuán cúu de nsūú mátúhún-ni jēhē sá, chi saá-ni ndahá sá jíin xīnī sá naquete ní, ncachī dē.

¹⁰De nī ncāhān Jesús jíin dē: Tēe jā cáta nī jichi, nduú jíni ñúhún ndundoo ní dē, chi maá-ni jēhē dē, chi ja íyó ndoo ní dē. De ndá ndóhó, chi ja nī ndundoo nú. Sochi nsūú ndihi ndá nú íyó ndoo, ncachī yā.

¹¹Chi ja jíni yā ní iin dē cúu jā nastúu dē yā, de jā ñúcuán nī ncāhān yā: Nsūú ndihi ndá nú íyó ndoo.

¹²De tá nī ncuu nī naquete yā jēhē ndá dē, de nī naquehen yā sahma níjin yā, de nī nūcundee yā nūū mesa. De nī ncāhān yā: ¿A jícūhun inī ndá nú nā cuá cúu jā ní nsāhá nī jíin nú?

¹³Cāhān ndá nú jā Maestro nū jíin Jētohō nū cúu nī, de ndāā cáhān ndá nú, chi suu cúu ndija nī.

¹⁴Túsaá de vísō Maestro nū jíin Jētohō nū cúu nī, de nī naquete nī jēhē ndá nú, de suni súcuán cánuú jā naquete ndá máá nú jēhē táhán nú.

¹⁵Chi tiñu yáhá nī nsāhá nī jā stēhēn nī nūū nū jā suni súcuán cánuú sāhá nú maá nú mozo nūū táhán nú, tá cúu nūū ní nsāhá nī maá nī mozo nūū ndá nú.

¹⁶Jāndāā cáhān nī jíin nú jā iin mozo nduú cúñáhnú dē nūū patrón dē, de tēe jica tiñu nduú cúñáhnú dē nūū tēe jā ní ntají dē. Túsaá de ndá máá nú cúu mozo nī, de suni súcuán cánuú sāhá nú maá nú nūū táhán nú tá cúu nūū ní stēhēn nī nūū nū.

¹⁷De tú nī jícūhun inī ndá nú ndá tūhun yáhá, de nācā ndetū tāhvī nū tú squíncuu nú.

¹⁸Sochi nduú cáhān nī jā ndihi nú ndetū, chi ja jíni nī ndá nú jā ní nacāji nī. De cánuú quee ndāā tūhun yáhá jā cáhān tutū īi: Tēe yáji stāā jíin nī, nī ndicó cóo dē sīquī nī, cáchī tutū.

¹⁹De mitan de ja cáchī tūhun nī nūū nū ndācá jā coo jondē ncháha ca coo, tácuā tá coo, de candíja nú jā maá nī cúu Yāā nī ntají Yāā Dios.

²⁰Jāndāā cáhān nī jíin ndá nú jā nā-ni nchivī cuetáhvī ji ndācá jā tají nī, de nduhū cuetáhvī ji. De nchivī jétáhvī nduhū, suni jétáhvī ji Yāā nī ntají nduhū vāji nī, ncachī yā.

Jā ní ncachī yā jā nastúu Judas yā

(Mt. 26.20-25; Mr. 14.17-21; Lc. 22.21-23)

²¹De tá nī ncāhān Jesús ndá tūhun yáhá, de nī ncucuécá ndasí inī yā. De nī ncāhān cājí yā: Jāndāā cáhān nī jíin ndá nú jā iin nú nastúu nduhū, ncachī yā.

22Ñúcuán de ndá tēe scuáha jíin yā, nī nūcūndēhé nūū tāhán dē, jáni inī ndá dē ní iin dē cúu jā ní ncāhān yā.

23De iin tēe scuáha jā mānī cā yā jíin, ndēē dē xiín yā nūū mesa jā cúxíní ndá dē jíin yā.

24De nī nsāhá Simón Pedro seña nūū dē jā ná cátūhún dē yā ní iin dē cúu jā ní ncāhān yā.

25De tēe ñúcuán nī scáyí dē maá dē nūū Jesús, de nī jicā tūhún dē yā: Señor, ¿ní iin dē cúu? ncachī dē.

26De nī ncāhān Jesús: Ná chūndaji nī stāā de cuāha nī nūū iin dē, de suu tēe ñúcuán cúu, ncachī yā. De nī nchundaji yā stāā, de nī jēhe yā nūū Judas Iscariote sēhe Simón.

27De tá nī nquehen dē stāā ñúcuán, de nī nquīvi-ni Satanás inī ánō dē. Ñúcuán de nī ncāhān Jesús jíin dē: Tiñu jā sāhá nú, de ñamā sāhá nú, ncachī yā.

28De nī iin tēe yáji stāā jíin yā, nduú ní jícūhun inī dē nūcu cáhān yā súcuán jíin dē.

29Chi sava dē jáni inī dē jā ní ncāhān yā jíin Judas jā cueen dē jā jíní ñúhún yā vico, á jā cuāha dē jacū xūhún nūū nchivī ndāhví. Chi maá dē ndíso itīn xūhún.

30De tá nī nchaji dē stāā ñúcuán, de nī nquee dē-ni cuāhān dē. De ja nī ncuāā.

Jā ní ndacu yā tiñu jée

31Ñúcuán de tá cuāhān Judas, de nī ncāhān Jesús: Mitan de nduhū, Yāā nī nduu tēe, stéhēn nī nāsa cúñáhnú nī, de suni jíin nduhū de cunī nchivī nāsa cúñáhnú Yāā Dios.

32De tú jíin nduhū cunī nchivī nāsa cúñáhnú Yāā Dios, túsaá de suni stéhēn Yāā Dios nāsa cúñáhnú nduhū jā cúu nī Sēhe yā. De ñamā-ni stéhēn yā.

33Séhē, nduú cā nahán cundeē nī jíin ndá nú. De nanducú nú nduhū, de tá cúu nūū ní ncāhān nī jíin ndá táhán ó hebreo, suni súcuán cáhān nī jíin ndá nú mitan jā mā cūú cuēē nū nūū quíhīn nī.

34De mitan de ndácu nī iin tiñu jée nūū ndá nú, jā cundáhví inī nū táhán nú. Tá cúu nūū cúndáhví inī nī ndá máá nú, suni súcuán cundáhví inī nū táhán nú.

35De tú cundáhví inī nū táhán nú, de súcuán de cunī ndācá nchivī jā cúu nú tēe scuáha jíin nī, ncachī yā.

Jā ní ncachī yā jā yūhú Pedro cachī dē jā jíní dē yā

(Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Lc. 22.31-34)

36De nī ncāhān Simón Pedro jíin yā: Señor, ¿ní cúu nūū quíhīn ní túsaá? De nī ncāhān Jesús: Nūū quíhīn nī chi mā cūú cuniquīn nū nduhū mitan, de cúcuéē cā de cuēē nū.

³⁷De nī ncāhān Pedro: Señor, ¿nūcu mā cūú cuniqūin sá nīhín mitan? Nduú yúhú sá vísō cuū sá jā jēhē ní, ncachī dē.

³⁸De nī ncāhān Jesús: ¿A jáni inī nū jā má cūyūhú nú cuū nū jā jēhē ní? Jāndāā cāhān nī jín nū jā jondē ncháha ca cana lohló, de ūnī vuelta cūyūhú nú de cāhān nū jāā nduú jínī nū nduhū, ncachī yā.

Jesús cúu ichi jā jīnū ō nūū Tatá yā

14 ¹De nī ncāhān cā yā: Mā cúcuécá inī ndá nú sīquī ndācá tūndóhó. Candíja nú jā sáhá Yāa Dios jēhē nū, de suni candíja nú jā sáhá nī jēhē nū.

²Chi nūū ndēē Tatá nī, íyó cuāhā vehe jā cundeē ndá nú. De tú nsūú súcuán íyó, de ja nī ncachī tūhun nī nūū nū nícu. Túsaá de quihīn nī sáhá tūha nī nūū cundeē ndá nú.

³De jā quihīn nī sáhá tūha nī, de ndiji nī quinacueca nī ndá nú cōhōn, tácuā suni cundeē nū nūū cundeē maá nī.

⁴De ja jínī ndá nú ní jondē quihīn nī, de ja jínī nū nāsa cuēē nū ñúcuán, ncachī yā.

⁵De nī ncāhān Tomás jín yā: Señor, nduú jínī ndá sá ní jondē quihīn ní, ¿de nāsa cunī sá ichi cuēē sá ñúcuán túsaá?

⁶De nī ncāhān Jesús jín dē: Maá nī cúu ichi jā jīnū nū andiví, de maá nī cúu tūhun ndāā jín tūhun jā cutecū nū ní cání. De nī iin mā cūú jīnū nūū Tatá nī de tú nduú nduhū.

⁷De tú ja nī jīnī nū nduhū, de suni ja nī jīnī nū Tatá nī túsaá. De mitan de ja jínī ndá nú yā, chi ja nī jīnī nū nūū nī, ncachī yā.

⁸De nī ncāhān Felipe jín yā: Señor, stēhēn ní Tatá ní nūū sá, de ná cúvāha inī ndá sá, ncachī dē.

⁹De nī ncāhān Jesús: Felipe, ja nī ncuu cuāhā quivī jíca nī jín ndá nú, ¿de á ncháha ca cunī nū ní iin cúu nduhū? Tēē jā ndéhé nūū nī, suni ndéhé dē nūū Tatá nī. ¿Túsaá de nūcu cāhān nū jā stēhēn nī Tatá nī nūū nū?

¹⁰¿A nduú cándíja nú jā iin-nī cúu nī jín Tatá nī, de Tatá nī iin-nī cúu yā jín nī? Ndācá tūhun jā cāhān nī jín nú, nsūú tūhun maá nī cúu. Chi Tatá nī jā iin-nī cúu yā jín nī, maá yā sáhá ndācá tiñu jā sáhá nī.

¹¹Candíja ndá nú jā iin-nī cúu nī jín maá Tatá nī, de Tatá nī iin-nī cúu yā jín nī. De tú nduú cúu candíja ndá nú, sochi candíja nú maá sīquī ndācá tiñu sáhá nī.

¹²Jāndāā cāhān nī jín ndá nú, tú ní iin nchivī candíja ji nduhū, de tiñu ñáhnú jā sáhá nī yáhá, suni sáhá ji. De ñáhnú cā tiñu sáhá ji nsūú cā yáhá, chi quīnohōn nī nūū ndēē Tatá nī.

¹³De ndācá nā-nī cúu jā cācān nū nūū Tatá nī sīquī jā cándíja nú jā cúu nī Sēhe yā, de sáhá nī jā cācān nū, de súcuán stēhēn nī jā cúñáhnú ndasí Tatá nī.

14 Chi níní sáhá nī ndācá nā-ni cúu jā cācān nū sīquī jā cándíja nú nduhū.

Jā ní nquee yuhú yā jā tetínú yā Espíritu Santo

15 De tú mānī ndá nú jíin nī, de squíncuu nú tiñu ndácu nī nūū nū.

16 De cācān táhvī nī nūū Tatá nī, de tetínú yā incā Yāā jā chindeé chituu ndá ndóhó, de sáhá yā jā coo siī inī nū. De Yāā ñúcuán cúu maá Espíritu Santo jā stéhēn tūhun ndāā, de coo yā jíin nú níí cání.

17 De nchivī ñayiví mā cúu cuetáhvī ji yā, chi nduú cúu cūndēhé ji nūū yā, ni nduú cúu cunī ji nāsa Yāā cúu yā. Sochi ndá máá nú chi ja jíin nū nāsa Yāā cúu yā, chi ndéē yā jíin nú, de cundeē yā inī ánō nū níí cání.

18 Mā sndóo uun nī ndá nú, chi ndiji nī nūū nū.

19 Jacū-ni cā quivī de mā cūnī cā nchivī ñayiví nūū ni. Sochi ndá máá nú chi cunī nū nūū ni, chi cutecū ni níí cání, de jā ñúcuán suni cutecū ndá máá nú.

20 De quivī ñúcuán de cunī nū jā iin-ni cúu nī jíin Tatá nī, de ndá máá nú suni iin-ni cúu nú jíin nī jā ndéē ni inī ánō nū.

21 Tú nā-ni nchivī ñúhún inī ji tiñu ndácu nī, de squíncuu ji, suu nchivī ñúcuán cúu jā mānī ndija jíin nī. De nchivī jā mānī jíin nī, suni coo manī Tatá nī jíin ji. De saá-ni nduhū coo manī ni jíin ji, de stéhēn ni maá nī nūū ji jā íyó nī jíin ji, ncachī yā.

22 De nī ncāhān Judas jíin yā (de nsūú tēe cúu Iscariote): Señor, ¿nūcu stéhēn ní maá ní nūū ndá máá sá, de nūū nchivī ñayiví chi nduú?

23 De nī ncāhān Jesús: Nchivī jā mānī jíin nī, chi squíncuu ji tūhun jā cáhān ni. De coo manī Tatá nī jíin ji. De Tatá nī jíin maá nī quiji nī coo nī jíin ji.

24 De nchivī jāā nduú mānī jíin nī, chi nduú squíncuu ji jā cáhān ni. De tūhun níní ndá nú jā cáhān ni, nsūú tūhun maá nī cúu, chi tūhun maá Tatá nī jā ní ntají nduhū cúu.

25 Ndācá tūhun yáhá cáhān ni jíin nú juni ndéē ni cā jíin nú.

26 De Tatá nī chi tetínú yā Espíritu Santo, quiji nūcuīñī nūū ni. De maá yā chindeé chituu yā ndá ndóhó, de sáhá yā jā coo siī inī nū. De stéhēn yā ndācá tūhun nūū nū, de nacachī yā ndācá jā ní ncāhān ni jíin nú.

27 De jā quíhīn ni, de sáhá nī jā coo ndeé coo siī inī ndá nú. Tá cúu nūū íyó ndeé íyó siī inī maá nī, suni súcuán coo ndeé coo siī inī ndá nú sáhá nī. De jā sáhá nī jā coo ndeé coo siī inī nū, nduú quítáhān jíin tūhun ndeé inī jā cáhān nchivī ñayiví. Mā cúcuécá inī ndá nú sīquī ndācá tūndóhó, de ni mā cúyūhú nú.

28 Ja nī jini ndá nú jā ní ncāhān ni jā quíhīn ni, de ndiji nī coo tucu nī jíin nú. De tú íyó mānī vāha nú jíin nī, de cusii inī nū jā ní ncāhān ni jā quínohōn ni nūū Tatá nī. Chi cúñáhnú cā Tatá nī nsūú cā nduhū.

²⁹Ja nī ncachī tūhun nī nūū nū ndācá tūhun yáhá jondē ncháha ca coo, tácuá tá ja nī ncuu, de candíja ndá nú nduhū.

³⁰Mā cáhān ni cuāhā cā jíin ndá nú, chí ja vāji jānēhén jā tátúnī inī ñayiví yáhá. De ni iin mā cūú sáhá sīquī ni nícu.

³¹Sochi mitan de ná cóo tá cúu nūū ní ndacu Tatá nī nūū ni, tácuá cunī nchivī ñayiví jā mānī ni jíin Tatá nī, de sáhá nī tiñu jā ní ndacu yā. Nacuiñī ndá nú ná cóhōn túsaá, ncachī yā.

Jesús cúu tá cúu yoho yūcū uva

15 ¹De nī ncāhān cā yā: Maá nī cúu tá cúu yoho yūcū uva ndāā, de Tatá nī cúu tá cúu tēe jā jíto yoho yūcū.

²De ndá máá nú chí cúu nú tá cúu ndahá yūcū, de tú nduú jéhe nú ndihā de candeē yā ndóhó. De tú cúu ndá nú modo ndahá jā jéhe ndihā, de naquehndē yā nasáhá ndoo yā ndóhó modo jā cúu nú ndahá ñúcuán, tácuá cuāha nú cuāhā cā ndihā.

³De ndá máá nú chí ja nī ndundoo ánō nū jíin tūhun nī stéhēn ni nūū nū, tá cúu nūū ndúndoo ndahá uva.

⁴De cuiñi nihin nú jíin nī, de suni maá nī coo nī jíin nú. Iin ndahá yūcū mā cūú cuāha ndihā jā maá-ni, de tú nduú tíin yīcā yoho. De saá-ni ndá ndóhó, mā cūú sáhá nú tiñu váha de tú mā cuiñí nihin nú jíin nī.

⁵Maá nī cúu yoho yūcū ñúcuán, de ndá máá nú cúu ndahá nī. Nchivī jā íñi nihin jíin nī, de íyó nī jíin ji, maá ji cúu tá cúu ndahá jā ndéē cutú jíin yoho yūcū jā jéhe cuāhā ndihā. Chí tú nduú íñi nihin nú jíin nī, de nduú cuiti nā tiñu váha cuu sáhá nú.

⁶Nchivī jāá nduú íñi nihin jíin nī, candeē yā ji modo iin ndahá yūcū uva, de yīchī. De cuu ji modo ndahá yūcū uva jā ndutútú de cāyū nūū ñúhūn.

⁷Tú íñi nihin ndá nú jíin nī, de tú ñúhún inī nū ndá tūhun cáhān ni, ñúcuán de cācān nū nā-ni cúu jā cúnī nū, de sáhá nī jā cācān nū.

⁸De tú sáhá ndá nú cuāhā tiñu váha, tá cúu nūū jéhe ndahá yūcū cuāhā ndihā, súcuán stéhēn nū jā cúu ndija nú nchivī scuáha jíin nī, de súcuán cunī nchivī jā cúñáhnú ndasí Tatá nī.

⁹De tá cúu nūū mānī Tatá nī jíin nī, suni súcuán mānī ni jíin ndá nú. Túsaá de mā siáā nū tūhun jā mānī ni jíin nú.

¹⁰Tú squíncuu nú tiñu nī ndacu nī nūū nū, de níní coo manī ni jíin nú, tá cúu nūū squíncuu maá nī tiñu nī ndacu Tatá nī nūū ni, de níní íyó mānī yā jíin nī.

¹¹Súcuán nī ncāhān ni jíin ndá nú tácuá coo siī inī nū tá cúu nūū íyó siī inī ni, chí jondē cusīi ndasí inī nū.

¹²De yáhá cúu tiñu jā ndacu nī nūū ndá nú: Jā cundáhví inī nū táhán nú, tá cúu nūū cúndáhví inī ni ndá máá nú.

¹³Tú iin tēe cuū dē jā jéhē amigo dē, túsaá de nduú cā nā cuá cúmanī cā sáhá dē jā cundáhvī inī dē amigo dē.

¹⁴De ndá máá nú cúu amigo nī de tú squíncuu nú ndá tiñu jā ndácu nī nūū nū.

¹⁵Mā cáhān cā nī mozo jíin ndá nú, chi iin mozo nduú cáchī tūhun patrón nūū jī nāsa jáni inī dē sáhá dē. Chi sa amigo cáhān nī jíin ndá nú, chi ja nī ncachī tūhun nī nūū nū ndācá tūhun jā ní ncāhān Tatá nī jíin nī.

¹⁶Maá nī nī nacāji ndá ndóhó jā scácu nī ndóhó, de nsūú ndá máá nú nī nacani inī xihna cā jā cuniquīn nū nduhū. De nī jani nī ndá ndóhó jā caca ndaā nū de scándíja nú cuāhā nchivī jā cuu jī sēhe nī níí cání. De súcuan de ndihi jā cācān nū nūū Tatá nī síquī jā cándíja nú nduhū, sáhá yā jā cācān nū.

¹⁷De yáhá cúu tiñu jā ndácu nī nūū nū: Jā cundáhvī inī nū táhán nú.

Jā quítī inī nchivī ñayiví nūū Jesús jíin nūū nchivī cándíja

¹⁸De tú quítī inī nchivī ñayiví jíin jī ndá nú, de ja jíin nū jā xihna cā nūū maá nī nī nquítī inī jī.

¹⁹De tú jā cúu cā nū cuenta ñayiví, de coo manī nchivī ñayiví jíin nú nícu, tá cúu nūū mānī jī jíin táhán jī. Sochi nī nacāji nī ndá ndóhó jā má sáhá cā nū tá sáhá nchivī ñayiví. De jā núcuán cúu jā quítī inī jī nūū ndá nú, chi nduú cā cúu nú cuenta ñayiví.

²⁰Nūcūhun inī ndá nú tūhun jā ní ncāhān nī jíin nú: Tú nduú íyó yíñúhún nchivī nūū patrón, de nā oncā cúu nūū mozo dē. Tú nī jinī ūhvī jī nduhū, de suni súcuan cunī ūhvī jī ndá ndóhó jā cúu nú mozo nī. De tú nī jetáhvī jī tūhun stéhēn nī, de suni cuetáhvī jī tūhun stéhēn ndá nú.

²¹De ndācá tiñu yáhá sáhá jī jíin ndá nú jā síquī nduhū, chi nduú jíin jī Yāā jā ní ntají nduhū vāji nī.

²²Tú nduú ní nquíji nī jā nacani nī tūhun nūū ndá jī, de mā cōó cuāchi jī nícu. De mitan de mā cūú cā cáhān jī jāá nduú jíin jī jā íyó cuāchi jī.

²³Nchivī jā quítī inī jíin nduhū, suni nūū Tatá nī quítī inī jī.

²⁴Tú nduú ní nsáhá nī tiñu ñáhnú nūū jī jā nī iin tēe nduú sáhá dē súcuan, de mā cōó cuāchi jī nícu. De mitan de ja nī jinī jī tiñu núcuán, de vísō súcuan de quítī inī jī nūū nī jíin nūū Tatá nī.

²⁵De súcuan sáhá jī tácuá quee ndaā tūhun jā yósō nūū tutū ley Yāā Dios jā névāha jī: Nī nquítī inī jī nūū nī, vísō nduú nā cuāchi nī, cáchī.

²⁶De tetíñú nī maá Yāā jā chindeé chituu ndá ndóhó de sáhá yā jā coo siī inī nū. De Yāā núcuán cúu maá Espíritu Santo jā stéhēn tūhun ndaā, de quiji yā jondē nūū Tatá nī, de nacani cájí yā tūhun nī.

²⁷De saá-nī ndá máá nú nacani nú tūhun nī, chi ja íyó nú jíin nī jondē tá nī nquijéhé nī nacani nī tūhun.

16 ¹Ndá tūhun yáhá nī ncāhān ni jín ndá nú tácuā mā náyūhú nú tá quiji tūndóhó.

²Chi tavā ji ndá nú jā má cuáha cā ji tūhun cundeē nū ndācá vehe īi sinagoga. De quenda quivī jā cahnī ji ndóhó, de canī inī ji jā īin tiñu váha nī nsāhá ji nū Yāa Dios.

³De súcuán sāhá ji jín nú, chi nduú jínī cuitī ji maá Tatá nī de juni maá nī.

⁴De nī ncāhān ni ndá tūhun yáhá jín nú, tácuā tá quenda quivī jā súcuán coo, de nūcūhun inī nū jā súcuán nī ncāhān ni jín nú.

Tiñu jā sáhá Espíritu Santo

De nduú ní ncāhān ni ndá tūhun yáhá jín nú jondē jā xihna ñúhún, chi íyó maá nī jín ndá nú.

⁵De mitan chi quīnohōn ni cundeē ni jín Yāa nī ntají nduhū vāji nī. De nī īin nú nduú jīcā tūhún nduhū ní nū quíhīn ni.

⁶Chi sa jā cúcuécá ndasí inī nū jā ní ncāhān ni súcuán.

⁷Jāndāā cāhān ni jín nú: Jā váha ndá ndóhó cúu jā quíhīn ni. Chi tú mā quíhīn ni, de mā quijí Yāa jā chindeé chituu ndá ndóhó de sáhá yā jā coo siī inī nū. Sochi tá quíhīn ni, de tetínú nī yā quiji yā nū nū.

⁸De tá quenda yā, de stéhēn yā nū nchivī ñayiví jā íyó cuāchi ji, jín nāsa quivī ji ichi ndāā, jín jā sáhá ndāā Yāa Dios sīquī cuāchi ji.

⁹Stéhēn yā jā íyó cuāchi ji, chi nduú cándíja ji nduhū.

¹⁰De stéhēn yā nāsa quivī ji ichi ndāā, chi maá nī quīnohōn ni nū Tatá nī, de mā cūnī cā nū nū ni.

¹¹De stéhēn yā sīquī jā sáhá ndāā Yāa Dios cuāchi nchivī, chi ja nī ncundaā jā tñū tñhvī maá jāñēhēn jā cúñáhnú inī ñayiví yáhá.

¹²De íyó cuāhā cā tūhun jā cūnī ni cāhān ni jín ndá nú, de mā cūú jīcūhun inī nū mitan.

¹³De tá quenda maá Espíritu jā stéhēn tūhun ndāā, suu maá yā stéhēn ndācá tūhun ndāā nū nū. Chi mā cāhān yā jā maá yā, chi cāhān yā ndācá jā nīni yā jā cāhān Yāa Dios. De stéhēn yā sīquī ndācá tiñu jā coo.

¹⁴De stéhēn yā jā cúñáhnú nī, chi nacachī tūhun yā nū nū ndācá tūhun ja nī ncāhān ni, de sáhá yā jā jīcūhun inī nū.

¹⁵Ndihi nāsa cúñáhnú Tatá nī, suni súcuán cúñáhnú maá nī. Jā ñúcuán cúu jā ní ncāhān ni jā Espíritu Santo nacachī tūhun yā nū nū ndācá tūhun ja nī ncāhān ni, de sáhá yā jā jīcūhun inī ndá nú.

Vísō cúcuécá inī nū, sochi ndusiī inī nū

¹⁶īin luli-ni cā de mā cūnī cā ndá nú nū ni. De suni īin luli-ni cā de nacunī tucu nú nū ni, chi quīnohōn ni nū ndēē Tatá nī, ncachī yā.

¹⁷Ñúcuán de sava tēe scuáha jíin yā, nī jicā tūhún táhán dē: ¿Nā tūhun cúu yáhá jā ní ncāhān yā jíin ó? Chi cáchi yā jā iin lulī-ni cā de mā cūnī cā ō nūū yā, de suni iin lulī-ni cā de nacunī tucu ó nūū yā, chi sīquī jā quínohōn yā nūū ndēē Tatá yā.

¹⁸¿Nā tūhun cúu yáhá jā ní ncāhān yā, iin lulī-ni cā? Nduú jícūhun inī ō nā cuá cúu jā cáhān yā, ncachī ndá dē.

¹⁹De nī jinī Jesús jā cūnī ndá dē cātūhún dē yā. De nī ncāhān yā jíin dē: ¿A jicā tūhún táhán ndá nú nā cuá cúu jā ní ncāhān ni jā iin lulī-ni cā de mā cūnī cā nū nūū ni, de suni iin lulī-ni cā de nacunī tucu nú nūū ni?

²⁰Jándāa cáhān ni jíin nú jā cuacu ndá nú de cucuécá inī nū, sochi nchivī ñayiví chi sa cusī inī ji. De vísō cucuécá inī ndá nú, sochi ndusiī inī nū jā cunī tucu nú nūū ni.

²¹Iin ñahan tá cuācuñatin scácu ña, de téhndē chījin ña, chi ja nī nquenda hora jā scácu ña. De tá ja nī ncacu sūchí lúli, de nduú cā náhān ña jā ní ndoho ña, chi cúsi inī ña jā ní ncacu sēhe ña.

²²De suni súcuán cúu jā ndóho ndá nú mitan, chi cucuécá inī nū jíin nī. Sochi iin lulī-ni cā de nacunī táhán tucu ó, de cusī ndasí inī nū. De nī iin mā cásī jā cusī inī nū.

²³De quivī ñúcuán de nduú nā cuá cācān cā ndá nú nūū ni. Chi jándāa cáhān ni jíin nú jā nūū maá Tatá nī cācān nū, de sáhá yā ndihi jā jícān ndá nú, sīquī jā cándíja nú nduhū.

²⁴Jondē mitan de ncháha ca cācān nū nūū Tatá nī jā jíin sívī nī. De mitan de quijéhe nú cācān nū jíin sívī nī, de nīhīn nū, tácuā cusī ndasí inī nū.

Ja nī ncandēē yā poder ndihi jānēhén jā íyó inī ñayiví

²⁵Ndá tūhun yáhá nī ncāhān yātá nī jíin ndá nú. De quiji quivī jā má cáhān yātá cā ni jíin nú, chi sa cachī tūhun cájī nī nūū nū sīquī Tatá nī.

²⁶De quivī ñúcuán chi cācān ndá nú nūū Tatá nī sīquī jā cándíja nú nduhū. De nduú cáhān ni jíin nú jā cācān táhvī ni jēhē nū nūū Tatá nī.

²⁷Chi maá Tatá nī ja cúndáhvī inī yā ndá nú sīquī jā íyó mānī nū jíin nī, de nī ncandíja nú jā jondē nūū maá yā vāji nī.

²⁸Nī nquee nī jondē nūū Tatá nī, de nī nquenda nī inī ñayiví. De mitan de quee nī inī ñayiví, de quínohōn tucu nī nūū Tatá nī, ncachī yā.

²⁹De nī ncāhān ndá tēe scuáha jíin yā: Mitan de cáhān cájī ní, de nduú cā cáhān yātá ní.

³⁰Mitan de jínī ndá sá jā jínī ní ndiviī cuitī, de nduú cā jínī ñúhún jā cātūhún ndá sá níhīn. Jā ñúcuán cúu jā cándíja sá jā vāji ní jondē nūū Yāā Dios, ncachī ndá dē.

³¹De nī ncāhān Jesús jíin dē: ¿A jondē mitan de cándíja ndá nú, á naá cúu?

³²De quiji quivī, de ja nī nquenda, jā cūtē nuu ndá nú quinoñōn nū tá vehe tá vehe nú, de sndóo ndá nú mátúhún-ni cā nduhū. Sochi nsūú jā quendōo mátúhún nī, chi Tatá nī íyó yā jín nī.

³³Ndācá tūhun yáhá nī ncāhān nī jín ndá nú tácu coo ndeé coo siī inī nū sīquī jā cándíja nú nduhū. Inī ñayiví chi cánuú cunī ndá nú tūndóhó. De vísō sūcuán de ná cóo siī inī nū, chi ja nī ncandee ni poder ndācá jāñēhēn jā íyó inī ñayiví, ncachī yā.

Jā ní jícān táhvī yā jēhē nchivī cándíja

17 ¹De tá nī ncuu nī ncāhān Jesús ndá tūhun yáhá, de nī nūcūndēhé yā ichi andiví, de nī ncāhān yā: Tatá, ja nī nquenda quivī jā cundoho sá. Mitan de stēhēn ní jā cúñáhnú sá jā cúu sá Sēhe ní, tácu suni maá sá stēhēn sá jā cúñáhnú maá ní.

²Chi nī nsāhá ní jā ndíso tíñú sá sīquī ndācá nchivī, tácu ndācá nchivī jā ní jēhe ní nū sá, cutecū ji ní cání sāhá sá.

³De suha cúu tūhun cutecū ji ní cání: Suu jā cunī ji níhín jā mátúhún ní cúu Yāā ndāā, jín jā cunī ji sāán jā cúu sá Jesucristo, Yāā nī ntají ní.

⁴Ja nī stēhēn sá nū nchivī ñayiví jā cúñáhnú ní, de ja nī nsínu sá tíñu jā ní ndacu ní nū sá.

⁵De mitan, Tatá, sāhá ní jā nduñáhnú tucu sá jondē nū ndeé ní, tá cúu nū cúñáhnú sá jín ní jondē ncháha ca jēcāva ñayiví.

⁶Nchivī jā ní nacāji ní inī ñayiví, nī jēhe ní ji nū sá, de nī stēhēn sá nū ji nāsa Yāā cúu ní. Cuenta maá ní cúu ji, de nī jēhe ní ji nū sá. De nī jetáhvī ndá ji tūhun ní, de nī squíncuu ji.

⁷De mitan de jín ji jā jondē nū maá ní vāji ndācá jā íyó jín sá.

⁸Chi ndācá ndá tūhun jā ní ncāhān ní jín sá, nī ncachī tūhun sá nū ndá ji, de nī jetáhvī ji. De nī jinī ji jā ní nquee ndija sá jondē nū maá ní, de nī ncandíja ji jā maá ní nī ntetíñú sāán.

⁹De jícān táhvī sá jēhē ndá máá ji. Nduú jícān táhvī sá jēhē nchivī ñayiví jāá nduú cándíja, chi sa jēhē maá nchivī jā ní jēhe ní nū sá, chi cuenta maá ní cúu ji.

¹⁰Chi ndācá ji jā yíhí ndahá maá sá, suni cuenta maá ní cúu. De ndācá ji jā cúu cuenta maá ní, suni cuenta maá sá cúu. De stēhēn ndá ji nāsa cúñáhnú sá.

¹¹De mā cūndeē cā sá inī ñayiví. Sochi ndá máá ji chi quendōo ji inī ñayiví, de maá sá chi cuēē najeē sá cundeē sá jín ní. Tatá, cúu ní Yāā ī Yāā íyó ndoo. De jín poder ní coto ní ndācá nchivī jā ní jēhe ní nū sá, tácu inuú ná cóo inī ndá ji, tá cúu nū íyó maá ó.

¹²De tá nī iyo sá jín ji inī ñayiví, de jín poder ní nī jito sá ji. Ndá nchivī jā ní jēhe ní nū sá, nī jito ñuncúún sá ji. De nduú ní jēhe sá tūhun jā naā nī

iin ji, chi mátúhún-ni tēe jā cúu dē tēe tǎnū tǎhvī, tácuá quee ndāā tūhun yósō nūū tutū īi.

¹³De mitan de cuēē najeē sá nūū ní, de juni íyó cā sá inī ñayiví de cáhān sá ndá tūhun yáhá jíin ji, tácuá ná cúsiī ndasí inī ji tá cúu nūū cúsiī inī maá sá.

¹⁴Nī ncachī tūhun sá tūhun ní nūū ndá ji. De nī nquītī inī nchivī ñayiví nūū ji, chi nduú cā cúu ji cuenta ñayiví, tá cúu nūū cúu maá sá jāā nduú cúu sá cuenta ñayiví.

¹⁵De nduú jícān tǎhvī sá jā tavā ní ji inī ñayiví, chi sa jā coto ní ji nūū tǎchī cúñáhnú.

¹⁶Nsūú cuenta ñayiví cúu ndá ji, tá cúu nūū cúu maá sá jāā nsūú cuenta ñayiví cúu sá.

¹⁷Jíin tūhun ndāā ní de sǎhá ní jā ná cóo ndoo coo īi ji nūū ní. Ndá tūhun cáhān maá ní cúu tūhun ndāā.

¹⁸De tá cúu nūū ní ntetínú ní sǎán nī nquiji sá inī ñayiví, suni súcuán tétínú sá ndá ji nacani ji tūhun ní nūū nchivī ñayiví.

¹⁹De jā jéhē ndá ji cúu jā sócō sá maá sá cuū sá, tácuá suni maá ji coo ndoo coo īi ji nūū ní jā jíin tūhun ndāā.

²⁰De nsūú iin-ni jéhē ndá nchivī yáhá jícān tǎhvī sá, chi suni jéhē ndá cā nchivī jā candíja ji sǎán tá cunini ji tūhun jā nacani ndá máá ji.

²¹De jícān tǎhvī sá jā inuú ná cóo inī ndá ji. Tá cúu nūū iin-ni cúu ní jíin sá, Tatá, de iin-ni cúu sá jíin maá ní, suni súcuán ná cóo inuú ndá ji jíin ó. De cúnī sá jā inuú ná cóo inī ji, tácuá candíja nchivī ñayiví jā maá ní nī ntetínú ní sǎán.

²²Nī nsǎhá ñáhnú sá ndá ji tá cúu nūū ní nsǎhá ñáhnú ní sǎán, tácuá inuú ná cóo inī ji, tá cúu nūū íyó inuú maá ó.

²³De íyó inuú sá jíin ndá ji, de suni íyó inuú ní jíin sá, de súcuán de inuú cuitī coo inī ndá ji. Núcuan de cunī nchivī ñayiví jā maá ní nī ntetínú sǎán, jíin jā mānī ndasí ní jíin ndá ji, tá cúu nūū mānī ní jíin sá.

²⁴Tatá, maá ní nī jēhe ní ji nūū sá. De cúnī sá jā cundeē ji jíin sá nūū cundeē sá, tácuá cunī ji nāsa viī cúñáhnú sá nī nsǎhá ní. Chi íyó mānī ndasí ní jíin sá jondē ncháha ca jēcāva ñayiví de jondē mitan.

²⁵Yāā ndāā cúu ní, Tatá, de nchivī ñayiví nduú jínī ji níhín, de maá sá chi jínī sá níhín. De ndá nchivī yáhá chi jínī ji jā maá ní nī ntetínú sǎán.

²⁶Nī stéhēn sá nūū ndá ji nāsa Yāā cúu ní. De stéhēn cā sá súcuán nūū ji, tácuá ná cóo mānī ndasí ji jíin tǎhán ji, tá cúu nūū íyó mānī ndasí ní jíin sá, de tácuá cundeē sá inī ánō ji, ncachī yā.

Jā ní ntiin ndá dē Jesús

(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53)

18 ¹De tá nī ncuu nī ncāhān Jesús ndá tūhun yáhá, de nī nquee yā jíin ndá tēe scuáha jíin yā, cuāhān yā incā lado yuū Cedrón. De ñúcuán íyó iin huerto nūū ní nquīvi yā jíin ndá tēe scuáha jíin yā.

²De Judas, tēe jā nastúu dē yā, suni jínī dē lugar ñúcuán, chi cuāhā vuelta nī ndutútú Jesús ñúcuán jíin ndá tēe scuáha jíin yā.

³De nī nquenda dē ñúcuán jíin iin grupo soldado jíin jacū policía jā jíto templo, jā ní ntají ndá sūtū cúñáhnú jíin ndá tēe fariseo. De ndíso ndá dē espada, de née dē linterna jíin iti.

⁴De Jesús ja jínī yā ndācá tūndóhó jā vají sīquī yā. De nī nquenda yā ichi nūū ndá dē, de nī ncāhān yā: ¿Nā tēe nánducú ndá nú?

⁵De nī ncāhān ndá dē jíin yā: Jesús tēe ñuū Nazaret. De nī ncāhān yā: Maá nī cúu. De Judas, tēe jā nastúu dē yā, suni íñī dē jíin ndá tēe ñúcuán.

⁶De jā súcuán nī ncāhān yā, maá nī cúu, de nī jica yátá ndá dē, de nī jicó cáva ndá dē-ni.

⁷Ñúcuán de nī jicā tūhún tucu yā dē: ¿Nā tēe nánducú ndá nú? Jesús tēe ñuū Nazaret, ncachī ndá dē.

⁸De nī ncāhān Jesús: Ja nī ncachī ni jā maá nī cúu. De tú nduhū nánducú ndá nú, de maá nī-ni tiin nú, de ndá tēe yáhá ná quíhīn dē, ncachī yā.

⁹Súcuán nī ncuu tácu quee ndāā tūhun jā ní ncāhān yā jíin Tatá yā: Nduú ní jēhe sá tūhun jā naā ni iin tēe jā ní jēhe ní nūū sá, ncachī yā.

¹⁰De Simón Pedro ndíso dē iin espada. De nī ntavā dē, de nī jehndē dē sōho lado cuáhá iin tēe nání Malco. De tēe ñúcuán cúu mozo maá sūtū cúñáhnú.

¹¹De nī ncāhān Jesús jíin Pedro: Nachuhun espada nū inī cubierta. ¿A nduú cánuú jā cundoho nī tūndóhó yáhá jā ní nsāhá ndāā Tatá nī jā cundoho nī? ncachī yā.

Jā ní iñi Jesús nūū sūtū cúñáhnú

(Mt. 26.57-58; Mr. 14.53-54; Lc. 22.54)

¹²Ñúcuán de ndá soldado jíin capitán dē, jíin ndá policía tēe hebreo, nī ntiin ndá dē Jesús, de nī juhnī dē yā.

¹³De xihna cā vehe Anás cuāhān ndá dē jíin yā. De tatá chíso Caifás cúu Anás. De Caifás cúu maá sūtū cúñáhnú cā cuiyā ñúcuán.

¹⁴De suu dē nī ncachī nūū ndá táhān dē hebreo jā cánuú jā cuū iin tēe jā jēhē nación dē.

Jā ní ncachī Pedro jāá nduú jínī dē yā

(Mt. 26.69-70; Mr. 14.66-68; Lc. 22.55-57)

¹⁵De Simón Pedro jínī incā tēe scuáha, níquīn ndúū dē Jesús cuāhān dē yātā yā. De incā tēe scuáha ñúcuán chi jínī tāhán dē jínī sūtū cúñáhnú. Jā ñúcuán cúu jā ní nquīvi dē jínī Jesús inī patio vehe sūtū cúñáhnú.

¹⁶Sochi Pedro nī nquendōo dē yātā viéhé patio. De maá tēe scuáha jā jínī tāhán jínī sūtū cúñáhnú, nī nquee dē nī ncāhān dē jínī ñahan jító viéhé, de nī squīvi dē Pedro inī patio.

¹⁷Ñúcuán de ñahan jító viéhé, nī jīcā tūhún ña Pedro: ¿A nsūú iin tēe scuáha jínī tēe jā íní nūū sūtū ñúcuán cúu nú? ncachī ña. Nsūú cúu nī, ncachī dē.

¹⁸De ndá mozo jínī ndá policía ñúcuán nī stáhān ndá dē ñuhūn jínī ticāyi, chi vījin sáhá. De íní ndá dē násaā dē. De suni íní Pedro, násaā dē jínī ndá tēe ñúcuán.

Jā ní stíchī sūtū cúñáhnú Jesús

(Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Lc. 22.66-71)

¹⁹De sūtū cúñáhnú ñúcuán nī stíchī dē Jesús nā tēe cúu ndá tēe jā scuáha jínī yā, jínī nā tūhun cúu jā stéhēn yā.

²⁰De nī ncāhān yā: Níní nī ncāhān nī nūū íyó chitú nchivī, de nī jini ndihi nchivī. De níní nī stéhēn nī tūhun inī ndá vehe īi sinagoga jínī inī templo cāhnú nūū ndútútú ndiviī tāhán ó hebreo. De nī iin tūhun nduú ní ncāhān yuhū nī.

²¹¿De nūcu jīcā tūhún nú nduhū? Cātūhún nú ndá nchivī jā ní jini tūhun nī ncāhān nī, de maá jī cachī nāsa nī ncāhān nī. Chi jínī ndá jī nāsa nī ncāhān nī.

²²De jā ní ncāhān Jesús súcuán, de iin policía jító templo jā íní ñúcuán, nī ncani dē nūū yā. De nī ncāhān dē jínī yā: ¿A súcuán cāhān nū jínī sūtū cúñáhnú, á naá cúu?

²³De nī ncāhān Jesús: Tú nī ncāhān nī iin tūhun nēhén, de cachī nā tūhun nēhén cúu jā ní ncāhān nī. Sochi tú nduú ní ncāhān nī iin tūhun nēhén, ¿de nūcu cáni nú nduhū? ncachī yā.

²⁴Ñúcuán de Anás jā cúu sūtū cúñáhnú, nī ntají dē yā, núhnī yā cuāhān yā nūū Caifás, tēe cúu sūtū cúñáhnú cā.

Jā ní ncachī tucu Pedro jāá nduú jínī dē yā

(Mt. 26.71-75; Mr. 14.69-72; Lc. 22.58-62)

²⁵De juni súcuán cúu, de íní Pedro násaā dē yúñúhūn. De nī ncāhān ndá jī jínī dē: ¿A nsūú iin tēe scuáha jínī tēe ñúcuán cúu nú? De maá dē nduú ní ncáchī dē: Nsūú nduhū cúu, ncachī dē.

26Ñúcuán de iin mozo sūtū cúñáhnú jā cúu táhán tēe jā ní jehndē Pedro sōho, nī ncāhān jín dē: ¿A nsūú maá nú cúu jā ní jinī nī jín dē inī huerto?

27De Pedro nduú ní ncáchī tucu dē. De nī ncana-ni lohló.

Jā ní iñi Jesús nū Pilato

(Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Lc. 23.1-5)

28Ñúcuán de nī nquee ndá dē jín Jesús inī vehe Caifás, de cuāhān dē jín yā palacio tēe nación Roma jā cúu gobernador. De ja cuācunijín. De ndá nchivī hebreo nduú ní nquívī jī inī palacio, tácu mā stívī jī ley jī jā cáhān jā má quívī jī inī vehe nchivī jāá nsūú hebreo cúu. Chi tú súcuán de mā cūú cuxínī jī vico pascua jā coo quívī téen.

29Ñúcuán de nī nquee Pilato, tēe cúu gobernador, nī ncāhān dē jín ndá jī: ¿Nā cuāchi cáhān ndá nú sīquī tēe yáhá?

30De nī ncāhān jī: Tú nsūú tēe nēhén cúu tēe yáhá, de mā quísiáha ndá sá dē nūú ní nīcu, ncachī jī.

31De nī ncāhān Pilato: Cuáhán ndá máá nú jín dē, de sáhá ndāā nū sīquī dē jín ley jā névāha ndá nú. De nī ncāhān ndá nchivī hebreo ñúcuán: Ndá sāán nchivī hebreo, nduú nā permiso jā cahnī sá nī iin nchivī.

32Súcuán nī ncāhān ndá jī tácu quee ndāā tūhun jā ní ncachī Jesús jā quívī yā ndahá ndá tēe Roma de cahnī dē yā yīcā cruz.

33De nī ndivī Pilato inī palacio, de nī ncana dē jā ná quíji Jesús. De nī jīcā tūhún dē yā: ¿A maá nú cúu Rey nchivī hebreo, á naá cúu?

34De nī ncāhān Jesús jín dē: ¿A jīcā tūhún nú nduhū jā súcuán jáni inī maá nú, á jā ní ncachī nchivī hebreo nū nū?

35De nī ncāhān Pilato: Nsūú tēe hebreo cúu nī jā cunī nī. Chi nchivī nación maá nú jín ndá sūtū cúñáhnú nī nchihi ndá dē ndóhó ndahá nī. ¿Nā cuá cúu jā ní nsáhá nú túsaá? ncachī dē.

36De nī ncāhān Jesús: Nsūú jā tátúnī nī modo tá cúu nūú tátúnī ndá rey ñayiví yáhá. Chi tú jā nchivī ñayiví ní nsáhá jā cúu nī rey, ñúcuán de ndá tēe níquín nduhū canāá dē tácu mā quívī nī ndahá ndá táhán nī hebreo nīcu. Sochi nsūú nchivī ñayiví yáhá cúu jā tátúnī nī nūú mitan, ncachī yā.

37Ñúcuán de nī ncāhān Pilato jín yā: ¿De á iin rey cúu nú jā súcuán? De nī ncāhān Jesús: Rey cúu nī, tá cúu nūú cáhān nū. Nī nquiji nī nī ncacu nī inī ñayiví yáhá tácu nacani nī tūhun ndāā. De ndācā nchivī jā jétáhvī tūhun ndāā, chi nīni jī tūhun cáhān nī, ncachī yā.

38De nī ncāhān Pilato: ¿Nāsa cunī ō ní iin cúu maá tūhun ndāā? ncachī dē.

Jā ní ncundaā jā cuū yā

(Mt. 27.15-31; Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25)

De tá nī ncāhān dē tūhun yáhá, de nī nquee tucu dē nūū nchivī hebreo. De nī ncāhān dē jíin ji: Nduú cuitī nā cuāchi níhīn nī sīquī dē.

³⁹De íyó costumbre ndá máá nú jā vico pascua de siáā nī iin tēe yíhí vecāa nūū nū. ¿De á nduú cúnī ndá nú jā siáā nī Rey ndá nú nchivī hebreo? ncachī dē.

⁴⁰Ñúcuán de ndiviī ji nī ncana jee tucu ji: Mā siáā ní tēe jīñā, chi Barrabás siáā ní, ncachī ji. De tēe cuíhná cúu Barrabás.

19 ¹Ñúcuán de nī ncāhān Pilato jā ná tíin ndá soldado Jesús, de canī dē yā jíin cuarta ñii.

²De nī nsáhá ndá dē iin corona iñu, de nī nchuhun dē xīnī yā. De nī nchuhun dē yā iin sahma cuahá ndíhí jā cúu sahma rey.

³De nī jēcuíñī dē nūū yā, de nī ncāhān sácá ndá dē: Nācā vāha rey cúu Rey nchivī hebreo. De nī ncanī ndá dē nūū yā.

⁴Ñúcuán de nī nquee Pilato incā vuelta, de nī ncāhān dē jíin nchivī: Yáhá cūndēhé nú jā távā nī dē nūū ndá nú, tácuā cunī nū jāá nduú nā cuāchi níhīn nī sīquī dē.

⁵De nī nquee Jesús, ñúhún yā corona iñu jíin sahma cuahá ndíhí ñúcuán. De nī ncāhān Pilato jíin ji: Yáhá cūndēhé ndá nú nūū dē.

⁶De tá nī jinī ndá sūtū cúñáhnú jíin ndá policía nūū yā, de nī ncana jee ndá dē: Cata caa ní dē yīcā cruz, ná cúu dē. De nī ncāhān Pilato: Túsaá de natiin ndá máá nú dē de cahnī nū dē. Chi nduhū nduú nā cuāchi níhīn nī sīquī dē.

⁷De nī ncāhān ndá nchivī hebreo ñúcuán: Névāha ndá sá iin ley, de sīquī ley ñúcuán cánuú jā cuū dē, chi sáhá dē maá dē jā Sēhe Yāā Dios cúu dē.

⁸De tá nī jinī Pilato tūhun yáhá, de víhí cā nī nchūhú dē.

⁹De nī ndīvi tucu dē inī palacio, de nī jīcā tūhún dē Jesús: ¿Ní jondē vāji nú? Sochi nduú ní ncāhān cuitī Jesús jíin dē.

¹⁰Ñúcuán de nī ncāhān Pilato jíin yā: ¿Nūcu nduú cáhān nū jā cáhān nī? ¿A nduú jíinī nū jā ndíso tíñú nī jā cahnī nī ndóhó yīcā cruz, de sunī ndíso tíñú nī jā siáā nī ndóhó quīhīn nū?

¹¹De nī ncāhān Jesús: Tú nduú ní nsáhá Yāā Dios jā ndíso tíñú nú, de nduú nā cuá cuu sáhá nú sīquī nī. De jā ñúcuán cúu jā tēe jā ní nquisiáha nduhū nūū nū, xēen cā coo cuāchi sīquī dē nsūū cā sīquī maá nú, ncachī yā.

¹²De sá de jondē hora ñúcuán de ndúcú ndéé Pilato jā siáā dē yā. Sochi ndá nchivī hebreo chi cána jee ji: Tú siáā ní tēe jīñā, túsaá de nduú cúu ní amigo rey Roma jā ndácu tiñu. Chi ndācá tēe jā sáhá dē rey maá dē, túsaá de cúu dē enemigo sīquī rey ñúcuán, ncachī ji.

¹³De tá nī jini Pilato tūhun yáhá, de nī ndacu dē tiñu jā ná quée Jesús inī vehe quiji yā. De nī jēcundeē dē silla nūū cúndaā tiñu, nūū maá-ni yūū nī jēcāva, de lugar ñúcuán nání Gabata yuhú hebreo.

¹⁴De cuacuu cahūxī ūū, de jañíni quivī ñúcuán quijéhé vico pascua. De nī ncāhān Pilato jíin ndá nchivī hebreo: Yáhá íñí maá rey nū.

¹⁵De nī ncana jee ji: Cata caa ní dē yīcā cruz, chi cánuú jā cuū dē, ncachī ji. De nī ncāhān Pilato jíin ji: ¿A jā cata caa nī rey nū yīcā cruz, á naá cúu? De nī ncāhān ndá sūtū cúñáhnú: Nduú nā incā rey névāha ndá sá, chi maá-ni rey Roma jā tátúnī nūū sá.

¹⁶Ñúcuán de Pilato nī nacuāha dē yā nūū ndá ji jā ná cúū yā yīcā cruz. De nī ntiin ji Jesús cuāhān ji jíin yā.

Jā ní jata caa ndá dē yā yīcā cruz

(Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43)

¹⁷De nī nquee Jesús, ndíso yā cruz yā, cuāhān ndá dē jíin yā iin lugar nūū nání Yiqui Xínī, de yuhú hebreo nání Gólgota.

¹⁸De ñúcuán nī jata caa ndá dē yā yīcā cruz. De suni nī jata caa dē ūū tēe nūū ūū cā cruz, iin iin dē iin lado yā, de maá Jesús māhñú.

¹⁹De suni nī ndacu Pilato jā ná cúndeē tūhun xīnī cruz yā, jā cáhān: Tēe yáhá cúu Jesús ñūū Nazaret, Rey nchivī hebreo, cáchī.

²⁰De cuāhā nchivī hebreo nī ncahvi ji tūhun yáhá, chi maá ñatin yuhú ñūū cúu nūū ní jata caa dē yā. De tūhun yáhá yósō jíin yuhú hebreo jíin griego jíin latín.

²¹De ndá sūtū cúñáhnú nūū nchivī hebreo, nī ncāhān dē jíin Pilato: Mā tēe ní jā cúu dē Rey nchivī hebreo, chi sa tee ní jā maá dē nī ncāhān jā cúu dē Rey nchivī hebreo.

²²De nī ncāhān Pilato: Mā násāma nī jā ní ntatúnī nī jā cundeē.

²³De ndá soldado ñúcuán, tá nī ncuu nī jata caa dē Jesús yīcā cruz, de nī nquehen dē sahma yā, de nī jehndē dē nī nduu cūmī parte, de iin iin parte nī ncuu iin iin soldado. De suni nī nquehen dē camisa yā. De camisa ñúcuán nduú ní nquícu, chi nī ncunu ní.

²⁴De nī ncāhān ndá dē: Mā quéhndē ō, chi vāha cā ná sáhá ó suerte sīquī, de cúndēhé ó ní iin ó ñihīn, ncachī dē. De súcuán nī nquee ndaā tūhun yósō nūū tutū īi jondē janahán jā cāhān Jesús: Nī nquehen dē sahma nī cuu ndá máá dē. De nī nsāhá dē suerte sīquī camisa nī. Cáchī tutū. Súcuán cúu jā ní nsāhá ndá soldado ñúcuán.

²⁵De ñatin nūū íyó cruz nūū ndíta caa Jesús íñí naná yā jíin cūhū ña María ñasíhí Cleofas, jíin María ñūū Magdala.

²⁶De nī ndēhé Jesús nūū naná yā jíin nūū tēe scuáha jíin yā jā mānī cā yā jíin, chi suni íñí dē ñúcuán. De nī ncāhān yā jíin naná yā: Naná, jondē mitan de maá dē nūcuīñī dē cuu dē sēhe ní.

²⁷Sá de nī ncāhān yā jín tē scuáha ñúcuán: Jondē mitan de cuu ña modo naná nú, ncachī yā. De jondē hora ñúcuán nī ncana dē ña jā cundee ña vehe dē jā coto dē ña.

Jā ní jīhī Jesús

(Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49)

²⁸Ñúcuán de nī jinī Jesús jā ní jīnu ndācá tiñu jā cánuú cundoho yā. De tácu quee ndaā tūhun cáhān tutū īi, de nī ncāhān yā: Yíchī ni ndute, ncachī yā.

²⁹De ñúcuán íyó iin tīndōhō jā ñúhún chitú vinagre iyá. De nī nchundaji ndá dē iin cāchī nūu vinagre ñúcuán, de nī ntee dē xīnī iin ndahá ñutun hisopo, de nī ntee dē yuhú yā jā coho yā.

³⁰De tá nī jīhī yā vinagre, de nī ncāhān yā: Ja nī jīnu, ncachī yā. De nī jēcuīta-nī xīnī yā, de nī jīhī yā-nī.

Jā ní nquiní soldado lanza yīcā yā

³¹De quīvī téen coo vico pascua. De ndá tē hebreo nduú cúnī dē jā cundita caa ndá ndīyī ñúcuán yīcā cruz quīvī nátātú. Chi quīvī nátātú jā cúu vico pascua, īi ndasí cā nsūú cā ndá cā quīvī nátātú. De nī ncāhān dē jín Pilato jā ná ndācu dē jā tāhnū sīhin ndá tē ndíta caa, de ná cújiyo dē yīcā cruz.

³²De nī nquenda ndá soldado, de nī jāhnū dē sīhin iin tē jā ndíta caa jín yā, de saá-nī incā dē.

³³De tá nī nquenda ndá dē nūu Jesús, de nī jinī dē ja nī jīhī yā. Jā ñúcuán cúu jāá nduú ní jāhnū ndá dē sīhin yā.

³⁴Sochi iin soldado chi nī nquiní dē lanza yīcā yā, de nī nquee-nī nīñī jín ndute.

³⁵De nduhū jā tē tutū yáhá, nī jinī ni jā súcuán nī ncuu, de nácani ndaā ni tūhun nāsa nī ncuu. De jínī ni jā íyó ndāā tūhun cáhān ni, tácu suni candíja ndá máá nú.

³⁶Chi súcuán nī ncuu tácu quee ndaā tūhun jā cáhān tutū īi: Mā cáhnū dē ni iin yiqui yā, cáchī.

³⁷De suni incā tūhun cáhān tutū īi: Iin quīvī de cūndēhé ndá ji nūu Yāā jā ní nquiní ji lanza, cáchī.

Jā ní nchiyuhū dē Jesús

(Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56)

³⁸De nī ncuu ndācá tiñu yáhá. De íyó iin tē nūu Arimatea jā nání José, de cúu dē tē candíja Jesús. Sochi candíja yuhū dē, chi yúhú dē táhán dē hebreo. De nī ncāhān ndāhvī dē jín Pilato jā ná cuáha dē tūhun jā quehen

dē yiqui cúñu Jesús. De nī jēhe Pilato tūhun. Ñúcuán de cuāhān José, de nī snúu dē yiqui cúñu Jesús.

³⁹De suni nī nquenda Nicodemo, tēe jā ní nquiji nūu Jesús iin jacuáa. De ndíso dē tá ōcō ūxī kilo sūja ūguā jā ní nsacā nuu jín yūcū áloe.

⁴⁰De ndúu dē nī nquehen dē yiqui cúñu Jesús, de nī nchusúcún dē jín tira sahma jā ní nquivi yūcū jā jēhēn āsín ñúcuán, tá cúu nūu íyó costumbre maá nchivī hebreo jā chūhū jī ndīyi.

⁴¹De ñatin nūu ní jihī Jesús íyó iin huerto. De nūu huerto ñúcuán ndēe iin yavī jā ní ncaān jeé yīcā iin cava, nūu ncháha ca quiyuhū ndīyi.

⁴²De ñúcuán nī nchiyuhū ndá dē Jesús, chi íyó ñatin yavī ndīyi ñúcuán. Chi ja ñatin quijéhe quivī nátatú dē jā cúu dē nchivī hebreo, de cáhān ley jā má cúu chiyuhū dē ndīyi tá quijéhe quivī ñúcuán.

Jā ní natecū Jesús

(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12)

20¹De jānehēn quivī domingo nī nquenda María ñuū Magdala nūu ní nchiyuhū Jesús, de cáta yíneē cā. De nī jinī ña jā ní ncujiyo yūu jā ndásī yuhú yāvī ndīyi.

²Ñúcuán de jínu ña cuāhān ña nūu Simón Pedro jín nūu incā tēe scuáha jā ní iyo mānī cā Jesús jín. De nī ncāhān ña jín dē: Nī ntavā ndá dē Jētohō ō nūu ní nchiyuhū yā, de nduú jínī ō ní cúu nūu ní jēchūhun dē yā, ncachī ña.

³De nī nquee Pedro jín incā tēe ñúcuán, cuāhān ndúu dē cuāndēhé dē yavī ndīyi.

⁴De jínu iin ncáá ndúu dē. De incā tēe scuáha ñúcuán, nihin cā nī jinu dē nsūú cā Pedro. De xihna cā dē nī nquenda yavī ndīyi.

⁵De nī jaquīn núu dē, nī ndēhé dē inī yavī. De nī jinī dē jā ndá tira sahma cáá maá-nī cā. Sochi nduú ní nquivi dē.

⁶De sá de nī nquenda Simón Pedro jā níquīn dē vāji dē. De nī nquivi dē nūu ní nchiyuhū Jesús. De suni nī jinī dē jā tira sahma cáá maá-nī cā.

⁷De nī jinī dē sahma jā ní ñusúcún xīnī Jesús, nduú cáá jín tira sahma, chi nī natuū de cáá sín.

⁸Ñúcuán de suni nī nquivi incā tēe scuáha jā ní nquenda xihna cā nūu ní nchiyuhū yā. De nī jinī dē nāsa íyó, de nī ncandíja dē jā ní natecū yā.

⁹Chi tá ncháha ca quenda dē yavī ndīyi, de nduú ní jícūhun inī dē tūhun cáhān tutū īī, jā cánuú natecū yā tá ja nī jihī yā.

¹⁰Ñúcuán de ndúu tēe scuáha ñúcuán, cuānohōn dē vehe dē.

Jā ní nenda yā nūu María ñuū Magdala

(Mr. 16.9-11)

¹¹De María íñī ña jácu ña nūu ní nchiyuhū yā. De juni jácu ña, de nī jaquīn núu ña, nī ndēhé ña inī yavī ndīyi.

¹²De nī jinī ña ūū ángel, ñúhún yā sahma cuijín. De iin yā ndéē ichi xínī, de incā yā ndéē ichi nūū jéhē nūū ní ncāa yiqui cúñu Jesús.

¹³De nī ncāhān yā jín ña: Tíhī, ¿nūcu jácu nú? De nī ncāhān ña: Nī ntavā ndá dē Jētohō sá, de nduú jínī sá ní cúu nūū ní jēchūhun dē yā.

¹⁴De tá nī ncāhān ña súcuán, de nī ndicó cóto ña, de nī jinī ña nūū Jesús jā íñí yā ñúcuán. Sochi nduú ní nácunī ña jā maá yā cúu.

¹⁵De nī ncāhān yā jín ña: Tíhī, ¿nūcu jácu nú? ¿Ní iin nánducú nú? ncachī yā. De maá ña jáni inī ña jā tēe jító huerto cúu yā. De nī ncāhān ña jín yā: Señor, de tú maá ní nī nsāhá jíyo ní yā, de cachī ní ní cúu nūū ní nchuhun ní yā, de ná quínāquēhen sá yā, ncachī ña.

¹⁶De nī ncāhān Jesús jín ña: María, ncachī yā. De tá nī ncāhān yā súcuán, de nī nacunī ña yā, de nī ndicó cóto ña, de nī ncāhān ña jín yuhú hebreo: Raboni, ncachī ña. De tūhun ñúcuán cáhān: Maestro.

¹⁷De nī ncāhān Jesús jín ña: Mā quēhé nú nduhū, chi ncháha ca ndaa nī quīnohōn nī nūū Tatá nī. De cuáhān nūū ndá hermano nī, tēe nī scuáha jín nī, de cachī nū nūū dē jā ndaa nī quīnohōn nī nūū Tatá nī, jā suni Tatá ndá máá nú cúu. De cúu yā Yāa Dios maá nī jín Yāa Dios ndá máá nú, ncachī yā.

¹⁸Ñúcuán de María ñuū Magdala, cuāhān ña, de nī ncachī tūhun ña nūū ndá tēe scuáha jā ní jinī ña nūū maá Jētohō ō jín jā ní ncāhān yā ndá tūhun yáhá jín ña.

Jā ní nenda yā nūū ndá tēe scuáha jín yā

(Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49)

¹⁹De jā ní ncuaā maá quīvī domingo ñúcuán, de íñí tūtú ndá tēe scuáha inī iin vehe. De ndásī viéhé, chi yúhú ndá dē ndá táhān dē hebreo jā cunī ūhvi ji dē. De nī nquenda-nī Jesús, nī jēcuīñī yā māhñú ndá dē, vísō ndásī viéhé, de nī ncāhān yā jín dē: Coó ndeé coo siī inī ndá nú, ncachī yā.

²⁰De tá nī ncāhān yā súcuán, de nī stéhēn yā ndahá yā jín yīcā yā nūū ndá tēe scuáha. De nī ncusiī inī ndá dē jā ní jinī dē nūū maá Jētohō ō.

²¹Ñúcuán de nī ncāhān tucu Jesús: Coó ndeé coo siī inī ndá nú. De tá cúu nūū ní ntají Tatá nī nduhū inī ñayiví, suni súcuán tají nī ndá ndóhó nacani nú tūhun nī nūū nchivī, ncachī yā.

²²Ñúcuán de nī ntivī táchí yā nūū ndá dē. De nī ncāhān yā: Mitān de nī nīhīn ndá nú Espíritu Santo.

²³De ndācá nchivī jā cune cáhnú inī nū nūū cuáchi ji, túsaá de coo tūhun cáhnú inī nūū cuáchi ji. De tú mā cúne cáhnú inī nū nūū cuáchi ji, de mā cōó tūhun cáhnú inī nūū cuáchi ji, ncachī yā.

Jā ní nenda yā nūū Tomás

24De Tomás, tēe jā ní ncacu cuátī, iin táhān jā úxī ūū tēe scuáha jín yā, nduú ní íyo dē quivī jā ní nenda nijin Jesús nūū ndá cā tēe scuáha.

25Ñúcuán de sava cā ndá tēe scuáha, nī ncāhān dē jín Tomás: Nī jinī ndá nī nūū maá Jētohō ō. De nī ncāhān Tomás: Tú mā cūnī nī nūū ní ntacuēhé ndahá yā nī nsāhá ndūyu cāa, de tú mā chihí nī xīnī ndāhá nī nūū ní nchihī ndūyu cāa, de tú mā chihí nī ndahá nī yīcā yā, de mā cándíja cuitī nī, ncachī dē.

26De nūū únā quivī, de ndá tēe scuáha íyó tūtú tucu dē inī iin vehe. De íyó Tomás jín dē. Núcuán de nī nquenda tucu Jesús, nī jēcuīñī yā māhñú ndá dē, vísō ndásī viéhé. De nī ncāhān yā jín dē: Coó ndeé coo siī inī ndá nú.

27De nī ncāhān yā-nī jín Tomás: Chihī xīnī ndāhá nú inī ndahá nī yáhá de cunī nū. De chihī nú ndahá nú yīcā nī nūū ní ntacuēhé. De mā cānī síquí cā inī nū, chi sa candíja nú, ncachī yā.

28Ñúcuán de nī ncāhān Tomás jín yā: Aī, Jētohō maá sá jín Yāa Dios maá sá cúu ní, ncachī dē.

29De nī ncāhān Jesús jín dē: Tomás, jondē nī jinī nū nduhū, de nī ncandíja nú. De nācā ndetū ndá nchivī jā candíja ji nduhū vísō nduú ní jín ji nduhū, ncachī yā.

Nājēhē nī ntee Juan libro yáhá

30De suni nī nsāhá Jesús cuāhā cā tiñu ñáhnú jā ní stéhēn yā poder yā nūū ndá tēe scuáha jín yā, jāá nduú yósō nūū tutū yáhá.

31Sochi ndá tiñu yáhá nī ntee nī tácuā candíja ndá nú jā Jesús cúu Cristo, maá Sēhe Yāa Dios. De jā candíja nú yā, de cutecū nū ní cānī sāhá yā.

Jā ní nenda yā nūū ūjā tēe scuáha jín yā

21¹De nī ncuu jacū quivī, de incā vuelta nī nenda Jesús nūū ndá tēe scuáha jín yā, jā íyó dē yuhú mar Tiberias. De súcuán cúu jā ní stéhēn yā maá yā nūū dē:

²Iyó tūtú Simón Pedro, jín Tomás, tēe nī ncacu cuátī, jín Natanael, tēe ñuū Caná ndáñuū Galilea, jín nduū sēhe Zebedeo, jín ūū cā tēe scuáha.

³De nī ncāhān Simón Pedro jín ndá dē: Ná quítīn nī tiacá. De nī ncāhān ndá dē: Suni cōhōn jín nú. De cuāhān ndá dē, de nī nquivī dē iin barco. Sochi nduú ní níhīn cuitī ndá dē tī jacuāā ñúcuán.

⁴De tá cuācunijīn, de íñī Jesús yuhú mar. Sochi ndá tēe scuáha, nduú ní nácunī dē jā maá yā cúu.

⁵Ñúcuán de nī ncāhān yā jín ndá dē: Lílū, ¿á nī nihīn ndá nú tiacá cajī ō? Nduú cuitī, ncachī ndá dē.

⁶Ñúcuán de nī ncāhān yā jín dē: Chuhun ñunu nú ichi lado cuáhá barco, de nīhīn nū tī. De nī nchuhun ndá dē ñunu, de nduú cā ní ncúu cuitī natavā dē, jā ní nquīvi cuāhā ndasí tiacá.

⁷Ñúcuán de tēe scuáha jā mānī cā Jesús jín, nī ncāhān dē jín Pedro: Maá Jētohō ō cúu tēe jā ní ncāhān ō jín, ncachī dē. De tá nī jini Simón Pedro jā maá Jētohō ō cúu, de nī nūcūhun dē sahma dē, chi nī ntavā dē jā sátínú dē. De nī ndava dē-nī nūū mar, cuāhān dē nūū yā.

⁸De ndá cā tēe scuáha ñúcuán, vāji dē jín barco yuhú ndúté, stáá dē ñunu ñúhún chitú tiacá. Chi nduú jícá íyó dē jín ñuhun yíchí, chi tá ciento-ni metro cúu.

⁹De tá nī nquee ndá dē inī barco, de nī jini dē jā ndúhā ticāyi ñuhūn, de cáá stāā jín iin tiacá jā ní nchohō.

¹⁰De nī ncāhān Jesús jín ndá dē: Cuáquēhen ndá nú jacū tiacá jā cáta ntiin nú, ná scásūn ō, ncachī yā.

¹¹De nī nquīvi Simón Pedro inī barco, de nī stáá dē ñunu, nī nquenda dē jín nūū ñuhun yíchí. De ñúhún chitú tiacá náhnú, iin ciento ūū xico ūxī ūnī tī cúu. De vísō iin súcuán tī ñúhún, de nduú ní ntéhdē ñunu.

¹²De nī ncāhān Jesús jín ndá dē: Nehēn ndá nú ná cāji ō stāā. De nī iin ndá tēe scuáha ñúcuán nduú ní ncúndeé inī dē jā cātūhún dē yā tú ní iin cúu yā. Chi ja jini ndá dē jā maá Jētohō ō cúu yā.

¹³De nī ntandē Jesús yuhú ñúhūn, de nī nquehen yā stāā, de nī jēhe yā nūū ndá dē, de saá-ni tiacá.

¹⁴Yáhá cúu vuelta ūnī jā ní nenda Jesús nūū ndá tēe scuáha jín yā, tá nī natecū yā.

Jā ní natúhún Jesús jín Simón Pedro

¹⁵De tá nī ncuu nī nchasi inī dē, de Jesús nī jicā tūhún yā Simón Pedro: Simón sēhe Jonás, ¿á mānī cā nū jín nī nsūú cā ndá cā tēe yáhá? De nī ncāhān dē: Señor, ja jini ní jā mānī sá jín ní. De nī ncāhān yā jín dē: Túsaá de coto nú ndá nchivī cúu tá cúu ticāchí lúli nī, ncachī yā.

¹⁶De nī jicā tūhún yā dē vuelta ūū: Simón sēhe Jonás, ¿á mānī nū jín nī? De nī ncāhān dē jín yā: Ja jini ní jā mānī sá jín ní. De nī ncāhān yā: Coto nú ndá nchivī cúu tá cúu ticāchí nī túsaá.

¹⁷De nī jicā tūhún tucu yā dē vuelta ūnī: Simón sēhe Jonás, ¿á mānī nū jín nī? De nī ncucuécá inī Pedro jā ní jicā tūhún yā dē vuelta ūnī tú mānī dē jín yā. De nī ncāhān dē: Maá ní jini ní ndihi, de jini ní jā mānī sá jín ní, Señor. De nī ncāhān yā: Túsaá de coto nú ndá nchivī cúu tá cúu ticāchí nī.

¹⁸De jāndāā cāhān nī jín nú jā jondē tá suchí nú de nī nquehen maá nú sahma nú, de nī jica nú ní jondē nī ncuu inī maá nú. Sochi tá yii nú, de

nsūú jā cúu inī maá nú, chi incā nchivī cueca ji ndóhó nūū nduú cúu inī nū quihīn nū, de scāā nū ndūū ndahá nú jā cuū nū.

19Tūhun yáhá nī ncāhān yā jā ní stéhēn yā jā cundita caa dē yīcā cruz cuū dē, de jā súcuán cuetáhví dē cúu jā stéhēn dē jā cúñáhnú ndasí Yāā Dios. Ñúcuán de nī ncāhān cā yā: Cuniquīn nduhū jā sāhá nú tiñu nī ndacu nī nūū nū, ncachī yā.

Tūhun tēe scuáha jā mānī cā yā jíin

20De nī jicó cóto Pedro, de nī jinī dē nūū tēe scuáha jā mānī cā Jesús jíin, níquīn dē vāji dē yātā. Tēe ñúcuán cúu jā ní ndeē xiín Jesús tá nī ncuxíní ndá dē jíin yā, de nī jīcā tūhún dē yā: Señor, ¿ní iin dē cúu jā nastúu dē níhín?

21De jā ní jinī Pedro nūū tēe ñúcuán, de nī jīcā tūhún dē Jesús: Señor, ¿de tēe yáhá, nāsa coo dē?

22De nī ncāhān Jesús: Tú cúnī nī jā cutecū dē jondē quivī nenda nī, de ndóhó mā cúndihví inī nū. Maá nú chi cuniquīn nū nduhū jā sāhá nú tiñu nī ndacu nī nūū nū, ncachī yā.

23Ñúcuán de tūhun yáhá nī jītē nuu nūū ndācá hermano, jā tēe scuáha ñúcuán mā cúu dē. Sochi nduú ní ncāhān Jesús jā má cúu dē, chi sa nī ncāhān yā: Tú cúnī nī jā cutecū dē jondē quivī nenda nī, de ndóhó mā cúndihví inī nū.

24De tēe scuáha ñúcuán jā mānī cā Jesús jíin, suu cúu nduhū jā nácani tūhun ndācá tiñu yáhá, de suu nī tēe ndācá tūhun yáhá. De jíiní ndá nú jā íyó ndāā tūhun nácani nī.

25De suni íyó cuāhā ndasí cā tiñu jā ní nsāhá Jesús. De tú tee ó tá iin tá iin, de mā quēndá ní ñayiví jā cuhun tutū jā cosō tūhun ñúcuán, jáni inī nī. De nī ncuu. Amén.